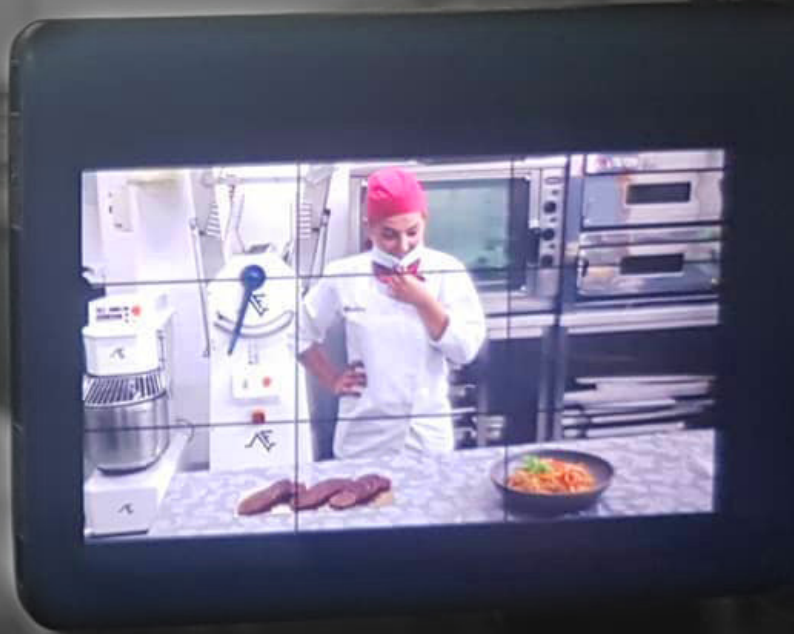

virtual Work-Based Learning
to simulate real experience
in VET digital training

**Виртуалното
професионално
образование и
обучение
Ръководство за**

www.vwbl.eu

virtual Work-Based Learning
to simulate real experience
in VET digital training

GAвтори : Яна Меги (KURESSAARE AMETIKOOL)

и колектив:

Таня Алвес, Сандра Мария Велосо (EPRALIMA - ESCOLA
PROFISSIONAL DOALTO LIMA)
Ан-Ли Тилк, Ян Ерик Петерсон (KURESSAARE AMETIKOOL)
Tiziana Tartari (JANUS S.R.L.)
Даниела ла Фореста, Киара Феро (UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI NAPOLI
FEDERICO
II- DIPARTIMENTO DI SCIENZE POLITICHE)
Стойка Белева (INTERNATIONAL PLATFORM FOR CITIZEN PARTICIPATION)
Хариклеа Янгю (G.G. EUROSUCCESS CONSULTING LIMITED)
(POLSKA FUNDACJA OSRODKOW WSPOMAGANIA ROZWOJU
GOSPODARCZEGO OIC POLAND Z SIEDZIBA W LUBLINIE)

Графичен дизайн:
ТГулио Гамби (JANUS s.r.l.)

© vWBL Колектив по проекта, 2021.
Всички материали са защитени с авторски права и лиценз
Creative Commons CC BY-NC-ND

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

virtual Work-Based Learning
to simulate real experience
in VET digital training

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2020-1-PT01-KA202-078845

Съдържание

Увод	6
1. Проучване на нагласите на учители / обучители / експерти в сферата на ПОО през 2021 година.....	7
1.1 Участници в проучването.....	8
1.2 Професионални компетенции на учители / обучители	10
2. Професионалното образование и обучение (ПОО) в Европа.....	14
2.1 ПОО в страните партньори по проект vWBL	14
2.2 Обучение на работното място.....	16
3. Учебният процес по време на пандемия.....	19
3.1 Планиране и организация.....	19
3.2 Учебни дейности.....	21
3.3 Оценяване.....	22
3.4 Обратна връзка	23
3.5 Варианти за онлайн обучение в помощ на учениците (личен учебен план)	24
3.6 Подкрепа за учениците	25
3.7 Нуждата на учениците от подкрепа	26
4. Технологии в онлайн обучението и преподаването.....	29
4.1 Използване на технологията	29
4.2 Възможни трудности / предизвикателства	30
4.3 Трансфер на практики, упражнения и обучение на работното място в онлайн обучението.....	32
4.4 Симулация на реалността при онлайн обучението	33
5. Управление на обучението и сътрудничество между учителите.....	35
5.1 Планиране и организация.....	35
5.2 Комуникация и сътрудничество	37
5.3 Решаване на проблеми.....	38
5.4 Обратна връзка с учениците	39
5.5 Взаимодействие между учителите.....	40

6. Опит във виртуална среда и онлайн обучение на работното място 2020/21	42
6.1 Участие на учениците	43
6.2 Резултати / резултати от обучението	44
6.3 Трудности в подготовката и по време на онлайн обучението	47
6.4 Работа и благополучие на учителите по време на пандемия.....	52
6.5 Професионално развитие на учителите	60
6.6 Основни научени уроци	62
6.7 Промени в ПОО.....	65
7. Основни изводи за дистанционното ПОО.....	69
7.1 Ефективност на дистанционното обучение	69
7.2 Какво е важно във виртуалното обучение на работното място?... 70	
7.3 Необходимост от дългосрочни промени в ПОО	71
8. Препоръки към преподавателите в ПОО	75
8.1 Рамката онлайн обучението на работното място.....	77
8.2 Управление на виртуална WBL в ПОО институции	79
8.3 Внедряване на виртуално овучение на работното място.....	81
8.4 Осигуряване на качество във онлайн обуюението	83
9. Заключение	84
Използвана литература	88
Приложение.....	89
Приложение 1. Въпросник	89
Приложение 2. Най-добри практики	100

УВОД

Съгласно препоръката на Европейския съвет от 24.11.2020 г. относно професионалното образование и обучение (ПОО) за устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и устойчивост висококачествените и иновативни системи за професионално образование и обучение предоставят на хората умения за работа, личностно развитие и гражданство, които им помагат да се адаптират към новите цифрови и „зелени технологии“, да се справят с извънредните ситуации и икономическите шокове, като същевременно подкрепят икономическия растеж и социалното сближаване. Това би довело до създаване и заемане на нови работни места, търсени на пазара на труда.

Екипът, изпълняващ европейски проект 2020-1-PT01-KA202-078845 vWBL- Виртуалното практическо обучение в ПОО, като част от програмата Еразъм +, проведе разширено проучване за идентифициране на нуждите и проблемите в Онлайн обучението и ПОО, включващо 90 учители и експерти от Португалия, Естония, Италия, България, Кипър и Полша. Целта на проучването беше да се изследват потенциалните промени в икономическите и социалните приоритети и свързаните с тях нужди и очаквания на професионалното образование и обучение (ПОО) в пост-пандемичната ситуация.

Въз основа на опита на екипа по проекта и на резултатите от проучването, това ръководство за учители беше изготвено от Регионален център за професионално обучение, Курессааре (Естония) и в сътрудничество с всички организации партньори.

Ръководството предоставя изявления, стандарти и критерии, дефиниращи основните аспекти, които ще подпомогнат учителите / обучителите в ПОО при създаването на виртуални работни програми за обучение и използване на предложеното обучение, като:

- планиране на логистичните аспекти на vWBL,
- определяне на целите, съдържанието, стратегиите за обучение и системата за оценка,
- създаване на учебно съдържание, което ще допринесе за симулиране на професионална практика в ПОО.
- планиране и управление на задачи и оценки, предвид наличността, достъпността и използваемостта на системата за управление на обучението,
- разработване и адаптиране на мотивационни стратегии за насърчаване на обучаващите се в ПОО да практикуват онлайн базирано обучение.

На количествения / качествения въпросник отговориха опитни учители и обучители.

Всяко предложено изявление, стандарт и препоръка, предложени в това ръководство, се основава на тази консултация с опитни професионалисти в ПОО във всички страни по проекта.

1. Проучване на нагласите на учители / обучители / експерти в сферата на ПОО през 2021 година

Екипът, изпълняващ европейски проект 2020-1-PT01-KA202-078845 vWBL / Virtual Work-Based Learning, vWBL (Виртуалното обучение в ПОО) по програма Еразъм +, проведе разширено проучване за идентифициране на новите нужди и проблеми пред цифровото обучение в ПОО, с участието на учители и експерти в ПОО от Португалия, Естония, Италия, България, Кипър и Полша.

15 експерти работещи в сферата на ПОО бяха избрани във всяка държава. Въпросникът (Приложение 1) беше предоставен онлайн (Google forms) в еднакъв формат за всички респонденти, с цел да се гарантира надеждността и валидността на проучването. Отговорите бяха събрани в периода Януари- Март, 2021 година, във всички страни- партньори по проекта.

Цели на проучването:

- а) да се проучат нуждите и очакванията на учителите работещи в сферата на ПОО и реализация на по-нататъшните дейности на проекта
- б) да се проучат потенциалните промени в икономическите и социалните приоритети и свързаните с тях нужди / очаквания в сферата на ПОО в постпандемичната ситуация
- в) да се съберат и обобщят данните за продукта на проекта : Ръководство за преподаватели в ПОО
- г) да се определи как онлайн обучението в ПОО ще отчете адекватно нуждите на учителите / обучителите .
- д) да дефинира стандарти и да направи препоръки, на базата на актуализираните данни от консултираните експерти

Въпросникът имаше шест основни раздела:

- 1. Лична / професионална информация
- 2. Обща информация за онлайн обучението (в ПОО) по време на пандемията 2020/21
- 3. Учебни / преподавателски дейности и задачи във виртуалното обучение по време на пандемията 2020/21
- 4. Обща информация за използваните технологии за преподаване по време на пандемията 2020/21
- 5. Сътрудничество на учителите по време на пандемията
- 6. Резултати от преподаването и ученето във виртуална среда, по време на пандемията 2020/21

Всички партньори допринесоха за събирането на добри практики за онлайн обучение, представени в приложението към Ръководството. Те биха били полезни и подходящи за преподавателите в ПОО. Акцент е поставен върху производствените техники и педагогическия аспект в онлайн обучението в сферата на ПОО.

Въпросникът бе публикуван на националните езици на всички партньори от 29.01.2021 до 26.03.2021 година.

Периодът за събиране на данни в началото на 2021 г. не е постпандемичен, както се очаква по време на проектирането на проекта на етапа на предложението, но все още в средата на коронавирусната вълна и световната пандемия. Отзивите на експертите обаче бяха от значение за постигнатата по-голяма осведоменост относно цифровото обучение в ПОО по време на онлайн обучението, наложено пандемията.

1.1 Участници в проучването

Валидни отговори от респонденти от шест държави, събрани на проучването през февруари и март 2021 г. Респондентите включват представители от много области: технически дисциплини, туризъм и кетъринг, информационни и комуникационни технологии, бизнес администрация и маркетинг, услуги за красота, графичен дизайн, младежки работници, преподаватели за възрастни, доставчици на професионално образование и др.

ПРОУЧВАНЕ ПРЕЗ 2021 Г.

100% учители / обучители / експерти в ПОО от 6 държави

3 - доктор, 57 - магистър, 11- бакалавър, 19 друго

Според Европейската квалификационна рамка (ЕКР) най-много (34) от анкетираните преподават на ниво 4 на ЕКР, което е и най-често срещаното ниво в професионалното образование и обучение. Сред анкетираните в анкетата имаше и учители от всички останали нива.

Някои респонденти не са посочили нивото, на което преподават, докато някои преподават на няколко нива.

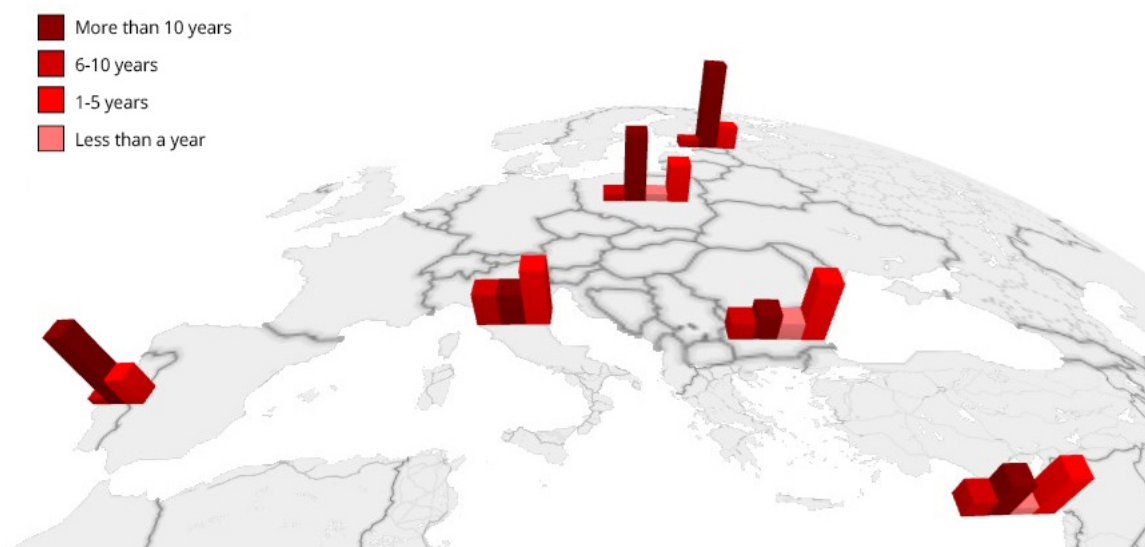
Данните от преподавателския опит показват (Таблица 1 и Фигура 1), че това са опитни професионалисти в професионалното обучение, повечето от които са работили в професионалното образование повече от 6 години.

От колко време преподавате / обучавате в ПОО?

	по-малко от година	1 - 5 години	6 - 10 години	повече от 10 години
България	14,3%	50,0%	14,3%	21,4%
Кипър	8,3%	41,7%	16,7%	33,3%

	по-малко от година	1 - 5 години	6 - 10 години	повече от 10 години
Естония	0,0%	20,0%	6,7%	73,3%
Италия	0,0%	46,7%	26,7%	26,7%
Полша	6,3%	31,3%	6,3%	56,3%
Португалия	0,0%	25,0%	6,3%	68,8%

Таблица 1. Опит на респондентите при преподаване / обучение в ПОО

Фигура 1. Опит на респондентите в обучението / ПОО

Относно професионалната квалификация на респондентите („Какъв вид професионална квалификация имате?“) 64,8 % притежават магистърска степен, 12,5% от респондентите притежават бакалавърска степен, а останалите респонденти имат докторска степен или друго образование, включително професионално образование.

От формите на обучение, професионалните направления, в които , което респондентите практикуват („Какъв вид ПОО практикувате?“), Най-много респонденти практикуват обучение на работното място (45), както и: чиракуване (32), учебни пътувания (21), ученически стажове (18), споделено работно място (6). В допълнение бяха отбелязани практическото професионално обучение в училище и обучението по проекти (общо 10).

Опитът в дистанционното обучение е предимно до една година (45,5%) или между 1 и 5 години (45,5%). Само няколко респонденти имат по-дълъг опит в дистанционното обучение, четирима от които имат повече от 10 години. По този начин може да се заключи, че пандемията е наложила онлайн обучение за почти всички учители, 91% от анкетираните нямат предишен опит в дистанционното обучение.

Разликите между първата (до една година) и втората (1-5 години) категории по страни, са обобщени в таблица 2.

	По-малко от година	1- 5 години	6 - 10 години	Повече от 10 години
България	42,9%	57,1%	0,0%	0,0%
Кипър	8,3%	83,3%	8,3%	0,0%
Естония	40,0%	53,3%	0,0%	6,7%
Италия	46,7%	40,0%	13,3%	0,0%
Полша	46,7%	33,3%	0,0%	20,0%
Португалия	81,3%	18,8%	0,0%	0,0%

Таблица 2. Опит в дистанционно обучение / обучение в страните по проекта

Португалия има най-високото ниво на начинаещи в дистанционното обучение (81,3% до 1 година), а Кипър най-малко (8,3% до 1 година) сред учителите по професионална квалификация, които са отговорили. Една пета (20,0%) от полските професионални учители използват дистанционно обучение повече от 10 години.

1.2 Професионални компетенции на учители / обучители

Обобщение. Учителите предпочитат индивидуална работа, работа в екип и лекции

Учителите бяха попитани за техните предпочитания по отношение методите на обучение, преподаването на знания и умения и използването на дигитални инструменти и самооценка в педагогически капацитет.

Предпочитанията при използването на методи за обучение се оценяват по десетобалната система "редовно понякога, рядко, никога"

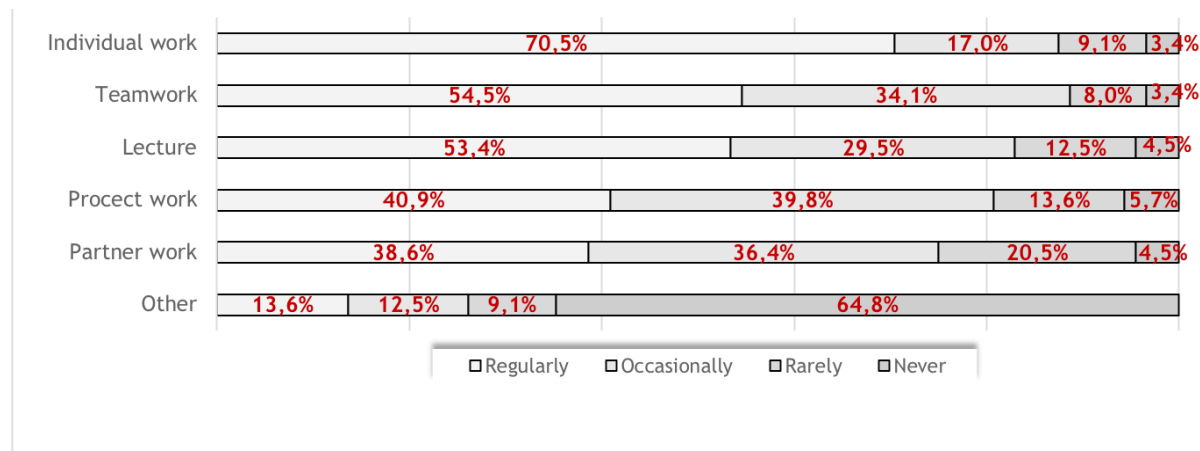
Най-често:

- Метод, Индивидуална работа;
- Технически умения, Компютърни умения;
- Преподавателски умения, Подкрепа за съвместна работа;

По-рядко:

- Метод, Партньорска работа;
- Технически умения, Виртуална реалност;
- Преподавателски умения, Подкрепа за определяне на приоритетите.

Въпрос: Коя от следните форми използвате по време на преподаването си?

Фигура 2. Социални форми, използвани в дигиталното обучение

Според проведеното проучване (Фигура 2) най-често срещаният метод на онлайн обучение е **индивидуалната форма**, която се използва редовно от 70,5% от всички респонденти и понякога - от други 17%. В национален план индивидуалната работа като метод на обучение е най-разпространена в Полша, където редовно се използва от 93,8% от анкетираните. За разлика от това, само 35,7% от анкетираните я използват редовно в България. 20% от италианските учители обаче никога не използват индивидуална работа като метод на обучение.

Следващият най-използван метод е **екипна работа**, който се използва редовно от 54,5% и понякога от допълнителни 34,1% от анкетираните. Според проучването методът на **обучение в екип** е най-разпространен за учителите в Кипър (66,7%), България (64,5%) и Италия (60,0%). По-малко се използва екипна работа в Полша (50%) и Португалия (37,5%).

По отношение на другите методи: използват се и много **лекции**, основно в Италия (80,0% от респондентите ги използват редовно), а най-малко лекциите като метод на преподаване се използва в Португалия (само 25% от респондентите използват лекции редовно). В същото време 21,4% от българските учители отговориха, че никога не използват лекцията като метод на преподаване.

Работата по проекти и партньорската работа са методи на преподаване, които са по-рядко срещани сред учителите, но все още се използват широко, като се разработват както текущи, така и извънредно замислени проекти,

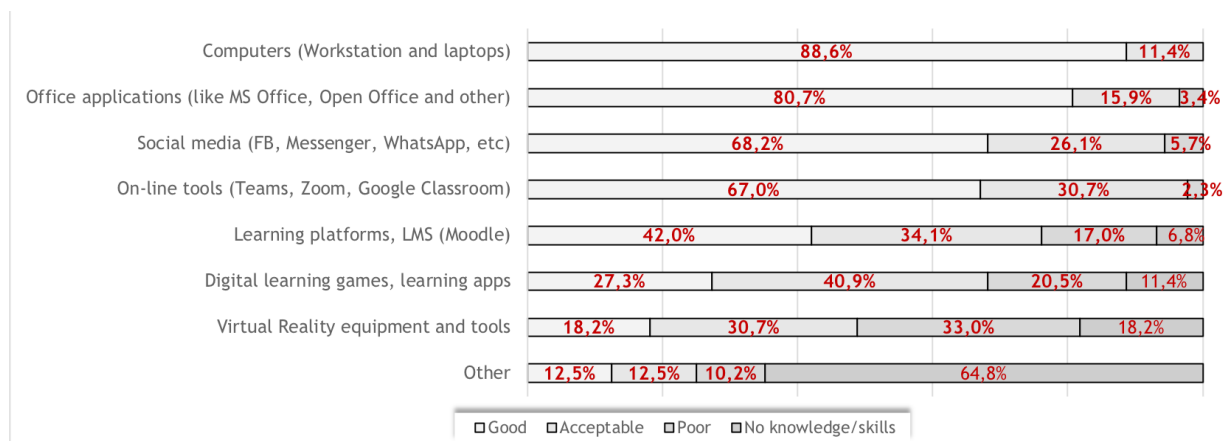
В допълнение, като други методи на обучение бяха посочени **казуси, учебни посещения, мозъчна атака, образователни игри, дискусии, обърнати класни стаи, бизнес симулации**.

Преобладава предпочитание към използването на индивидуалната работа, като метод на преподаване, което подчертава факта, че учителите придават **висока стойност на личния, индивидуалния опит на обучаемите**.

Обобщение: Учителите преценяват, че имат добри дигитални умения.

Знания и умения в областта на цифровите инструменти и технологии са анализирани на база въпроса:

Моля, посочете Вашите знания и умения по отношение на следните технологии и инструменти.

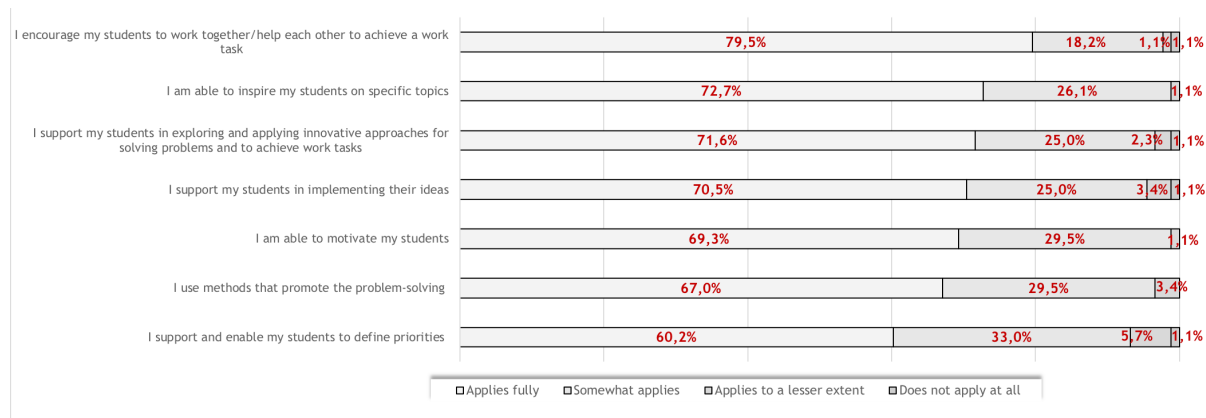
Фигура 3. Знания и умения на учителите по цифрови технологии

Резултатите показват (Фигура 3), че много голяма част от учителите използват компютри в работата си. 88,6% от анкетираните оценяват своите умения като „добри“, а 11,4% като „приемливи“. Използването на софтуер и офис приложения също е с много високи нива (80,7% - „добро“, 11,9% - „приемливо“). Учителите смятат, че се справят много добре с използването на социалните медии (68,2% - „добре“, 26,1% „приемливо“) и широко използват онлайн платформи като MS Teams, Google, Zoom (67,0% „добри“, 30,7% - „приемливи“ умения). По-рядко се използват платформи за обучение (напр. Moodle). Оценката на учителите е по-скромна: 42,0% „добри“ и 34,1% „приемливи“ умения за използване на образователни платформи. Още по-несигурно е използването на учебни игри (27,3% „добри умения“, 40,9% - „приемливи умения“) и инструменти за виртуална реалност (18,2% „добри умения“, 30,7% „приемливи умения“). По отношение на последните: учителите, които нямат знанията и уменията да ги използват, са и най-много (18,2 % за VR инструменти и 11,4% за учебни игри).

Под „Други“ се отбелязват музика, видео-аудио инструменти, GPS, създаване на оригинални образователни материали за нуждите на учениците, създаване и обработка на компютърна графика, компютърно програмиране.

Педагогическите умения и способности бяха оценени от респондентите по скала от 1 до 4, където 1 е „напълно приложимо“, а 4 е „неприложимо“

На въпроса: „Моля, заявете следното за себе си като учител / обучител“.

Фигура 4. Самооценка на учителите за техните преподавателски способности

Най- широко използваният педагогически подход и най- разпространен отговор сред анкетираните е „Насърчавам студентите си да работят заедно за да постигнат поставената работна задача“. Този подход е най-разпространен сред португалските учители (93,8% от анкетираните) както и в Естония (86,7%) и Италия (също 86,7%).

Относително слабо използван похват сред учителите, следователно рядко посочван отговор е: „Подкрепям и давам възможност на своите ученици да определят приоритети и да набележат планове за действие, с цел постигане на работна задача или конкретна цел“. Ш процентно съотношение, както следва: Португалия (43,8%) и Естония (46,7%)/ Този процент е много по- висок сред преподавателите от Полша - (81,3%).

Повече от 90% от участниците са посочили като „ напълно приложими“ или „приложими“ в професионален аспект всички учителски компетенции. От това може да се заключи, че на анкетата са отговорили **опитни учители, които притежават съвременни учителски компетенции** .

Последните три умения- „способност за мотивиране на учениците“, „използване на методи, които насърчават способността на учениците да решават проблеми“ и „подкрепа и възможност за учениците да определят приоритети и набелязване на планове за действие за постигане на работна задача или конкретна цел“ заслужават повече внимание, което е и нашата препоръка.

2. Професионалното образование и обучение (ПОО) в Европа

Страните партньори по проекта споделят редица общи цели и предизвикателства. Системите на ПОО в тях обаче се различават.

2.1 ПОО в страните партньори по проект vWBL

Професионалното образование и обучение в Европа има много прилики, но и много разлики. Държавите, участващи в проекта Erasmus + vWBL, също следват този модел.

Основен аспект на професионалното обучение е пряко свързан с мисията на ПОО да помага на обучаемите да придобият знания, умения и компетенции, които са от съществено значение в трудовия живот.

Професионалното образование служи за придобиване на знания, умения и нагласи, професионално ноу-хау и социалната готовност, необходими за работа, участие в социалния живот и участие в процеса на учене през целия живот.

Европейското ПОО се променя и пандемията определено подпомогна този процес. В отговор на бързо променящите се демографски данни, технологии и пазар на труда, европейското ПОО диверсифицира своите програми и предлаганите квалификации, разширявайки се на по-високи нива и дигитализирайки се все повече.

ПОО в Португалия

Основната цел на системата за професионално образование и обучение в Португалия е да се увеличи заетостта и независимостта на младите хора и да се насърчи способността им за справяне със социалното изключване и неравностойното положение. Като основна стратегия за постигане на тези цели се използва обучението на учениците в умения свързани с ежедневието. Доставчиците на ПОО са отговорни също за постоянното обновяване на своите образователни структури, а понякога и за създаване на нови такива – например социални предприятия и пр.

Португалия инвестира сериозно в повишаване ролята на ПОО в държавното образование, както чрез неговото разширяване и превръщането му в междуучилищна мрежа (през 2004 г.), така и чрез създаване и реализация на редица нови възможности за професионално обучение, чрез професионални модули целящи квалифицирането на населението.

Според законодателството в Португалия, "промените...включват задължително обучение на работното място, постепенно обхващащо целия обучителен процес".

ПОО в България

В България ПОО се осъществява основно в системата на училищното образование. От 2015 г., както и много други държави-членки на ЕС, България насочва усилията си към утвърждаване на обучението чрез работа (дуална система на обучение), което дава възможност на обучаемите

лица да придобият реален трудов опит, да се запознаят с търсените от работодателите умения, както и с уменията, които биха улеснили реализацията им на пазара на труда. Паралелно с работата по създаването на устойчив национален модел, България разработва и съпътстващи политики, необходими за изпълнение на набеязаните цели.

България е разработила национални образователни стандарти за придобиване на професионална квалификация съгласно списъка с професии за ПОО, които определят задължителните компетенции необходими за придобиване на професионална квалификация.

ПОО в Кипър

ПОО в Кипър е основно държавно. Първото ниво е достъпно в горен курс на средното образование в професионалните училища, включително вечерно обучение. Програми за горен курс на средното образование се предлагат в различни области с теоретична и практическа насоченост. Продължителността на обучението е три години. Успешно завършилите получават сертификат (Level 4), който е равностоен на дипломата за завършено средно образование. ПОО е достъпни и чрез нови модерни програми за стажуване, съфинансирани по Европейският Социален Механизъм и правителството на Кипър. Тези програми са насочени директно към млади хора на възраст от 14 г. до 21 г. и са структурирани в две нива- подготвително и основно. Участието в програмите за стажуване не е част от задължителната учебна подготовка и е безплатно за участниците. В допълнение, в Кипър ПОО е достъпно както за заети лица, така и за безработни, други групи в риск и възрастни лица.

ПОО в Естония

ПОО в Естония се провежда под ръководството на Министерството на образованието и научните изследвания и заема основно място в подготовката на подготвени и конкурентноспособни кадри за трудовия пазар. Професионалните стандарти са разделени на осем нива съгласно Естонската квалификационна рамка и са базирани на постигнатите резултати от обучаемите, както и на учебната програма за професионална подготовка. Политиките за развитие на ПОО са насочени към формиране на социални партньорства, което цели да отговори на нуждите на трудовия пазар. Институциите предлагащи ПОО осигуряват както краткотрайни, така и дълготрайни програми. Краткотрайните курсове се предлагат за нива 2,3,4 и 5 от Естонската квалификационна образователна рамка (и Европейската квалификационна рамка. ЕКР). Обучаемите могат да избират между редовно обучение в дневна форма, в системата на средните училища и стажуване- основано на до 70% обучение на работното място и стажуване. Обучаемите могат да получат финансова подкрепа за обучение по професия, което гарантира равен достъп до образование без оглед на социално- икономическото състояние на обучаемите.

Квалификацията придобита в рамките на ПОО, дава достъп до ЕКФ- ниво 5 и до обучение във ВУЗ.

ПОО в Италия

Професионалното обучение в Италия е реалност, която е в крак с развитието на пазара на труда, като предлага на младите хора и възрастните съвременни възможности и специфично обучение.

В Италия има два вида ПОО: професионално обучение за млади хора, които за пръв път ще се включат на пазара на труда и обучение за възрастни, които искат да придобият нови професионални умения и квалификации. Училищата в системата на ПОО са разделени на два вида: първите са достъпни след завършване на средно образование за период от две или три години.

Втората група училища в системата на ПОО включва високо техническо обучение, в рамките на 3 или 4 години, по 6 до 8 образователни дисциплини. В допълнение, ПОО е еформирано по отношение на процентното съотношение между учебното време и лабораторните занятия съответно- 40% за първите две години и 50 % за останалите три години.

ПОО се предлага и от частния сектор, свободните университети, доброволчески организации и НСО.

ПОО в Полша

Професионалното образование и обучение в Полша също претърпява големи реформи от няколко години. Редица фундаментални промени бяха въведени в системата на ПОО с цел подобряване на неговото качество и ефективност, и значението му за нуждите на работодателите и пазара на труда.

Описанията на професиите в преработената класификация на професиите се основават на професионалните квалификации. Класификацията за професионално образование включва около 20 0 професии, които обхващат над 250 квалификации

Реформираната система на професионално образование и обучение включва и други институции, които предоставят по-широки възможности за придобиване на професионална квалификация, например:

1. Центрове за професионално и продължаващо образование: предлагат по-голямо разнообразие от курсове и увеличават възможностите за сътрудничество с работодателите.
2. Курсове за професионална квалификация за възрастни: курсове за професионално обучение в не училищни условия, които дават възможност на учащите да се явят на изпити, водещи до квалификация по дадена професия.

2.2 Обучение на работното място

Според речника на Европейския център за развитие на професионалното обучение (CEDEFOP) определението за „Обучение на работното място“ се състои от „придобиване на знания и умения чрез изпълнение - и отразяване - на задачи в професионален контекст, било то на работното място (като например алтернативно обучение) или в институция провеждаща ПОО”.

Основно то се състои в „изпълнение на професионални задачи“ (както става ясно от името) в дистанционни класове, които целят да адаптират стратегиите за преподаване и да подобрят методите на преподаване, особено с най-трудните за преподаване от разстояние дисциплини .

Според Грей, 2001, концепцията за Обучение на работното място включва:

- „Учене за работата“, което е най-простият начин за обучение в дадена професия. Основната цел на обучението на учениците е навлизане на пазара на труда или заемане на работни места в дадена професионална сфера. Обикновено този процес включва работен стаж или симулация на реално работно място в дадена професия.
- „Учене по време на работа“- включва обучение в реална работна среда , обикновено включва усвояване на учебния материал по съществуващата учебна програма, но на място в предприятие или компания.
- „Учене чрез работа“; включва използването на реалната работната среда и самата

работа като основа за размисъл, изследвания, изграждане на системи от знания, оценка и изграждане на учебната програма.

Концепцията за Обучението на работното място не е нова и следи от нея могат да бъдат намерени в някои важни автори, като Dewey, 2002, които използват работата и практиката, за да стимулират ученика и да симулират някои реални работни условия, които биха подпомогнали ученика да се развива и усъвършенства.

Други характеристики на обучението на работното място са, че ученето може да се случи навсякъде, например в работната среда, в общността или у дома.

Заедно с традиционното ПОО много европейски страни са въвели програми за чиракуване, като част от Обучението на работното място (OPM).

В Естония е разработена програма за развитие на чиракуването в ПОО, но в сравнение с учениците заети в традиционното ПОО делът на уюатниците в програмата за чиракуването, тя все още е незначителен.

Проучванията на работното място (чиракуване) представляват специализирана форма на професионално образование, при която съотношението на практическите задачи, изпълнявани в компании или институции, обхваща най-малко две трети от учебната програма.

Студентът постига резултатите от обучението, описани в учебната програма, като изпълнява работни задачи в компанията. Останалата част от проучванията ще се провеждат в училище.

Проучванията на работното място се провеждат при подписване на договор за стаж между училището, ученика и служителя, който определя правата и задълженията на страните, както и точните подробности за учебния процес. Служителят трябва да възнагради студента за изпълнени задачи в размер, уговорен в стажантския договор. На договорените заплати не трябва да бъде по-малък от законната минимална работна заплата, установена от правителството. В случаите, когато студентът и служителят вече са обвързани с валиден трудов договор, не се изплащат допълнителни заплати.

Разширяването на формата за обучение на работното място в Естония е една от основните цели на системата за професионално обучение до 2020 г.

Терминът на обучение, основано на работа, не е добре познат в естонските училища за ПОО, но съдържанието в методите се използва широко в институциите за ПОО: проекти от реалния живот, студентски компании, сервиси, наблюдение на работа, обучение на работното място в компании и т.н. .

В Италия WBL се описва като набор от практики за обучение, които се различават от тези, базирани на обучението в класната стая, като интегрирано обучение на работа, гъвкаво обучение, обучение, основано на умения, анализ на проблема и разрешаване, следователно ученето, което интегрира работно и преживяващо измерение в образователната или обучителната пътека. WBL обхваща придобиването на знания и умения чрез извършване на задачи и дейности в професионален контекст, както на работното място, така и в институция за професионално обучение, като по този начин представлява обучението, което се случва в реална работна среда чрез участие в трудови дейности, независимо от дали учащите са млади хора, студенти, безработни или заети и дали им се плаща или не. Изпълнението на тази дейност води до производството на реален актив и услуги, засягащи всички нива на образование и продължаващо обучение.

В Кипър, учениците, които не са завършили задължително обучение по програми за прогимназиален **етап** (трети клас на гимназията), могат да се запишат на **подготвително ниво**

на чиракуване .

Студентите, които са завършили задължително образование или са завършили подготвително ученичество, могат да се запишат на **основно ниво на чиракуване** .

Подготвителното чиракуване не включва заетост, но представлява алтернативна форма на обучение и обучение за ученици на възраст между 14 и 16 години, които имат възможност чрез тази едногодишна програма да развият уменията си за четане и грамотност , да се запознаят със света на работа.

Основното чиракуване продължава три години и включва както обучение в училище, така и практическо обучение в предприятията. Чираците подписват договор с работодателя си, който основно регулира условията им на работа . Чираците следват практическо обучение в предприятията в продължение на три дни в седмицата, където получават възнаграждение за работата си и получават теоретично обучение в продължение на два дни в седмицата, като посещават уроци в техническите училища.

WBL и университетско образование: В Кипър все още няма национално законодателство, отнасящо се до настаняването на студенти. Настаняванията са на разположение и се организират от университетите или като професионалната организация на архитекти и инженери и други асоциации на заинтересовани страни, а понякога и от компаниите.

В момента в Кипър WBL е слабо развита и ограничена до усилията на конкретни хора в кариерни бюра или някои инстанции в бизнеса / не е добре организирана инициатива. Има съпротива от университетски преподаватели и колебание от страна на бизнеса, тъй като няма мотив и пряка полза за тях. Студентите / възпитаниците също нямат мотива да продължат, освен ако това не е част от тяхната учебна програма. Дори в тези случаи ползата от тяхното разположение липсва.

Обучението чрез работа (WBL) **в Полша** все още не е официално определено. Има малко източници по този въпрос и не може да се намери официално определение. WBL обикновено се разбира като форма на професионално обучение, което се провежда в работната среда, тя се отнася до реалната дейност на предприятията / компаниите.

Видове обучение на работното място в Полша:

- практическо обучение в училища за ПОО (училищни работилници), центрове за продължаващо образование и центрове за професионално обучение.
- вътрешнофирмено обучение.
- с работодател (може да се организира по различни начини , частично или изцяло в помещенията на работодателя, включително и дуално обучение / алтернативно обучение).
- обучение на работното място - продължава от 4 до 12 седмици, в зависимост от вида на професията.
- ученическо чиракуване.
- младежка заетост с цел професионално обучение за млади хора (15-18 години) с по-ниско средно образование или начално образование.

Най-често е под формата на обучение за професия - това е чиракуване с теоретично обучение, което се провежда в първостепенно секторно училище (или в извънкласни форми) и практическо обучение, организирано от работодателя въз основа на договор за работа.

3. Учебният процес по време на пандемия

Новите начини на обучение стават все по-важни за обществото през последните години.

Цифровите технологии оказаха въздействие върху образованието, обучението и ученето чрез разработване на по-гъвкави учебни среди, адаптирани към нуждите на силно променящото се общество.

3.1 Планиране и организация

Обобщение: Планиране при дистанционно обучение

Планирането на обучението в дистанционно обучение по време на пандемията се основава главно (Фигура 5) на план на урока (77,3% от респондентите редовно, 12,5% от време на време). Голям брой отговарящи професионални учители определят конкретни срокове за изпълнение на задачите (61,4% от респондентите редовно, 23,9% от време на време), както и голям брой ежедневно планиране (52,3% от всички респонденти).

Сравнително голям брой (47,7% редовно, 31,8% от време на време) са използвани в различни задачи за ученици от различни нива, малко по-малко за индивидуално обучение (23,9% от респондентите редовно, 34,1% от респондентите от време на време).

Учителите трябваше да дават допълнителни уроци за ученици, които не разбират учебният материал или не започват виртуалния клас навреме. В случай на учащи със специални образователни потребности, имаше възможност да се използва помощник учител („...за ученици с ниско сертифицирани нива на обучение има помощен учител, който работи с мен редовно и по план“)

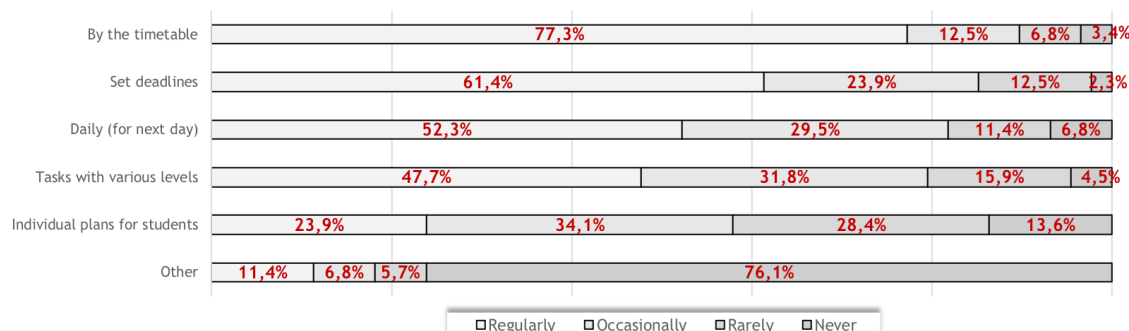
ПЛАНИРАНЕ

ПРИ ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Най-често: Според учебната програма

По-рядко: По индивидуални учебни планове

Как планирахте преподаването си по време на пандемия в групата на WBL?

Фигура 5. Планиране на WBL по време на пандемия

По отношение планирането на урока, обучението се проведе при 100% планирани уроци от професионалното образование и обучение в Полша и 85,7% в България. В други страни имаше по-малко планиране за дистанционно обучение въз основа на плана на урока, но навсякъде то все още беше преобладаващата основа за проучване на планирането. Българските учители (71,4%) бяха споменати като най-редовни в ежедневното планиране (за следващия ден), а също и полските учители (68,8%), от което може да се заключи, че в допълнение към действащия план на урока са направени и по-подробни планове за следващия ден.

Ежедневно планиране на проучването, планиране за следващия ден се отчита във всички страни, но най-малко в Кипър и Италия (по 33,3%), а също и в Португалия (43,8% редовно)

Въз основа на сроковете, планирането на преподаването е най-често срещано сред полските учители в професионалните училища (100% редовно), значително по-малко в други страни - 60,0% редовно в Естония и 53,3% редовно в Италия.

Вариацията на задачите за учащите в зависимост от различното им ниво се използва предимно от български (85,7% редовно) и полски учители (56,3% редовно), най-малко от италиански (26,7% редовно) и естонски (33,3% редовно) професионални учители.

Индивидуални учебни програми, които използвахме сравнително малко във всички страни, но повечето бяха в Полша (37,5% редовно) и България (28,8%), а най-малко в Италия (6,7%) и Естония (13,3%).

Планирането по график като предпочитан избор изглежда необходимо и помага за задържане на учениците.

Пл изглежда необходимо Анинг преподаване на базата на план за урок като предпочитан избор и помага на учениците да определят известна рутина в ситуация на бързи промени или кризи.

3.2 Учебни дейности

ИЗЯВЛЕНИЕ. Учебни задачи: ангажиране на учениците върху рефлексивни актове и индивидуални задачи

Избрани национални експерти НКП беше зададен във въпросника за използване на различни задачи и дейности за обучение по време на пандемията през WBL ("Помислете за учене задачи и дейности по време на пандемията в групата WBL"), който се оценява на скалата " редовно от време на време; рядко ; никога . "

Отговорите на учителите по професионално образование се превърнаха в следното класиране на използваните преподавателски задачи и дейности:

1. Насърчавах учениците да изразяват своите възгледи за съдържанието, което са научили (76,1 % редовно, 15,9% от време на време)
2. Насочих учениците да четат / слушат или гледат допълнителни материали чрез уеб връзка (59,1% редовно, 31,8% от време на време)
3. Подготвих индивидуални задачи за учениците. (44,3% редовно, 38,6% от време на време)
4. Имах задачи за независими изследователски дейности и поисках резултатите да ми бъдат изпратени. (42,0% редовно, 27,3% от време на време)
5. Насочих учениците към други творчески дейности и поисках резултатите да ми бъдат изпратени. (37,5% редовно, 37,5% от време на време)
6. Подготвих задачи за екипи или двойки. (37,5% редовно, 36,4% от време на време)
7. Използвах базирано на проекти обучение по двойки или екипи. (30,7% редовно, 30,7% от време на време)
8. Приложих учебни дейности, интегрирани с различни предмети (29,5% редовно, 45,5% по време)
9. Насочих писмени творби (рефери, разкази, есета) да пишат. (21,6% редовно, 29,6% от време на време)

В допълнение бяха предложени следните учебни задачи и дейности: правене на проекти (2), те правят проект в съответствие с инструкциите във vid eo клипове, гледане на видеоклипове в YouTube, раздаване за преразглеждане, игра, тестове като форма за проверка на увеличението и ниво на теоретични познания. Също така: „Понякога исках да се разходя сред природата“

Полските учители се открояват с най-използваните учебни дейности сред професионалните учители, насърчавайки учащите да изразяват мнението си, 87,5% от които го правят редовно и 12,5% от време на време, и български учители (78,6% редовно и 7,1% от време на време).

Най-често

- (1) отражение на наученото съдържание
- (2) четете / слушайте допълнително
- (3) индивидуални задачи за ученици

По-рядко

- (1) писмени произведения
- (2) интеграция на предмети
- 3) учене по двойки или екипи

Италиански (66,7% редовно и 6,7% от време на време) и д естонски учители по професия (66,7% редовно и 26,7% от време на време) използват тази преподавателска дейност най-малко.

Полша (43,8% редовно и 12,5% от време на време) и Португалия (31,3% редовно и 31,3% от време на време) са използвали най-малко писмените задачи от всички учители. Италианските (60,0% никога) и българските (50,0% никога) учители по професионална подготовка са най-малко използвани.

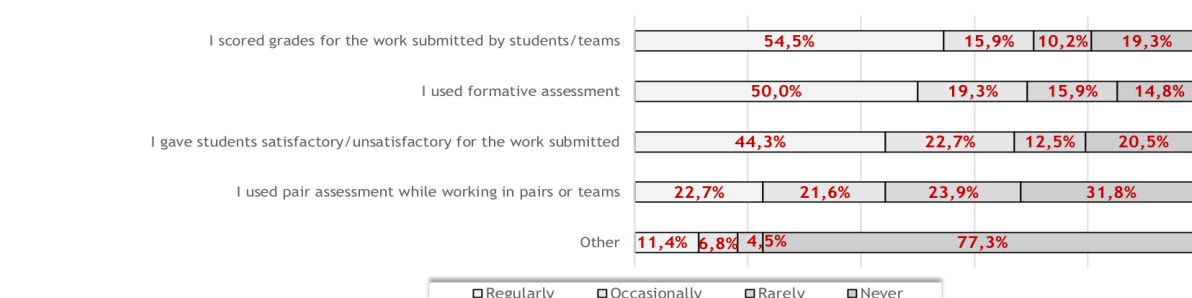
Резултатите показват, че е имало малко работа в екип или работа по двойки (около една трета от учителите редовно), използвани в дистанционното обучение по време на пандемия.

Като препоръка могат да бъдат възложени значително повече задачи на двойки или екипи от ученици, повече учене, базирано на проекти и интегриране на учебни дейности по различни теми.

3.3 Оценяване

Относано методите за оценка на учащите, анкетирания експерти бяха помолени да оценяват по скалата „ редовно ; от време на време ; рядко ; никога ..

Как оценявахте знанията по време на пандемията

Фигура 6. Дейности по оценка по време на пандемия

Методите за оценка (Фигура 6) са доминирани от количественото оценяване (с поставяне на оценки) , което редовно се използва от 54,5% от учителите и 15,9% от учителите при дистанционно обучение по време на пандемията. Въпреки това, 19,3% от учителите, които са отговорили, не са използвали количествено оценяване при дистанционно обучение.

Качествено оценчване се използва редовно от 50,0% от анкетиранияте, а 19,3% от анкетиранияте я използват понякога.

22,7% от анкетиранияте използват редовно оценяването по двойки учащи се , а 21,6% от- понякога. Други методи за оценка включват самооценка , селективна оценка („Избирам на случаен принцип 3 ученика и проверявам дали са правили бележки, като изпращам снимки на своите бележки“) и тестове („платформи с тестове, онлайн тестове, тестове, изготвени от нас“).

Резултатите от въпроса за оценяване също показват липса на сътрудничество между

учениците, значително повече би могло да се използва оценяването по двойки, което развива както оценителя, така и студента, който получава оценки от съучениците си и увеличава участието / участието на обучаемия в учебния процес.

3.4 Обратна връзка

Събиране на обратна връзка на учениците: чрез цифрови комуникационни канали

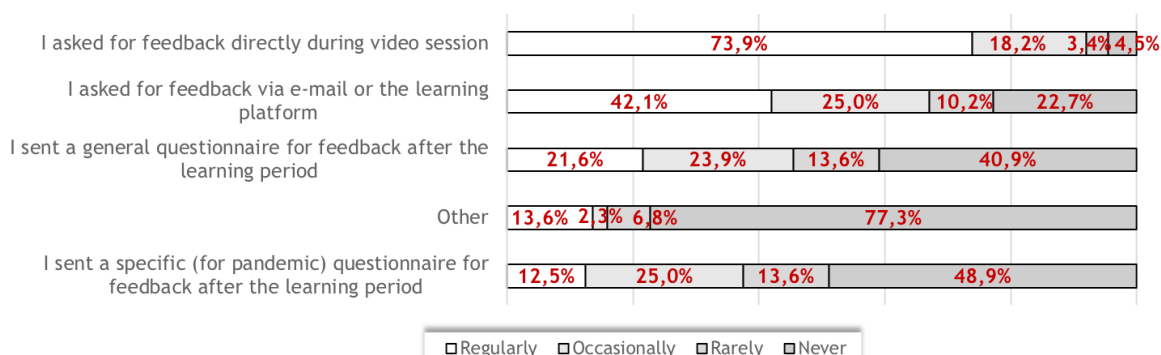
Обратна връзка от ученици по скалата „редовно (; от време на време ; рядко ; никога. Обратната връзка е получавана най-често (Фигура 7) по време на видео уроците (73,9% редовно и 18,2% рядко), по електронна поща или платформа за обучение (42,1% редовно и 25,0% рядко)

КОЛЕКЦИЯ ОТЗИВИ

Най-често: По време на видео сесии

По-рядко: Чрез конкретен въпросник

Обратна връзка от ученици по време на пандемия в групата на WBL.

Фигура 7. Обратна връзка от учениците

Специален въпросник е най-малко използван за обратна връзка от учащите (12,5% редовно и 25,0% от време на време, 48,9% никога).

Бяха споменати и: дигитални инструменти (ментиметър), обратна връзка в края на всеки час, по време на часа, чрез социални медии и от ръководството на училището чрез съответната платформа.

Обратната връзка от учащите е ценен източник на информация за учителя за подобряване на учебния процес и за по-добро постигане на резултатите от обучението, поради което е необходимо да се планира внимателно и в допълнение към обратната връзка и активното слушане на постоянна основа, използвайте също така подготвен специален (кратък и опростен) въпросник, който позволява по-обширна (от всички наведнъж) и сравнителна обратна връзка.

3.5 Варианти за онлайн обучение в помощ на учениците (личен учебен план)

Разумно приемане на различни варианти (отделни сесии и срокове)

Учителите, участвали в проучването, бяха попитани „Какви варианти за обучение, използвахте по време на пандемията?“

При създаването на вариантите учащите в онлайн обучението, респондентите изчисляват (Фигура 8), че индивидуалните сесии са най-използвани (37,5% редовно, 35,2% от време на време). В същата степен (37,5% редовно, 33,0% от време на време) учащите се оценяват по различен начин, като се вземат предвид техните индивидуални способности и постижения.

В разпределение по държави- учителите от Полша(56,3% редовно), България (50,0% редовно) и Португалия (50,0% редовно) са имали най-голям брой индивидуални сесии за обучаеми с обучителни затруднения, а най-малък (6,7%) - италианските учители. Полша (62,5% редовно) и Естония (0,0%) са най-склонни да прилагат диференциацията на оценката въз основа на способностите на обучаемите.

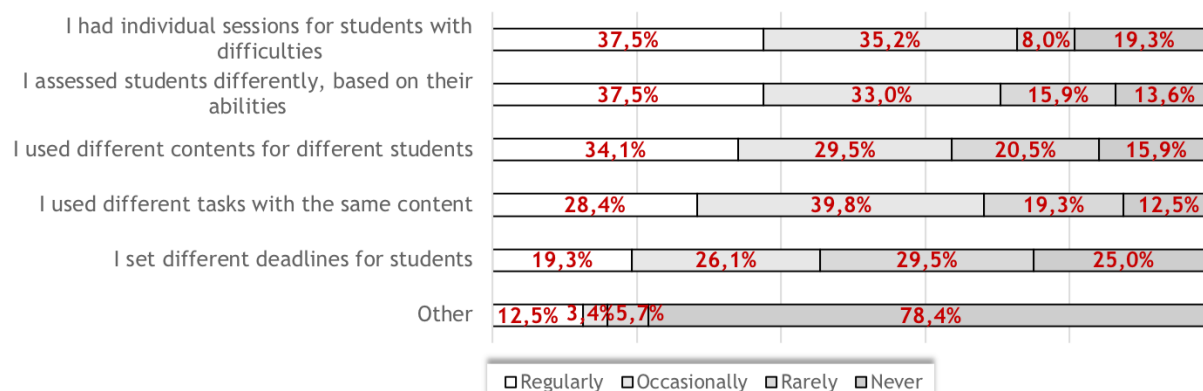
Най-малкото от предложените методи, но все още използван е: методът за даване на различни срокове на учащите (19,3% редовно, 26,1% от време на време). Този метод се използва повече от учителите в Полша (43,8% редовно и 31,3% от време на време), но не и от българските учители (0,0% редовно и 21,4% от време на време).

ВАРИАНТИ ЗА УЧЕНИЦИТЕ

Най-често: Индивидуални сесии

По-рядко: Различни срокове

Варианти, използвани по време на пандемията

Фигура 8. Варианти за ученици

В допълнителните коментари учителите посочват още: „създаване на групи от ученици за упражнения, така че всички да се научат да си сътрудничат помежду си“, „Назначавам частни

срещи, за да обсъждаме трудни въпроси“ и „Все още търся нови възможности, например електронни книги, анимационни филми“

Резултатите показват, че при необходимост учителите подкрепят тези, които имат затруднения в ученето, но само 19,3% от учителите редовно използват различни срокове за различните групи ученици. Същите срокове със сигурност са важни за равенството на обучаемите и също така често има и определена времева рамка по отношение на организацията на обучението. По отношение на индивидуалното развитие на обучаемия, времето, необходимо за учене, несъмнено е много различно. В интерес на личния учебен план може да се помисли и за разумно разграничение между сроковете.

3.6 Подкрепа за учениците

Индивидуални консултации и консултиране на обучаеми

Учителите бяха попитани „Каква подкрепа предложихте на учениците?“ по скалата редовно ; понякога; рядко; никога“

Отговорът, даден от учителите, показва, че много индивидуални консултации са били предлагани при дистанционно обучение по време на пандемията, както по искане на учениците (59,1% редовно, 26,1% от време на време), така и като инициатива на учителите (56,8% редовно, 27,3% от време на време)

Полските (75,0% редовно) и българските (71,4% редовно) професионални учители са предлагали най-често консултации при поискване, най-малко- естонските учители (40,0% редовно). Като се има предвид, че индивидуалните консултации също са по инициатива на учителя, можем да заключим, че натовареността на учителите в индивидуалното консултиране на учащите се е увеличила значително по време на периода на онлайн обучението.

Груповите консултации в по-малки групи се предлагат малко по-малко от анкетираните учители (29,5% редовно, 34,1% понякога н)

Специализираната подкрепа за консултиране за учащи е по-малка от тази на учителите (19,3% редовно, 19,3% от време на време) , като най-голям е броят на специализираните консултации в Полша (50,0% редовно, 12,5% от време на време) и най-малко в Кипър (0,0% редовно, 16,7% от време на време)

Като безплатен отговор доверието на ученика към учителя беше подчертано като „Моите ученици знаят, че разчитат на нас и според техните нужди докладват за своите училищни или частни проблеми“.

3.7 Нуждата на учениците от подкрепа

ИЗЯВЛЕНИЕ. Цифровото ПОО изисква широк спектър от подкрепа за учениците

На отворения въпрос „От каква допълнителна подкрепа се нуждаеха студенти по време на виртуално обучение, базирано на работа?“ професионалните учители дадоха широк спектър от отговори.

- **Технически умения и дигитална грамотност**

Според отговорите на професионалните учители от всички страни партньори учениците се нуждаят от допълнителна подкрепа за развиване на технически умения и дигитална грамотност:

„Основни ИТ умения и умения за дистанционно обучение - как да се свържете, как да изпратите файлове, как да получите достъп до съдържанието и т.н.“ (BG)

„По принцип хардуерна поддръжка и минимум помощ за някои софтуер.“ (ИТ)

„Насоки за използването на нови форми на технология“ (CY)

„Как да използвам тези платформи, къде е написана домашната им работа“ (EE)

„Помощ за инсталиране на специализирани програми“ (PL)

„Дигитална грамотност: някои ученици са имали затруднения с технически дейности, като заснемане на видеоклип на телефона си или качване в системата“ (PT)

85% teachers offered individual consultations and counselling in distance learning

- **Оборудване и връзки**

Понякога е необходима допълнителна помощ за доставяне на необходимите устройства (компютри, лаптопи) и осигуряване на интернет връзка.

„Проблеми със свързаността, липса на достъп до интернет (включително когато достъпът до интернет е лош поради местоположението в селските райони)“ (PT)

„Лаптоп у дома като инструмент за обучение“ (EE)

„Не бяха снабдени с устройства и интернет връзка, за да осигурят синхронен процес на обучение с голям екран, а не телефон.“ (BG)

- **Дистанционното обучение изисква по-ясни насоки**

При дистанционното обучение, където няма пряк контакт между учителя и ученика, са необходими значително по-ясни инструкции и насоки за изпълнение на учебните задачи и дейности.

„Ясна структура на учебния път и програмата за обучение“ (CY)

„Изясняване на учебните задачи“ (EE)

- **Com Mon платформи и сътрудничество на учителите**

В ситуация, в която учителите трябваше бързо да решат кои платформи и програми да използват в учебния процес, може да се е случило така, че ученикът да е трябвал да използва няколко от тях наведнъж и това е довело до допълнително съчетание.

Сътрудничеството между учителите в учебния процес стана по-важно.

„Те помолиха учителите да използват общи работни и комуникационни платформи.“ (ТО)

Развитие на технически умения, отбелязано при необходимост от учители от всички страни.

- **Онлайн също ls и ръководства**

Много от анкетиранияте споменаха допълнителната необходимост от онлайн учебни материали.

„Използвам много обучителни видеоклипове, така че учениците да имат инструмент за консултация по всяко време“ (PT)

„По-подробни и косвени обяснения, подкрепени от подробни видео материали и онлайн демонстрации в реално време“ (BG)

„Допълнителни източници на обучение“ (CY)

„Студентите трябва да имат на разположение съдържанието на платформата за електронно обучение по лесен и достъпен начин“ (PT)

- **Допълнително обучение и консултации**

Очевидна е необходимостта от допълнителни обяснения и консултации относно преподавателските задачи.

„Професионални индивидуални консултации.“ (EE)

„Все по-подробни устни обяснения. Коментиране на различни ситуации и случаи.“ (BG)

„Допълнителни и индивидуални консултации“ (PL)

- **Индивидуален подход**

Според респондентите дистанционното обучение увеличава нуждата от по-индивидуализиран подход, а учащите също се нуждаят от индивидуална обратна връзка, за да продължат напред.

„Личен подход“ (CY)

„Индивидуална / персонализирана система за организация на учебното време и независимо изпълнение на задачи и тестове“ (BG)

„Индивидуално обяснение на преподаваното съдържание.“ (PT)

„Индивидуална обратна връзка за техния учебен процес. Индивидуална обратна връзка за техните пътувания по усвояване на технически умения“ (EE)

- **Психологическа подкрепа**

Много професионални учители споменаха необходимостта от допълнителна психологическа подкрепа при дистанционно обучение по време на пандемията, което се очакваше както от учители, така и от специалисти. На проблемите, които е трябвало да се обърне внимание са стрес, тревожност и липса на мотивация за участие в дистанционно обучение.

„Моите дейности, във връзка с колеги психолози и преподаватели, включваха непрекъсната психо-педагогическа подкрепа.“ (ТО)

STUDENTS NEED FOR SUPPORT

- technical skills and digital literacy
- equipment and connections
- distance learning requires clearer guidance
- common platforms and teachers' cooperation
- online tools and guides
- additional training and consultations
- personal approach
- psychological support
- role of parents

„Справяне със стреса и притесненията“ (PT)

„Мисля, че много студенти биха могли да използват подкрепата на психолог, който да ги научи как да се справят с техните индивидуални проблеми.“ (PL)

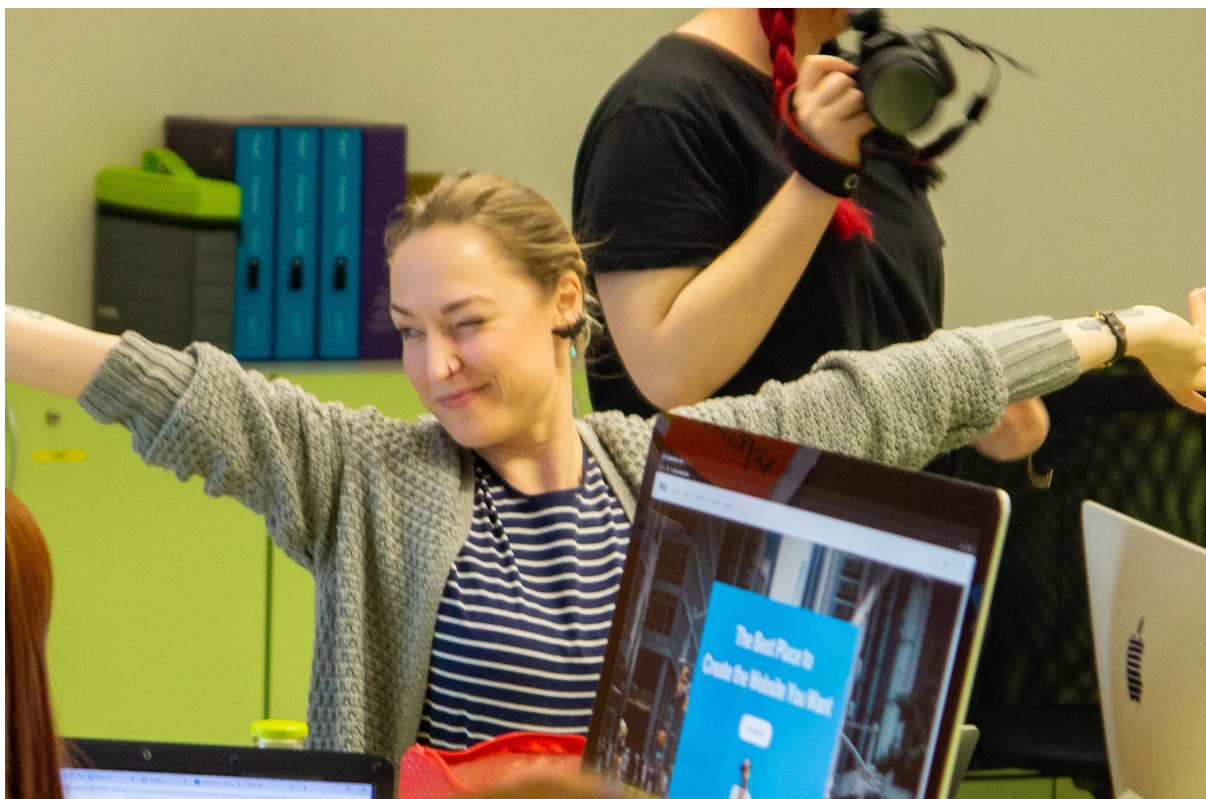
„Активна ангажираност със студентите, за да се провери тяхното психично здраве и напредък по задачите им и да им се предложи персонализирана подкрепа“ (CY)

- **Роля на родителите**

В тази ситуация учителите осъзнават необходимостта от по-голяма подкрепа от родители, които са имали контакт с учениците и са могли директно да му повлияят.

„Мисля, че родителите играят най-важната роля и контрол в тази ситуация, тъй като те виждат какво се случва с децата у дома, учителят при тази форма на провеждане на часове може само да определи дали ученикът изпълнява своите училищни задължения . “ (PL)

„От подкрепата на техните родители, защото учениците са млади и е трудно да се справят сами“ (BG)

4. Технологии в онлайн обучението и преподаването

ОБОБЩЕНИЕ: Преподавателите в ПОО имат добри цифрови умения

Участниците в проучването vWBL предоставиха изчерпателна информация за тяхното използване, осведоменост и очаквания от комуникационната технология, подкрепяща онлайн обучението.

4.1 Използване на технологията

Важна констатация чрез самооценка на уменията и опита на учителите относно използването на ИКТ за онлайн обучение, описани в глава 1.2 и на Фигура 3. „Знания и умения на учителите в цифровите технологии“.

Забележително е, че голяма част от респондентите в проучването са се самооценили, че имат добри знания и умения в областта на ИКТ, особено по отношение на традиционните устройства и цифровите приложения. Въпреки че самооценяването им постепенно намалява във връзка със сложността на ИКТ инструментите, представени на оценката, почти половината от интервюираните учители знаят (от „Good“ до „Acceptable“ ниво) какво е виртуална реалност.

Учителят също беше помолен да прецени какви инструменти са използвали по време на пандемията в мащаб „редовно“, „от време на време“, „рядко“, „никога“.

MS Teams (62,5% редовно, 6,8% от време на време) и **Zoom** (28,4% редовно, 21,6% от време на време) доведоха (Фигура 9) до **най-използваните приложения**, използвани от учителите за техните онлайн уроци.

На фигурата доминира „никога“ за всеки инструмент е вероятно поради това, че учителите са избрали един специфичен инструмент и са го използвали през целия период на дистанционно обучение.

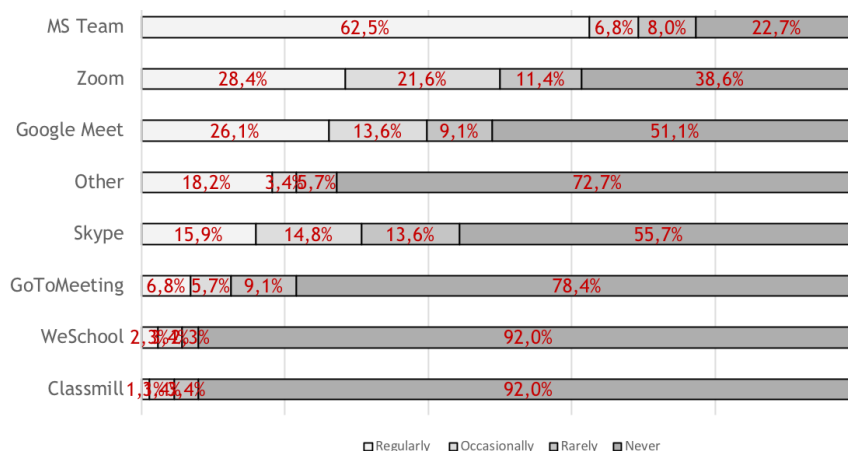
Най-често

- (1) MS Teams
- (2) Zoom
- (3) Google Meet

По-рядко

- (1) ClassMill
- (2) WeSchool
- (3) GoToMeeting

Във Вашето онлайн обучение / обучение най-често използвате:

Фигура 9. Инструменти, използвани най-вече при онлайн обучение

Независимо от това, всички учители съобщават, че са използвали редовно онлайн приложение, като по този начин потвърждават, че имат или са постигнали добри знания и умения при приемането на цифрови инструменти за онлайн обучение.

4.2 Възможни трудности / предизвикателства

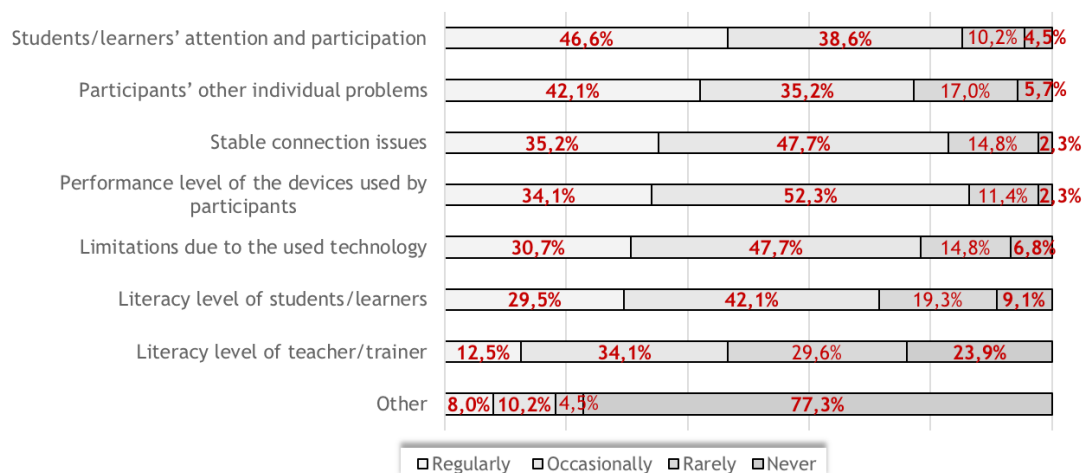
ОБОБЩЕНИЕ. Учителите за ПОО се нуждаят от подкрепа: за повишаване на нивото на грамотност, за да се подобри тяхното използване на цифрови инструменти; за по-добро преодоляване на цифровите пречки пред онлайн обучението.

Проектът vWBL отдели специално внимание на дефинирането на притесненията и трудностите на учителите при използването на ИКТ в техния опит в онлайн преподаването. Въпрос „Като се има предвид Вашият опит, кои според Вас са най-големите трудности при онлайн обучението?“

По-голямата част от учителите споделиха (Фигура 10), че най-големите предизвикателства са вниманието и участието на учениците (46,6% от респондентите редовно и 38,6% - понякога) и ограниченията поради използваната технология (42,1% редовно и 35,2% - понякога)

Най-малката трудност беше в нивото на грамотност както на учениците, така и на учителите. С необходимите умения, 29,5% от респондентите (редовно) считат за трудности за учениците и 12,5% (редовно) за учителите.

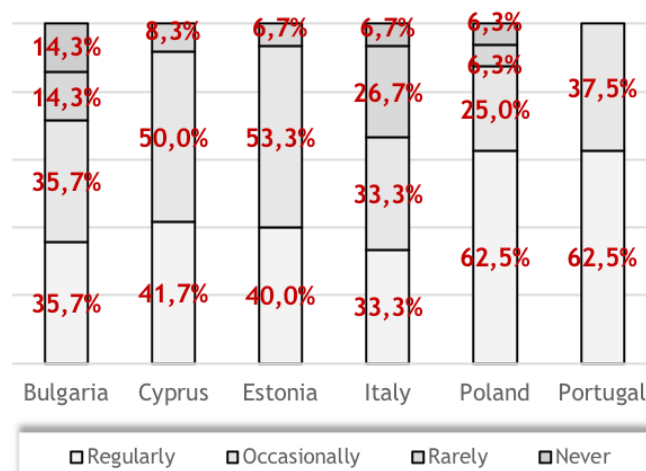
Като се има предвид Вашият опит, кои според вас са най-големите трудности при онлайн преподаването / обучението?

Фигура 10. Най-големите трудности при онлайн обучението

Що се отнася до вниманието и участието на учениците към онлайн обучението, разликите в страните по проекта са постоянни (Фигура 11).

Внимание и участие на ученици / учащи

Фигура 11. Трудност с вниманието на учениците по държави

В Италия и България се смята, че въпросът се появява „редовно“ от 33,3% до 35,7%; в Естония и Кипър от 40,0% на 41,7%; докато в Португалия и Полша за същите 62,5%.

По същия начин, за обратната оценка „Никога“, която се посочва само от учителите в Полша, Италия и България (от 6,3% на 14,3%).

Подобен широк обхват на оценката е посочен за ограниченията в обучението, причинени от

използваните технологии. Само Кипър, Полша и Италия съобщават, че нямат ограничения за ИКТ (от 8,3% до 13,3%), докато най-постоянната поява на този проблем е отчетена от български, португалски и полски учители (от 31,3 % до 64,3%).

4.3 Трансфер на практики, упражнения и обуяение на работното място в онлайн обучението

ОБОБЩЕНИЕ. Добрите дигитални умения на учителите в ПОО са предпоставка за „онлайн обучение на работното място“.

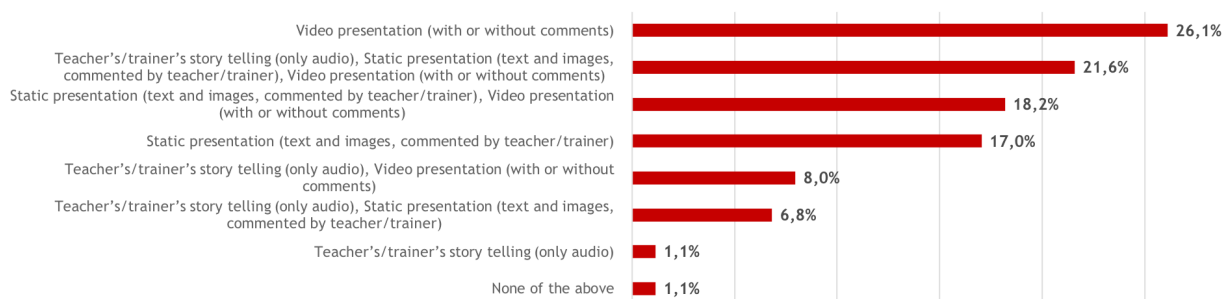
Учителите бяха попитани как провеждат практическо и обучение на работното място в онлайн среда . Възможни бяха повече от един отговор.

ВИРТУАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Най-често: Видео презентация

По-рядко: Аудио презентация

Въпрос: Имайки предвид практиката, упражненията и естеството обучението, как ги организирахте в онлайн среда?

Фигура 12. Практическо обучение в онлайн

Отговорите показват (Фигура 12), че видео презентациите (26,1% от респондентите) и разказът на учител със статична слайд презентация (21,6%) са най-използвани в практическото обучение. 18,2% от учителите са използвали статични слайд презентации с видеоклипове и 17,0% от статични слайд презентации при провеждане на практическо обучение.

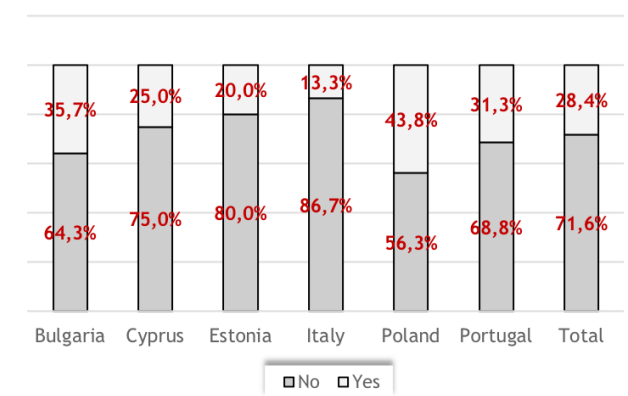
4.4 Симулация на реалността при онлайн обучението

ОБОБЩЕНИЕ. Преподавателите в ПОО имат голям интерес към усъвършенстване на цифровите умения за симулиране на обучение на работното място онлайн

Учителите бяха попитани дали използват симулационни инструменти в своята работа. Възможни отговори: „да“, „не“ и „ако да, моля, уточнете“.

Учителите на използват инструменти за симулиране на реална работна, но се интересуват от възможности да ги прилагат.

Използвате ли усъвършенствани дигитални инструменти, за да симулирате реалността във вашето обучение / обучение?

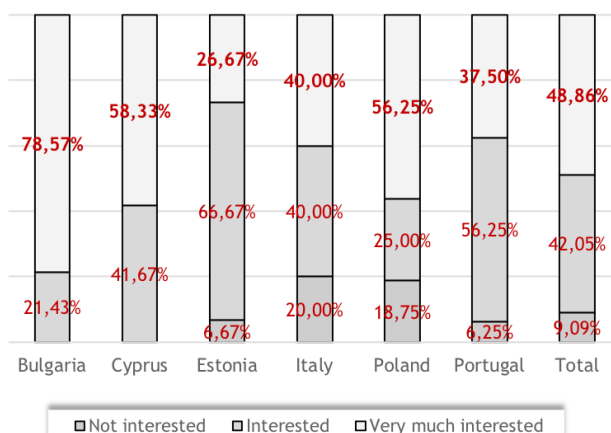

Фигура 13. Използване от учителите на симулационни инструменти при онлайн обучение

Отговорите показват, че повечето учители, които са отговорили, не използват симулации. От сравнение на държави (Фигура 13) можем да видим, че полските (43,8%) и българските (35,7%) учители в професионалното образование използват най-много симулационни инструменти. В Италия (13,3%) и в Естония (20,0%) също има най-ниска употреба на симулация сред учителите по професионално образование.

Вторият въпрос беше дали учителите се интересуват от използването на инструменти за симулация. Опции за отговор: „много се интересувам, интересувам се, не се интересувам“ и „ако да, моля, уточнете“.

Бихте ли се интересували от използването на инструменти за цифрова симулация?

Фигура 14. Учители, които се интересуват от симулационни инструменти

Както можем да видим на Фигура 14, интересът на учителите към използването на симулиращи инструменти е доста висок, особено сред българските учители, където всички учители се интересуват от използването на симулационни инструменти в своето преподаване и учене, 78,6% от тях са много заинтересовани да направят така. Също така всички кипърски учители се интересуват от използването на симулационни инструменти. Сред респондентите от други страни има няколко учители, които не се интересуват, 20,0% от италианските учители и 18,8% от полските учители не се интересуват от използването на симулационни инструменти.

5. Управление на обучението и сътрудничество между учителите

ОБОБЩЕНИЕ. Преподавателите в ПОО се нуждаят от повече информация и сътрудничество / комуникация между колегите, за да подобрят управлението на дигиталното обучение

Управлението в пандемична ситуация е управление на кризи, за което повечето училищни ръководители не са били подготвени. Има някои универсални фактори за успех в разрешаването на кризи (Raidma 2021), които влияят на реакцията и резултата от всички кризи:

- наличие на достатъчно информация за вземане на решения, т.е. ситуационна информираност.
- подходящата управленска структура за управление при кризи- персонал и правно основание за дейността.
- кризисна комуникация, обосновка на действията и решенията, и формиране на съзнателното поведение на хората.

НЕОБХОДИМИ ПРОМЕНИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ УЧИТЕЛИТЕ: ДОСТАТЪЧНО НАЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Въз основа на проведеното проучване може да се заключи, че в периода на пандемията през 2020- 2021 е липсвала информация, ясни инструкции, съответна структура за управление и подкрепа, както и ясна комуникация.

5.1 Планиране и организация

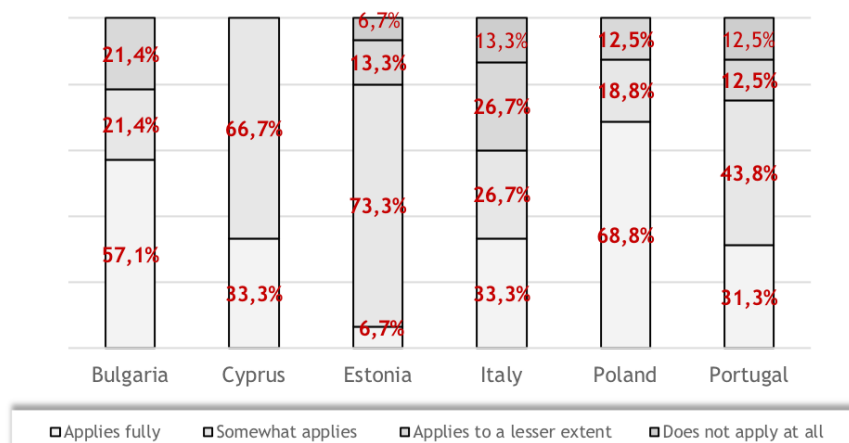
Съществуват значителни разлики между страните (Фигура 15), като Полша (68,8% се прилага изцяло) и България (57,1% напълно се прилага) са по-добре информирани за организацията на виртуално обучение. Естонските учители бяха най-малко информирани (6,7% се прилага изцяло, 73,3% донякъде се прилага), както и италианските учители (33,3% се прилагат изцяло, 26,7% донякъде се прилагат и 13,3% изобщо не се прилагат) .

	Прилага се изцяло (1)	Донякъде се прилага (2)	Прилага се в по-малка степен (3)	Не се прилага изобщо (4)
Имах пълна информация как е организирано обучението в нашата организация	38,6%	40,9%	14,8%	5,7%

Таблица 3. Информация за виртуална WBL организация

Съществуват значителни разлики между страните (Фигура 15), като Полша (68,8% се прилага изцяло) и България (57,1% напълно се прилага) са по-добре информирани за организацията на виртуално обучение. Естонските учители бяха най-малко информирани (6,7% се прилага изцяло, 73,3% донякъде се прилага), както и италианските учители (33,3% се прилагат изцяло, 26,7% донякъде се прилагат и 13,3% изобщо не се прилагат).

Имах пълна информация как е организирана виртуалното обучение в нашата организация

Фигура 15. Информация за виртуалната WBL организация

Учителите трябваше да се справят и да планират сами в по-голямата си част. Учителите са добри професионалисти и биха могли да го направят. 70,5% от професионалните учители, отговорили на анкетата (Таблица 4), са напълно в състояние да решат как да провеждат своите часове в дистанционно обучение.

	Прилага се изцяло (1)	Донякъде се прилага (2)	Прилага се в по-малка степен (3)	Не се прилага изобщо (4)
Успях сам да реша как да провеждам уроците си	70,5%	22,7%	3,4%	3,4%

Таблица 4. Независимост на учителите при вземане на решения

Голяма част от учителите (55,7% изцяло и 29,5% донякъде) са знаели (Таблица 5) кого да помолят за помощ, ако е необходимо.

	Прилага се изцяло (1)	Донякъде се прилага (2)	Прилага се в по-малка степен (3)	Не се прилага изобщо (4)
Знаех, че мога да получа помощ при нужда	55,7%	29,5%	11,4%	2,3%

Таблица 5. Информация за подкрепа

Респондентите посочиха, че са получили помощ от колега или главен учител.

„Според мен училището, в което работя, се справи много добре в пандемичната ситуация. Ръководството винаги е на наше разположение, когато има някакви проблеми.“

5.2 Комуникация и сътрудничество

Сътрудничеството и комуникацията в рамките на организацията станаха още по-важни по време на пандемията. Връзката с колегите между учителите чрез социалните медии и онлайн платформи помогнаха да продължи процеса на обучение. Анкетата показва, че тази опция не се използва навсякъде и че само една трета (33,0%) от отговорилите професионални учители са имали дискусии с колеги поне веднъж седмично (Таблица 6).

ФОРМИ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Най-често: Онлайн срещи с целия екип; Споделяне на информация и материали по електронна поща.

По-рядко: Групово оценяване; Групово обучение

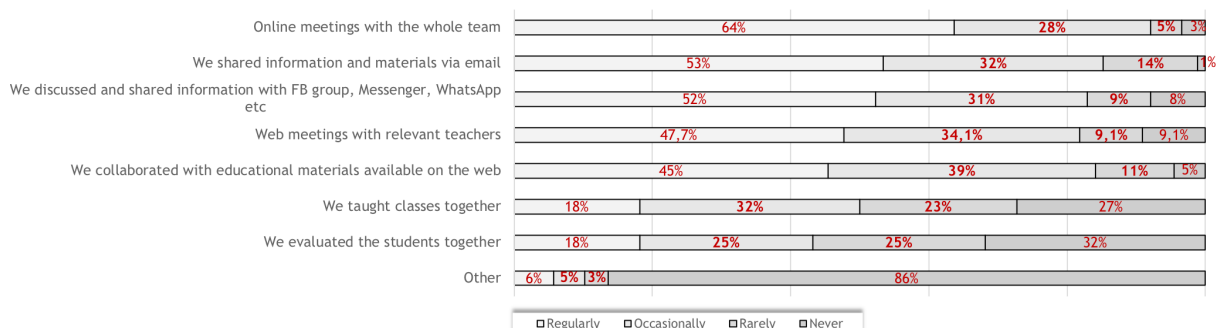
	Прилага се изцяло (1)	Донякъде се прилага (2)	Прилага се в по-малка степен (3)	Не се прилага изобщо (4)
Обсъждах дейности и задачи, свързани с учебния процес, с други учители поне веднъж седмично	33,0%	30,7%	28,4%	8,0%

Таблица 6. Сътрудничество между учители по време на пандемия

Като отговор в свободен текст беше подчертана взаимната подкрепа за учителите „Ценно поведение: учителите се подкрепят, те често си помагат в ситуации, които изискват подкрепа“.

Въпросът за използваните форми на комуникация и (Фигура 16) показват, че онлайн срещите за целия екип са били най-използвани (63,6% от респондентите са ги използвали редовно). В разбивката по държави - естонските учители са имали най-много онлайн срещи на екипи (86,7%), а кипърските учители (50,0%) са най-малко.

Имах пълна информация как е организирана виртуалното обучение в нашата организация

Фигура 16. Форми на сътрудничество по време на пандемия

Малко по-малко, 53,4% от всички респонденти споделят информация по имейл и 52,3% общуват с колеги в някои групи в социалните медии (например FB, Messenges, WhatsApp и др.).

В сравнение с формите на комуникация между учители от различни страни, полските учители (68,8%) използват електронната поща най-много и най-малко естонските учители (40,0%).

Групата в социалните медии се използва най-много от българските учители (71,4%), а най-малко за естонските и италианските учители (и двата 40,0 %)

Само 18,2% (редовно) от анкетираните си сътрудничат с колеги, водят заедно уроци или оценяват заедно учениците. В същото време 27,3% от анкетираните никога не са преподавали заедно класове и 31,8% никога не са оценявали учениците заедно по време на пандемия.

Сравнението между държавите показва, че до известна степен преподаването в сътрудничество се извършва от учители от всички страни, най-вече в Естония (26,7% редовно, 46,7% от време на време) и Кипър (25,0% редовно, 50,0% от време на време), по-малко в Полша и Португалия (по 12,5% редовно, 18,8 - 37,5% от време на време).

В допълнение към предлаганото като форма на сътрудничество бяха споменати и телефонни разговори с колеги.

5.3 Решаване на проблеми

Анализът и решаването на проблеми играе важна роля в управлението .

Учителите бяха помолени да да преценят как възникналите проблеми са решени по време на пандемията. Резултатите показват (Таблица 7), че проблемите са решени напълно според 42,0% от анкетираните, според още 42,0% - донякъде, което е достатъчно добър показател като цяло, като се има предвид сложността на ситуацията и степента на промяната.

	Прилага се изцяло (1)	Som прилага ewhat (2)	Прилага се в по-малка степен (3)	Не се прилага изобщо (4)
Всички възникнали проблеми бяха решени бързо	42,0%	42,0%	14,8%	1,1%

Таблица 7. Решаване на проблеми по време на пандемия

В сравнение с други страни, българските учители (71,4%) дадоха най-висока оценка за бързото решение на проблемите, като всички останали варираха от 31,3% до 41,7%). По този начин, по мнението на по-малко от половината учители от други страни, бяха намерени бързи решения на възникналите проблеми, потвърждаващи липсата на структура за подкрепа и управление за управление на кризи или липса на готовност.

Правилният анализ на проблема е предпоставка за успешно решаване на проблемите, за които времето и възможностите със сигурност са били оскъдни по време на кризата. В периода след пандемията обаче анализът на проблемите става особено важен, тъй като проблемите са различни от тези, с които сме се сблъскали досега.

5.4 Обратна връзка с учениците

Попитаме учителите във въпросника как са били събирани и взети предвид отзивите на учениците по време на периода на дистанционното обучение.

Обратната връзка от учениците (44,3% от анкетираните) е събирана (Таблица 8) през периода на дистанционно обучение, но като източник на управленска информация тя като цяло остава скромна.

Учителите биха могли да се насърчават за събиране на обратна информация от учениците с цел нейното използване за подобряване на обучителния процес.

	Прилага се изцяло (1)	Донякъде се прилага (2)	Прилага се в по-малка степен (3)	Прилага се в по-малка степен (3)
Отзивите бяха събрани от учениците по време на учебния период	44,3%	36,4%	10,2%	9,1%
Отзивите на учениците бяха обсъдени с други учители	35,2%	34,1%	17,0%	13,6%
Обратната връзка беше използвана при формирането на	44,3%	29,5%	14,8%	11,4%

Таблица 8. Събиране и използване на обратна връзка

Това със сигурност е разбираемо в ситуация, в която приоритет е да продължим да преподаваме и да учим и да ангажираме виртуално учениците.

Още по-малко (35,2% от анкетираните) обсъждат отзивите, събрани от други учители.

Използването на обратна връзка при решаване на проблеми е съпоставимо с показателите за нейното събиране, 44,3% от анкетираните са използвали обратна връзка, за да намерят решения, останалите по-малко и 11,4% изобщо не са използвали.

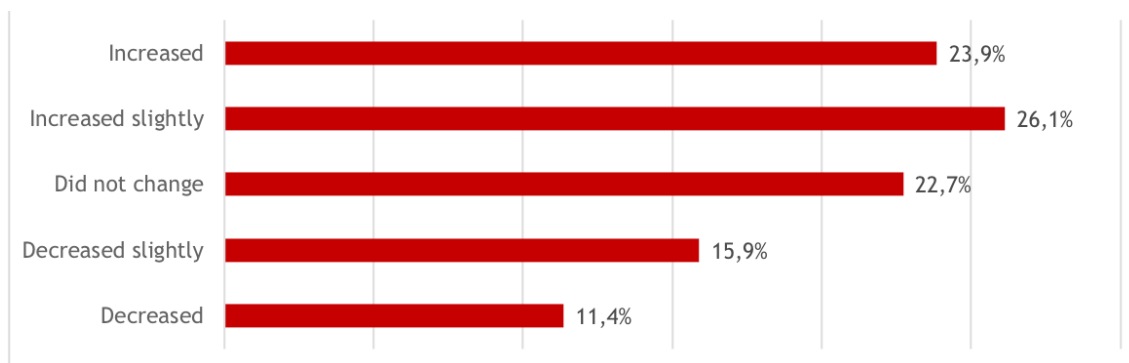
Като препоръка учителите могат също така да бъдат насърчавани да събират обратна връзка от учениците, за да получат необходимата информация за решаване на проблеми и вземане на по-добри решения.

5.5 Взаимодействие между учителите

Респондентите в проучването оцениха сътрудничеството между учителите по време на пандемията.

Отговорите са различни (Фигура 17), половината от учителите оценяват, че сътрудничеството се е увеличило (23,9% се е увеличило, 26,1% се е увеличило леко), докато 22,7% от анкетираните са оценили, че не е имало промяна в сътрудничеството и една трета от анкетираните са оценили, че сътрудничеството намалява леко (15,9% намалява, намалява с 11,4%).

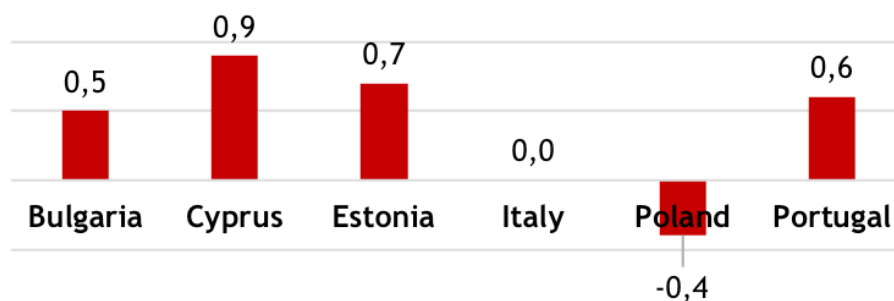
Сътрудничеството на учителите по време на пандемията в сравнение с предходния период

Фигура 17. Сътрудничество между учителите

Когато се сравняват мненията на учителите по държави (Фигура 18), изглежда, че учителите в Кипър, Естония, Португалия и България са изчислили, че сътрудничеството по време на пандемията се е увеличило, италианските учители са оценили непроменено, а мнението на полските учители е, че сътрудничеството е намаляло.

Сътрудничеството на учителите по време на пандемията в сравнение с предходния период

Фигура 18. Сътрудничество между учителите по страни

6. Опит във виртуална среда и онлайн обучение на работното място 2020/21

ОБОБЩЕНИЕ. Преподавателите в ПОО са наясно, че виртуалният опит по време на пандемичния период е нааялото на значителна промяна в ПОО, включително в обучението на работното място.

Пандемията и свързаното с нея пълно или частично дистанционно обучение е сложно и предизвикателно за всички: ученици, учители, училищни ръководители и родители. Какво научихме от него и как оценяваме този опит?

90% от учителите оценяват положително опита си в онлайн обучението, в периода на пандемията

Помолихме професионалните учители, участвали в проучването, да оценят своя опит „

Голяма част (Таблица 9) от учителите се оценяват високо натрупаният опита по време на дистанционното обучение (59,1% изцяло, 30,7% донякъде и 8,0% в по-малка степен.

	Изцяло (1)	Донякъде (2)	В по-малка степен (3)	Не се прилага изобщо (4)
Ценя опита на виртуалната WBL по време на пандемичния период	59,1%	30,7%	8,0%	2,3%

Таблица 9. Стойност на опита

Можем да заключим, че за извлечени много поуки от опита по време на пандемията, както успехи, така и неуспехи, и че този ще доведе до **значителна промяна в професионалното обучение след пандемията, включително и в обучението на работното място.**

6.1 Участие на учениците

ОБОБОЩЕНИЕ. Активното участие на учениците все още е предизвикателство

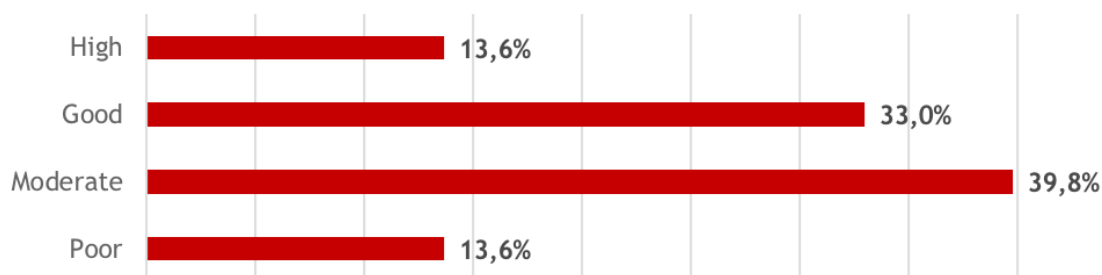
От множеството свободни текстови отговори на проучването изглежда, че участието и присъствието на учениците в дистанционно обучение създават някои проблеми. Причините са разнообразни: липса на подходящо оборудване, адекватна интернет връзка, мотивацията на учениците.

Активното участие на учениците и тяхното постоянно присъствие все още е предизвикателство.

Професионалните учители оцениха нивото на участие на учениците по скалата от 1 до 4. Резултатите (Фигура 19) ПОКАЗВАТ, че мнозинството от анкетираните оценяват нивото на участие на учениците като умерено (39,8%) или добро (33,0%).

Само 13,6% от учителите обаче дадоха висока оценка за участието на учениците, същия брой (13,6%) бяха и тези, които оценяват участието на учениците в дистанционно обучение като лошо.

Как бихте оценили нивото на участие на учениците / обучаемите по време на онлайн обучението вкл. Обучение на работното място?

Фигура 19. Участие на учениците във виртуална WBL

Сравнението по страни показва, че българските учители (28,6% оценяват високо и 35,7% добро) оценяват участието на учениците най-високо, докато португалските учители най-ниско (0,0% високо, 12,5% добро, 68,8% умерено, 18,8% лошо)

Активното участие и съзнателното присъствие на учениците във виртуалното обучение остава предизвикателство, за което трябва да се търсят подходящи решения.

6.2 Резултати / резултати от обучението

STATEMENT. I risultati di apprendimento degli studenti sono accettabili/buoni ma impegnativi

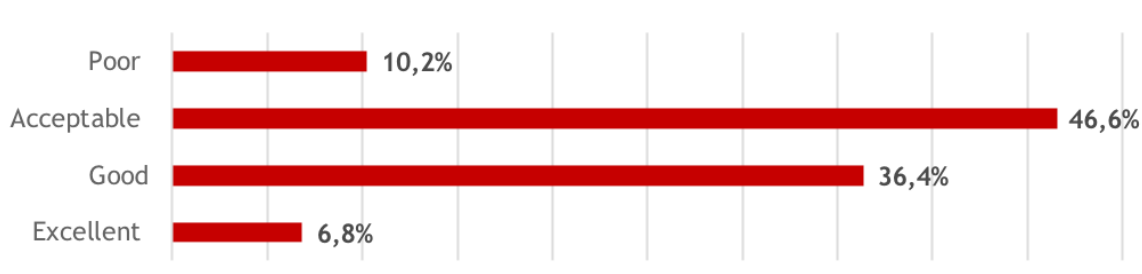
Поискахме от учителите да оценят и резултатите от обучението по скалата от 1 до 4.

Отговорите показват (Фигура 20), че учителите оценяват резултатите от обучението на учениците като приемливи (46,6%) или добри (36,4%), което е много добро постижение предвид сложността на ситуацията и липсата на подготовка.

КАКВИ СА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В ОНЛАЙН СРЕДА?

- Резултатите на учениците са различни, но приемливи
- Учениците придобиха по-малко знания и умения
- Учениците се приспособиха в различна степен
- more self-discipline was needed
- more assessments to have awareness of results

Цялостна оценка за резултатите от обучението на учениците през периода на дистанционно обучение

Фигура 20. Оценка на резултатите от обучението на учениците

Отвореният въпрос за това как учениците са се справили с дистанционното обучение по време на пандемията даде широк спектър от отговори. Повечето респонденти споделят, че резултатите са по-ниски в сравнение с предходния период.

„Постиженията на учениците са намаляли значително“ (BG)

„Те имат по-ниска производителност“ (CY)

„Изглежда, че нивото на внимание е по-ниско и това се отразява на цялостното представяне“ (IT)

„Компетентностите на учениците страдат, дори ако учителите правят всичко, което могат“ (PL)

„30% по-ниски, чувствителните ученици са в най-трудно положение“ (PT)

Смята се, че макар **оценките** в някои случаи да **са по-високи** от преди онлайн обучението, но **придобитите знания и умения са по-малко**.

Ето и някои цитати от изказванията на учителите:

„По време на пандемията е много по-лошо, по-добри оценки, по-малко знания и умения“ (PL)
Заедно с мотивацията, ученическите умения на учениците също намаляват.

„Мотивацията на учениците намалява, както и техните учебни умения“ (BG)

„Учениците е са по-спокойни по време на дистанционно обучение“ (PT)

„По-голяма демотивация, умора и чести загуби на внимание“ (IT)

Имаше и респонденти, които установиха, че **няма разлики** в действителните резултати и всичко работи. В случай, че не работи, той (неработещ) е същият като преди.

„Няма значителна промяна в нивото на успеваемост на учениците“ (BG)

„Точно както преди“ (EE)

„Добро представяне като офлайн“ (IT)

„Участие в класове и ангажираност към разработването на предложените задачи“ (PT)

Учителите също така посочват, че **учениците са се справяли по различен начин** и това е било много зависимо от собствената воля и усилия на ученика. Тези, които са работили усилено, са напреднали значително.

„Различно - по-силните / активните ученици станаха по-силни, по-слабите / пасивните ученици станаха по-слаби“ (EE)

„Някои бяха по-малко мотивирани да приемат, новото нормално“. Някои не правеха нищо, за да променят, подобрят или научат нови умения. Следователно представянето на мнозинството беше по-малко задоволително. Малцинството, което усилено се опита да осинови, постигна огромно подобрение“ (CY)

Самодисциплината бе нужна повече от преди и липсата ѝ създаваше проблеми с ученето.

„Някои ученици мислят, че имат свободно време заради пандемията. Трудно е да се провери знанието, поради което те не учат, а използват само интернет, което ги прави по-мързеливи и те изостават в обучението си. Проблемът се крие в самодисциплината, учениците в училище са под наблюдението на учителя, докато вкъщи те седят пред компютъра, влизат в урока и по време урок играят или правят съвсем други неща, като симулират участие в клас“ (PL)

Някои учители оцениха **резултатите като по-добри от преди** и всичко е минало идеално.

„Много по-добре и по-индивидуално“ (PL)

„По много положителен начин, поради ангажираността и отдадеността, които те показаха“ (PT)

„Учениците се справиха добре. Ако бяха напълно обезпечени, напредъкът им щеше да бъде още

по-добър. Онлайн обучението обаче представляваше голям интерес за тях и това спомогна за повишаване на мотивацията им. "(BG)

По време на пандемията имаше **повече оценяване на усвоения материал, с цел** да се осигури непрекъснатата обратна връзка между учителите за учениците. Ето някои от отговорите на въпроса как оценявахте учениците:

„Чрез оценка на всички дейности, които извършват и спрямо усилията, които полагат“ (PT)

„Оценявах ги по- често поради липса на друг вид обратна връзка“ (EE)

„Открих голяма отговорност, любопитство и удоволствие при прилагането на нов начин на преподаване“ (IT)

Развитие на меките умения на учениците

Въпрос: „Моята цялостна оценка на развитието на меките умения на учениците през периода на дистанционно обучение“, оценено също по скалата 1 до 4. Резултатите са подобни на общото представяне: 42,0% от анкетираните смятат развитието на ключовите умения на учениците за приемливо, като 37,5% от анкетираните го оценяват като добро, 17,0% лошо и 3,4% отлично.

6.3 Трудности в подготовката и по време на онлайн обучението

ИЗЯВЛЕНИЕ. Най-големите трудности, с които се сблъскват учителите в ПОО при онлайн обучение, са:

- ниво на компютърна грамотност и технически трудности;
- взаимодействие учениците или колегите;
- недостатъчна информация / подкрепа.

Зададохме въпроса: „Срещнахте ли затруднения при подготовката на онлайн опит, базиран на работата, който предложихте?“

Отговорите показват, че почти по равно между анкетираните има такива, които не са имали затруднения (23,9%), които са имали затруднения, свързани с липсата на време (23,9%), трудности, свързани с използването на дигиталната техника и създаването на образователно съдържание(25,0%).

Ограниченията, причинени от пандемията, са причина за 17,0% от анкетираните, докато 8,0% от анкетираните са имали трудности при достъпа до цифрова техника. На отворения въпрос „Според вас, кои са най-важните трудности, изброени от онлайн обучението в ПОО по време на пандемията?“ бяха дадени много изчерпателни отговори.

Отговаряйки на този въпрос, учителите, които взеха участие в проучването, за пореден път подчертаха липсата на цифрови умения и технически проблеми, пред които са изправени всички страни: наличието на подходяща техника и / или софтуер за учащи или учители, липса на достъп до интернет или недостатъчна скорост и т.н.

Отделно бяха подчертани проблемите с липсата на дигитална култура и необходимостта от развитие в онлайн комуникацията, по-специално използването на камера и микрофон и действителното присъствие в клас.

Ето някои от отговорите:

„Почти пълната липса на дигитална култура“ (ИТ)

„Обучете хората да се доверяват на новите платформи. Присъствайте с отворени камери. Участвайте. Не изпълнявайте други задачи, докато присъствате на сесия, например проверка на имейл или социални медии“ (СУ)

Най-големите трудности за учителите във виртуалното професионално обучение обаче бяха причинени от **липсата на пряк контакт** както с ученици, така и с колеги, което беше подчертано като най-важният проблем от учителите под една или друга форма във всички страни.

„Връзка с моите ученици и колеги учители в училище“ (СУ)

„Невъзможността за пряк контакт учител-ученик“ (ВГ)

„Няма пряка комуникация с учениците“ (ЕЕ)

„Липса на взаимодействие и незабавна реакция от учащите“ (ИТ)

„Основната трудност е да се предават знания без взаимоотношение учител - ученик“ (РТ)

„Липса на контакт с учениците, не сме сигурни дали те ни слушат и което е по-важно, дали ни

разбират" (PL)

Често се споменаваха **трудности във виртуалното практическо обучение**, особено когато в процеса на обучение се налагат лабораторни занятия.

Учителите споделиха:

„Според мен най-важните трудности са свързаните с практиката" (PT)

„Трудно е да се преподават практически умения" (EE)

„По отношение на строго професионално и техническо обучение, най-голямата трудност беше невъзможността да се работи в лабораторна среда.

Началото на пандемията и бързото преминаване към дистанционно обучение бяха неочаквани за повечето професионални учители, така че **нямаше разпоредби или**

необходима подкрепа за дистанционно обучение, особено в началото на пандемията. Това постави учителите в трудна ситуация при продължаване на преподаването и ученето, което беше голямо предизвикателство.

„Недостатъчно ясна наредба за провеждане на обучението (в началото)" (BG)

„Липса на разбиране на същността на проблема от ключови организации" (PL)

„Най-голямата трудност беше липсата на подготовка за дистанционно обучение. Никой не очаква да се появи пандемия, така че всичко беше много бързо, направихме най-доброто, което можахме. И едва тогава можем да намерим решения чрез добре или не толкова остарели преживявания" (PT)

В някои случаи **липсата на подходящи дигитални учебни материали** беше подчертана именно за практическото професионално обучение, което доведе до необходимостта учителите да ги подготвят сами.

„Образователните материали за ученици и учители в техникумите изискват създаване на собствени ресурси" (PL)

Появи се непригодността на традиционните методи за обучение и инструменти за дистанционно обучение.

„Не се разбира, че в тази област традиционните методи не са достатъчни, трябва да се модернизират със софтуер и хардуер" (PL)

Както вече беше посочено, най-големите проблеми и предизвикателства, пред които са изправени учащите, са свързани с **участието и мотивацията**. Осигуряването на „присъствието" на учащите в онлайн клас несъмнено е голямо предизвикателство, отколкото в редовен клас

ТРУДНОСТИ ПРЕД ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕТО

- Липса на дигитална култура или дигитални устройства
- Липса на директен контакт
- Трудности в усвояването на практически умения
- Липса на регулация и подкрепа
- Липса на подходящи дигитални материали
- Липса на мотивация и участие

за контакт. Учителите бързо стигнаха до заключението, че не всички ученици участват, не са „реално присъстващи“ онлайн и не участват в учебния процес. Въпреки че този проблем се среща и при традиционното обучение, ученето от разстояние все пак предоставя повече възможности за „изчезване“. Учителите осъзнаха, че ще трябва да извършват и допълнителна работа. Ето какво споделят някои от тях:

„Учениците са склонни да губят фокус“ (IT)

„Не всички ученици бяха обхванати“ (BG)

„Не всички ученици успяха да участват в учебната работа, на тях трябва да им се преподава отделно по-късно“ (EE)

Професионалното обучение изисква от учащите да практикуват самостоятелно, което изисква и по-голяма отговорност.

„Нужно е допълнително мотивиране на учениците у дома да учат и да практикуват самостоятелно“ (EE)

Пандемията не спира след първата вълна и към момента на провеждане на проучването тя е в сила от почти една година.

Поради нуждата от постоянно поддържане на интереса и мотивацията на учениците, от търсене и тестване на подходящи методи и учебни материали, натовареността на учителите вече е **оказала влияние върху самите учители**, изразявайки се в умора и намалена мотивация. Справянето с тези процеси и продължаване на работата в онлайн среда изисква допълнителни усилия от преподавателите.

Процесът на преподаване със сигурност е повлиян от тревожността, причинена от пандемията, която засегна всички страни и изисква специално внимание върху психичното здраве.

„Генерализиран психологически дистрес, който влияе върху вниманието и нивата на мотивация“ (IT)

„Емоционални затруднения и тези, свързани с комуникацията“ (BG).

ОБОБЩЕНИЕ. Преподавателите в ПОО оценяват, че обучението на работното място не е достатъчно ефективно онлайн

Друг отворен въпрос по същата тема беше зададен за дигиталното обучение в сферата на ПОО.

Практическото обучение и практиката на работните места играят важна роля в професионалното образование и обучение, например в Естония те представляват общо поне половината от учебната програма. Следователно практиката играе много важна роля в

професионалното образование и обучение.

- Налице са **трудности при практическото обучение и провеждането на практиката на работното място.**

„Изучаване на практически професионални умения. Намиране на места за практика, тъй като работодателите не искат да приемат посетители в предприятието или компанията, защото се страхуват от вируса.“ (EE)

„В професии, които изискват много практика“ (BG)

„Въпреки че е полезна алтернатива, няма заместител на реалната практика на работното място“ (PT)

ЕФЕКТ ОТ ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕТО В СФЕРАТА НА ПОО

- Трудности при провеждането на практическите занимания
- Усвояването на практическите умения е неефективно
- Неналичие на подходящ софтуер и хардуер
- Неналичие на техническа обезпеченост
- Онлайн обучението в ПОО изисква различно планиране и преподаване
- Неподходящи методи на преподаване онлайн
- Проблеми с участието на учениците

- Учителите в почти всички страни партньори считат **практическото обучение за недостатъчно при дистанционно обучение** и това има отрицателно въздействие върху развитието на техническите умения.

„Липсата на практически дейности деморализира и демотивира децата“ (IT)

„Липса на недостатъчно практическо обучение“ (BG)

„Ученето и практическата работа е труден онлайн курс“ (EE)

„Студентите не са в състояние да приложат теоретичните знания на практика, което прави необходимото обучение за техническо развитие невъзможно“ (PT)

„Развитие на практически умения, необходими за дадена професия, особено свързани с гастронომията“ (PL)

- Има **липса на подходящ хардуер и софтуер** за придобиване на практически умения онлайн, както и умения на учителите да ги използват.

„Някои практически задачи не могат да бъдат обяснени или представени онлайн, също така не е възможно да се научи на практика без добър хардуер и софтуер“ (PL)

„Липсата на компетентност при подхода към отдалечени симулации“ (IT)

„Липса на добра подготовка на учениците и учителите за осъществяване на онлайн дейности“ (PL)

„Невъзможност за използване на лабораторни машини. Малко и скъпи симулационни приложения на лабораторни механични, електронни, химически инструменти“ (IT)

- Наличието на технически трудности** беше подчертано още веднъж от респондентите, както и увеличаването на разходите за потребителите. Допълнителната работа или направените допълнителни разходи не са платени.

„Ограничен достъп на ученици и учители до ИТ оборудване и високоскоростен интернет“ (PL)

„Липса на достатъчно оборудване, използващо собствено оборудване и електричество, без възстановяване на разходи, малко похвали за положената работа. (PL)

- **Онлайн обучението изисква различно планиране и изпълнение** , необходимо е да се вземе предвид редуването на онлайн и офлайн дейности. Прекомерното седене пред компютъра води до здравословни проблеми.

„Твърде многото часове преподаване не са достатъчен дивидент, тъй като ученици и учители се уморяват по-лесно онлайн“ (IT)

„Няма планиране и адекватна подготовка“ (PT)

„Без упражнения на чист въздух, прекомерен брой класове - неестествено положение на тялото, малко упражнения“ (PL)

- **Недостатъчната адаптивност към промените или неподходящите методи** , като дълги монолози на преподаватели или дълги обсъдени на изискванията за изпити, бяха приети като причина за по-ниските резултати от обучението на учениците.

„Неактивност и липса на готовност, липса на желание за адаптиране“ (CY)

„Монолози, липса на реален диалог учител- ученик“ (IT)

„Същите изисквания за покриване на стандарти в обучението , както преди пандемията“ (PL)

- Дистанционното обучение доведе до редица **проблеми с включването на учениците в учебния процес**. Липсата на мотивация, страничните дейности онлайн, стресът, емоционалната несигурност, страхът, изолацията силно повлияха на ефективността на практическото обучение на работната база

„Като цяло учениците прекарваха повече време в игра на видео игри, отколкото в учене. През септември те се върнаха в училище по-пристрастени към телефоните си “(PT)

„Студентите не са ангажирани, уморени“ (PL)

„Генерализиран психологически стрес, който влияе върху вниманието и нивата на мотивация“ (IT)

„Страхове и тревоги на учениците, емоционална несигурност на учениците“ (PT)

„Вярвам, че душевното състояние, понякога обезсърчение, е повлияло силно на ученето“ (IT)

„Аспекти, които са повлияли отрицателно на учебния процес, са изолация или самота, които могат да съществуват извън традиционната училищна среда“ (PT)

Онези, които в миналото са имали проблеми с напредъка в преподаването, са били още по-трудни. Трябва да се вземе предвид и по-бавният напредък в обучението.

„Тези ученици, които са изложени на риск от отпадане от училище, най-вероятно ще изоставят в WBL“ (PT)

„Напредъкът идва с по -бавно темпо“ (ЕЕ)

„Студентите се нуждаят от компонент лице в лице, за да учат, човешките взаимоотношения са от съществено значение в процеса на преподаване / учене“ (РТ)

„Липсата на по-близки отношения“ (ИТ)

Въпреки че имаше много трудности и предизвикателства при дистанционното обучение по време на пандемията, събраните данни са ценен актив за иновации в обучението и в професионалното образование и обучение.

6.4 Работа и благополучие на учителите по време на пандемия

ОБОБЩЕНИЕ. Учителите в ПОО трябва да преодолеят проблемите с натоварването и участието на учениците

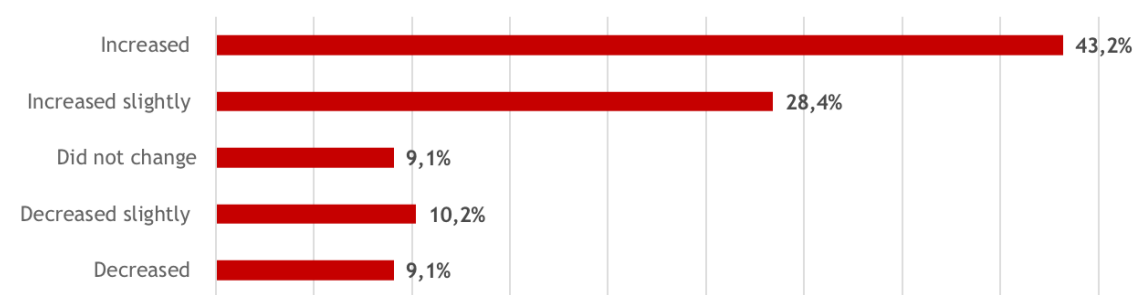
Пандемията доведе до големи промени в работата на учителя в професионалното обучение. Имаше много дискусии за това дали и колко се е увеличило натоварването на учителите и какво повече трябва да се направи по различен начин от преди.

Извършеното проучване поиска от учителите по професионално образование да оценят степента на промените в тяхната работа по скалата от 0 до 2

(Фигура 21) показват, че 71,6% от натоварването на учителите се е увеличило по време на пандемията, включително 43,2% много и 28,4%- малко.

В същото време 19,3% от анкетираните казват, че натоварването е намаляло, включително 9,1% много и 10,2% - леко . 9,1% от учителите смятат, че натоварването им не се е променило.

Степента, до която работата ви се е променила през периода на дистанционно обучение (1)

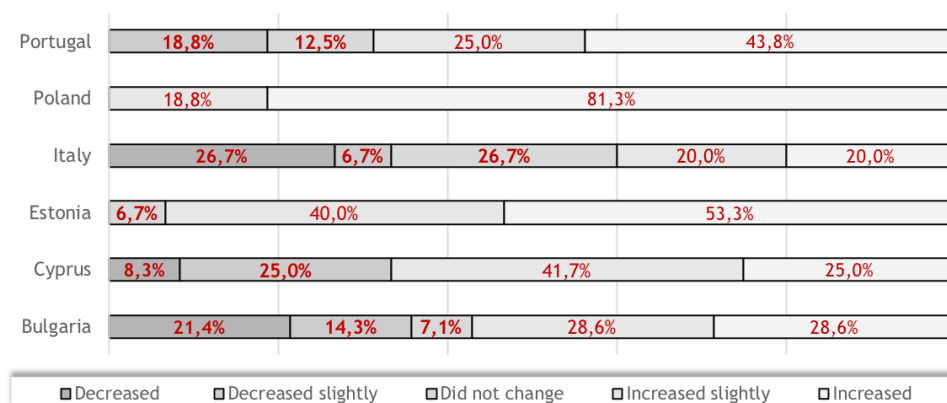

Фигура 21. Промени в работата на учителите

Съществуват значителни разлики между страните (Фигура 22): според проучването учителите

от Полша (100%) и Естония (93,3%) са имали най-голямо увеличение на натоварването. В същото време българските (35,7%) и италианските (33,4%) учители по професионално образование оценяват намаляване на натоварването си по време на пандемия.

Степента, в която работата ви се е променила през периода на дистанционно обучение (2)

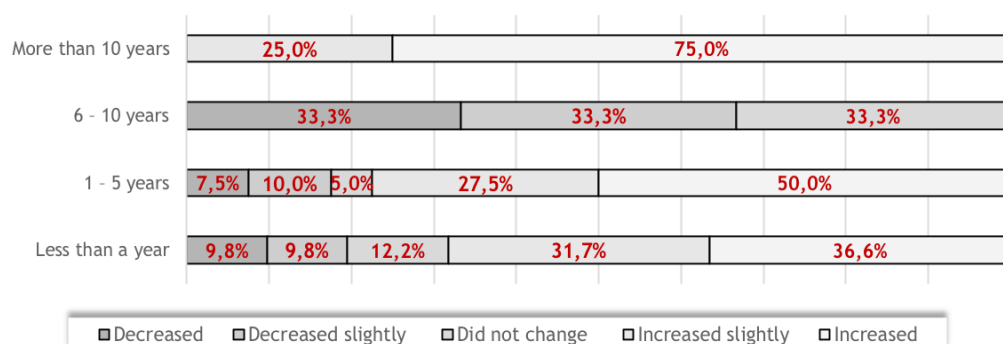

Фигура 22. Промени в работата на учителите по държави

Сравнявайки оценките на респондентите за промяната в натоварването им по време на пандемията според техния преподавателски опит (Фигура 23), изглежда, че най-голямо увеличение на натоварването е имало сред учителите с дългогодишен опит (над 10 години), с всички от тях увеличаване на натоварването на наследника.

В същото време учителите с 6 до 10 години трудов стаж изглеждат най-уверени в провеждането на дистанционно обучение, натовареността им или е намаляла (67%), или изобщо не се е променила (33%). Сред учителите с по-малък опит по-голямата част е печалба при тези, чието натоварване се е увеличило.

Степента, в която работата ви се е променила през периода на дистанционно обучение (3)

Фигура 23. Промени в работата на учителите по опит

Зададохме и отворен въпрос за проблемите и предизвикателствата, възникнали в преподаването по време на пандемията: „Кои бяха основните трудности и предизвикателства, с които се сблъскахте?“ Бяха дадени редица изчерпателни отговори, както са структурирани допълнително.

- **Мотивация и участие на учениците**

„Тези, които страдат от дефицит на вниманието, са напълно изгубени във виртуалното пространство“ (BG);

„Основните предизвикателства, които възникват, са да поддържат мотивацията на учениците“ (CY);

„Трудности с достигането до някои ученици, които, са изчезнали цифрово, особено в началото на пандемията“ (PL);

„По-младите учащи бяха по-малко мотивирани от възрастните“ (EE);

„Ангажирането може да бъде по-трудно, учениците могат да се скрият много по-лесно“ (PT);

„Основното предизвикателство беше да се създаде интерес и ангажираност дори без физически контакт“ (IT)

- **Липса на устройства и интернет връзка**

Липсата на компютри и адекватен достъп до интернет за дистанционно обучение беше отбелязана и от учителите по професионални професии от всички страни партньори при трудностите и предизвикателствата. Българските учители най-често са пропускали достойни компютри и достъп до интернет („Училището, в което работя, се намира в малък град с ограничен достъп до интернет“), понякога учениците са имали само телефона на родителите си, за да го използват за уроци, имало е случаи, в които проблемът е бил да плащат за достъп до интернет. За да проведат обучението си, учителите на „Булгари а“ дори трябваше да отпечатаат задания и да ги изпращат у дома седмично. Проблемите с компютрите и интернет бяха навсякъде и това затрудни прилагането на дистанционно обучение.

- **Липса на онлайн учебни ресурси**

Липсата на учебни ресурси, подходящи за онлайн обучение, беше подчертана от българина

(„Трудно е да се преподава професионален предмет, тъй като няма налични онлайн ресурси“) и полски („няма материали за преподаване онлайн“) учители по професионално обучение, кипърски учител има за цел да преработи съществуващите учебни материали („модифициране на съществуващите учебни материали за онлайн семинари“), Италианските учители обаче имаха трудности да намерят подходяща платформа („трудност да намеря платформа, която да задоволи моите нужди от обучение“).

- **Учебна програма и методология**

PROBLEMS AND CHALLENGES IN TEACHING

- lack of motivation and participation of students
- lack of devices and Internet
- lack of online learning resources
- redesign of curriculum and methodology
- lack of contacts with learners
- increased workload
- digital skills of teachers and students

Преходът към дистанционно обучение представлява голямо предизвикателство за учителите по професионално обучение по отношение на методологията на преподаване и оценка. Учителите трябваше бързо да преработят учебните програми („създаване на реално приложима учебна програма за онлайн обучение“ (BG); като методи на обучение и за придобиване на нови умения: „Практическите умения са трудно достъпни отдалеч, беше необходимо да се разберат много нови задачи и допълнете вашите материали“ (EE). Поради както технически, така и методически проблеми и недостатъци, преподаването стана по-малко демократично, тъй като гладките дискусии с учениците станаха трудни за провеждане. За преподаване, преодоляване на трудностите поради факта, че не е демократично учение “(IT).

- **Липса на контакт**

Липсата на пряк контакт с учащите се отбелязва като основна трудност или предизвикателство от учителите по професионално обучение от България, Кипър, Полша и Италия. Българският учител също го смята за влияние върху мотивацията за учене „Загуба на мотивация у учениците поради липса на жив контакт с учителите“. Липсата на контакт и взаимодействие между учители и ученици оказва пряко въздействие върху благосъстоянието както на учениците, така и на учителите: „липсата на контакт със студенти и колеги оказва влияние върху благосъстоянието на хората“ (PL). Също така не е възможно да се разберат реалните нужди на учениците чрез уеб камера „Основната трудност беше общуването със студенти. Техните нужди не могат да бъдат разбрани чрез уеб камера “(IT)

- **Благополучие и натоварване на учителите**

Преходът към дистанционно обучение се осъществи бързо и без никаква подготовка по време на първата вълна на пандемията и това също оказва силно въздействие върху ежедневието условия на живот на учителите, тяхното благосъстояние и увеличи натоварването на мнозина. Учителите не биха могли да поддържат баланс между работа и почивка в променена ситуация „Един от най-предизвикателните моменти през този период е да не могат да поддържат баланса между работа и личен живот“ (CY); учителите се чувстваха оставени сами „Трябваше да организирам всичко сам“ (PL); съмнявам се да се справя „Бях разпитван дали се справям правилно“ (BG) и уморен от натоварване „Уморен съм следобед“ (PT) или постоянно седене на компютъра „Онлайн обучението значително увеличи количеството време, прекарано в работа на компютъра. Това предизвика повишени умори - особено зрение “(PL).

На всичкото отгоре учителите изпитваха страх и стрес „Стрес и страх от неизвестното“ (EE), „освен това има страх за нашето здраве“ (PL); несигурност „несигурност, все още не знаем кога нещата ще се върнат към нормалното и нещата се променят бързо“ (CY). Освен това беше отбелязана липсата на система за подкрепа: „Няма разпоредби, които да улесняват дейностите на учителите“ (PL)

- **Дигитални умения на учителите**

Подготовката на учителите за използването на цифрови платформи не е достатъчна и развитието на дигитални умения изисква непрекъснато внимание „Никога преди не съм използвал екипи, чувствах се несигурен“ (E E). В допълнение към техническите умения, учителите отбелязват значението на психологическата подготовка и т. Нар. Меки умения за дистанционно обучение „Адаптиране към нова ситуация, изискваща високи цифрови умения и други умения“ (CY), „Образователите хората да поверяват онлайн обучение“ (CY).

- **Дигитални умения на учениците**

Под основните трудности и предизвикателства на дистанционното обучение няколко респонденти подчертаха и недостатъци в дигиталните умения на учениците, трудности с

инсталирането на програми“(PL) или липсата на компютърни умения сред по-възрастните обучаеми, лоша компютърна грамотност за над 50 годишните обучаеми“(IT). Отделно бяха споменати уменията, необходими за дистанционно обучение за правилно използване на микрофона и камерата: „учениците нямат знания, за да използват различните инструменти за дистанционно / виртуално обучение, както и комуникационна практика, например да говорят по-бавно и по-силно от обикновено“ (CY), „Някои ученици не се занимаваха с микрофони, нямаше глас, нямаше картина“ (EE). Използването на микрофона и камерата от учащите е важно при дистанционното обучение, за да се гарантира качеството на обучението, както и за да се улесни работата на учителя и целия учебен процес „младите ученици бяха по-лесни за обучение. По-възрастните не биха включили камерите си“(PT)

В свободна форма професионалните учители отговориха на въпроса какво ги е подкрепило в тази ситуация („Помислете за вашата работа и благополучие по време на дистанционното обучение на период поради пандемията. Какво ви подкрепи в тази ситуация?“)

- **Сътрудничество с колеги**

Когато питат професионалните учители какво или от кого са получили най-голяма подкрепа през периода на дистанционно обучение, учителите от всички страни партньори подчертават сътрудничеството с колегите като много важен фактор за подкрепа

„Сътрудничество и работа между преподаватели в ПОО“ (PT);

„Разговори с учители“ (PL);

„Колеги. Винаги помагате с използването на програми и техническата страна “(EE); „Психологическа и социална подкрепа от колеги“ (CY);

„Много учители споделиха своите учебни ресурси още повече. Всичко това ни даде сили да се справим с предизвикателствата на ситуацията “(BG).

Отделно беше посочено, че имаше много помощ от срещите на учителите по време на дистанционно обучение (EE, IT, PO), както и от подкрепата на училищното настоятелство (PL).

- **Нова технология**

Важното е, че професионалните учители в проучването споменаха подкрепата на съществуващите нови технологии.

„Подкрепа на нови технологии - Екипи“ (PT);

„Споделяне на информация за използването на платформата Moodle and Teams“ (PL);

„Онлайн платформи като Zoom и Google Meet“ (IT).

Учителите бяха доволни, че съществуващите онлайн платформи им позволиха да продължат работата си „Съществуването на онлайн инструменти като Zoom, Meet и т.н. Това ми позволи да продължа да работя“ (ИТ) и поддържаните доходи „Следователно заплатата се получава“ (BG).

Технологията също така предлага на учителите радостта от откритието „Приятното откриване на технологията, потенциалът в дидактическото приложение“ (ИТ) и мисли за развитието на учебния процес. От интернет учителите също намериха необходимата подкрепа под формата на онлайн платформи, уебсайтове, приложения и ръководства „Уроците бяха много удобни“ (РТ); Youtube беше голяма подкрепа за внедряването на нови инструменти “(РТ).

- **Системи за подкрепа в училище и държава**

Българските учители отбелязаха телевизионните учебни програми, предлагани през този период, а много издатели също дойдоха да помогнат и предложиха безплатен достъп до образователни материали.

Естонските учители отделно подчертават ИТ подкрепата, предоставяна от училището, а именно образователни технологии, работещи в естонски училища, чиято работа е да предоставят техническа и методическа подкрепа на учителите в дигиталното обучение, което сега се разшири и в дистанционно обучение. Подкрепата за Technica I бе отбелязана и от кипърския учител.

Въпреки че неочакваната ситуация помогна главно за придобитите в миналото умения, „Придобити преди това знания и умения ме подготвиха за онлайн обучение“ (PL); „Единствената подкрепа беше дадена само от моите предишни умения“ (ИТ); „Благодарение на дигиталните си умения успях да организирам уроците“ (BG), също и онлайн обучения, организирани по време на пандемията, осигуриха необходимата подкрепа на учителите в онлайн обучение „Имах обучения за дистанционно обучение“ (EE); „Участие в обучения и програми за професионално развитие“ (PL)

Справянето с дистанционното обучение беше повлияно от наличието на ресурси в училищата „добра образователна база на училището“ PL) и възможността учителите да ги използват „училището ми даде висококачествен лаптоп, с който мога да работя правилно“ (EE)

- **Подкрепа на учениците**

Учителите получиха много подкрепа от ученици, които дойдоха да участват в дигитално обучение.

„Желанието на учениците да продължат образованието си в цифрова среда “ (BG);

„Моето действие се основаваше основно на взаимодействие с учениците, като по

този начин позволяваше на всички тях да взаимодействат помежду си и с учителя. Насърчавайте постоянната мотивация, така че учениците да не губят фокус върху ученето "(PT);

„Близостта на учениците" (ИТ);

„Понякога учениците проявяват добра воля за преодоляване на проблемите поради пандемия" (CY).

„Беше трудно да се накарат ученици в екипи. Благодарение на Facebook учениците общуваха помежду си и се канеха в екипи "(EE)

Напредъкът на учениците, дори и малък, също осигуряваше подкрепа „с постоянство и търсене, учениците все още напредваха, но с по-малки стъпки" (BG); „Постоянство, вяра в образователния успех" (PL), „желанието на хората да търсят и изпробват алтернативни начини и методи на обучение" (BG)

• **Работа и ангажираност на учителите**

Дистанционното обучение по време на пандемията поставя неочаквани и неизвестни предизвикателства пред преподаването. За мнозина работното натоварване се увеличи значително, но за всички съдържанието на работата се промени. За да се справят с възникналия хаос, много учители разчитаха на по-далечни цели и своята мисия в обществото.

„За мен образованието на учениците е най-важното нещо, което трябва да направя" (BG);

„Фокусиране върху резултатите и опити да се работи, когато е било възможно" (EE);

„Най-голямата подкрепа е да харесвам това, което правя и да не спирам да преподавам, дори когато съм далеч от ученици." (PT);

„Учителите бяхме единствената възможност в повечето семейства. Чувствах се необходим и необходим по всяко време "(BG)

„Работата и ангажиментът на учениците да бъдат завършени" (BG);

Като положителен фактор в онлайн обучението беше подчертан по-равен достъп в сравнение с традиционното обучение .

„Онлайн преподаването беше ново преживяване за мен, което има някои предимства като лекотата на предаване на знания, защото не винаги всеки може да види какво се показва с проектор, понякога светлината е твърде ярка и те се разсейват, докато по време на онлайн класове всеки може да гледа монитора "(PL)

• **Управление на времето и приоритети**

Дистанционното обучение разкри необходимостта от планиране на времето с ученик във виртуален онлайн контакт чрез цифрови инструменти „Тогави фактът, че времето за ангажиране е ограничено до работа в „ класната стая ", позволява да се оптимизират времената." (ИТ)

SUPPORT FOR TEACHERS

- collaboration with colleagues
- new technology
- support systems in school and country
- students' support
- teachers' work and commitment
- time management and priorities
- personal qualities and personal growth
- mental and physical well-being
- family and friends

Важно е да създадете ясен план за себе си и способността за определяне на приоритетите „да имате добре дефинирани процедури“ (PT), „способността за определяне на приоритетите и оптимизъм“ (CY)

Като подкрепящи фактори учителите бяха повлияни от възможностите за дистанционно обучение да управляват собственото си време „Имах право да управлявам собственото си време“ (EE);

„Намаленото разписание ми даде време да проуча и подготвя класове и да отговарям на съобщения и имейли на ученици“ (PT)

- **Личностни качества и личностно израстване на учителя**

Професионалните учители, които отговориха на проучването, подчертаха богатство от качества и умения, които ще осигурят необходимата подкрепа в трудни ситуации: креативност (PO), любопитство (EE), резилиране (PT), съвест (PL).

„Подкрепи ме смелостта да изпробвам нови възможности“ (EE)

„Самотивация за оцеляване, осиновяване и успех“ (CY)

Учителите като висококвалифицирани специалисти отдават значение на възможността за личностно развитие и учене през целия живот

„Желанието да се развиваме и под този формиращ аспект, различен от обичайния“ (IT), „Постоянно познание и личностно развитие“ (CY),

„Учение и развиване на умения всеки ден“ (PL).

Напредъкът беше допълнително вдъхновен: „мисълта ми беше, че мога да се справя с всякакви трудности и това е най-доброто нещо, което правя за учениците и гладкото протичане на учебния процес“ (BG)

- **Психично и физическо благополучие**

Вниманието към психическото и физическото благосъстояние се оказва особено важно по време на пандемията „имам добра емоционална структура“ (PT), „хобито ми ми помага“ (PL), „подкрепа на други, гимнастика, тренировки“ (PO), подкрепи възможността да работя в сигурна среда „Преподавам у дома в комфортна работна и безопасна среда“ (IT)

- **Семейство и приятели**

Учителите получават подкрепа и сила от семейството, приятелите и социалните мрежи. Важността на подкрепата на семейството и приятелите беше отбелязана от няколко португалски учители, както и от други „единственото нещо, което помага, е да поддържаш връзка с хора, приятели и семейство“ (PL), „със сигурност социалните мрежи направиха възможно за намаляване на физическите разстояния и поддържане на връзките живи“ (IT)

Семейството и приятелите също помагаша на технически проблеми при нужда „моите деца (на възраст 17-24), които бяха по-запознати с онлайн платформите“ (CY) или помагаша с оборудването „нашите приятели дариха устройства на ученици, които ги няха“ (BG)

6.5 Професионално развитие на учителите

ИЗЯВЛЕНИЕ. Професионалното развитие на учителите в ПОО е положителна последица от пандемичния опит

На отворения въпрос в анкетата „Как оценявате професионалното си развитие във виртуалната WBL? Как пандемията промени вашето учение?“ h като върна много съществени отговори. Анализирайки тези отговори, се оказа, че дистанционното обучение по време на пандемията е довело до значителен скок в професионалното развитие на учителите..

- **Развитие на дигиталните умения на учителите**

Според учителите, отговорили на проучването, техните цифрови умения, цифровата грамотност се е подобрила значително.

„Започнах да прилагам по-активно онлайн платформи“ (BG)

„Със сигурност моите умения за дигитално и онлайн улесняване са подобрени за организиране на сесия онлайн, като се използват някои инструменти за онлайн обучение и оценка“ (CY)

„Преподаването онлайн ме накара да се развивам в тази област“ (PL)

„Мога да използвам по-добре цифрови инструменти“ (EE)

PROFESSIONAL DEVELOPMENT

- development of digital skills
- valuable experience
- changing in teaching and learning
- new methods
- more flexibility
- more learner-centred
- development of planning skills

- **Ценен опит на учителите**

Учителите оценяват високо ценния опит, който са придобили.

„Натрупах ценен опит“ (BG)

„Развитието беше добро и форма на нови адаптации към новата реалност“ (PT)

Сега съм по-уверен, когато става въпрос за онлайн и дистанционно обучение “

- **Чallenges в преподаването и ученето**

Пандемията промени традиционното преподаване и учителите трябваше да намерят решения и начин да се справят със ситуацията.

„Търсенето на възможни начини за представяне на учебния материал ми доказа, че има начини“ (BG)

Практически организационното обучение, основано на работа, добави предизвикателства и възможности за развитие.

„Променя начина, по който използвахме практическите занятия“ (PT)

„Разработих допълнително във виртуална WBL поради пандемията“ (CY)

„Увеличих познанията си в WBL и вярвам, че това е било необходимо“ (IT)

Учителите **стават по-гъвкави** в работата си.

„По-гъвкав съм, взема предвид много променливи“ (PT)

„Трябваше да адаптираме целия материал, който използвахме, и обикновено да променим плана в зависимост от ситуацията“ (CY)

„Бих казал, че съм още по-гъвкав след обучението в електронна среда, поради странични фактори, предимно технически и времето, което имах“ (BG)

Много от анкетираните признават, че периодът на дистанционно обучение по време на пандемията **значително е променил методологията им на преподаване** с нови решения, постигнати чрез анализ и тестване. Преподаването става **по-ориентирано към учащия**, процесът на обучение трябва да бъде планиран по- подробно .

„Това време ме накара повече да мисля за различни преподавателски задачи и да допълвам съществуващите учебни материали“ (EE)

„Учебният процес стана по-ориентиран към учениците“ (PT)

„Това ми позволи да разширя и задълбоча различните възможности за преподаване и обучение, предлагани от мрежата, за да разнообразя преподаването“ (IT)

„Трябваше да мисля нестандартно и да проуча други опции или онлайн инструменти, които бяха на разположение и биха могли да подобрят преподавателския опит“ (CY)

Ученето трябваше да стане по-привлекателно за учащия, за да се поддържа мотивацията на ученика от разстояние. „Трябваше да взаимодействам повече чрез изображения и schemes, за да направя темите по-малко трудни и скучни“ (IT)

Това ме накара да бъда по-практичен и по-малко теоретичен, в допълнение към опитите да намеря нови начини за иновации в моите уроци (PT)

Сред респондентите имаше само двама учители, чиито методи на преподаване не бяха променени от пандемията, единият от които посочи причината, че преди е преподавал с цифрови инструменти.

Учителите посочиха редица заключения относно техните професионални умения, както и техните технологични и методически възможности

„На мен лично ми предстои дълъг път“ (IT)

„Вярвам в смесеното обучение, включително използването на асинхронно обучение“ (CY)

„Всичко е възможно“ (EE)

В заключение , дистанционното обучение по време на пандемията доведе до значителен ръст на личните качества, нагласи и професионални умения на учителите по професионално обучение във всички страни партньори.

6.6 Основни научени уроци

ОБОБЩЕНИЕ. Преподавателите в ПОО са наясно, че е възможно и ценно да се постигне повече

Зададохме въпрос: „Какви са основните уроци, относно ПОО научени по време на пандемията?“ При анализ на отговоритеполучихме следните резултати:

**Education and its quality
should be a priority for all**

- **Възможност за онлайн обучение**

Онлайн обучението е възможно и ефективно, но определено е различно.

„При желание е възможно да се организира ефективно онлайн обучение“ (BG)

„Че това е полезна алтернатива“ (PT)

„Това е различен и полезен в някои случаи метод на преподаване“ (CY)

„За да бъдем по-благодарни за всички възможности“ (BG)

- **Адаптирайте учебната програма и подредбата на обучението**

Учебната програма и подредбата на учебните занятия, подготвени за традиционни изследвания, не работят, трябва да се направят пренареждания / адаптации

„Как да адаптираме учебните програми“ (BG)

„Всички различни, които бяха в плана на урока“ (EE)

„Основният урок е, че трябва да се постараме да поставим всичко, което искаме да предадем на екрана на компютъра, и да присъстваме много в подкрепа на трудностите.“ (PT)

„Това, че онлайн определено се различава от физическото обучение и се нуждае от големи усилия, за да бъде улеснено ефективно“ (CY)

-

- **По-предизвикателни**

Онлайн обучението предлага значително повече предизвикателства и поне първоначално повече работа в подготовката за преподаване

„Това е много по-предизвикателно от физическото обучение.“ (CY)

„Че работим много повече и имаме по-малко резултати“ (PT)

„WBL е предизвикателство и наистина е удоволствие да научите нови начини за изпълнение на вашата професионална мисия.“ (IT)

- **Повече гъвкавост за учителите и учениците**

Учителите, както и учениците, трябва да бъдат по-гъвкави, да реагират бързо на

промените и да решават проблеми.

„Винаги бъдете подготвени за изненади“ (EE)

„Решаване на проблеми“ (IT)

„Че трябва да се подготвим за всяка ситуация“ (PT)

„Как да бъдем повече креативни в моите методи на преподаване“ (BG)

„Трябва да бъдете гъвкави“ (EE)

• **Висок скок към цифровите технологии**

Пандемията даде важен тласък за свръхбързото движение към използването на цифрови технологии.

„Ако не беше пандемията, нямаше да има толкова голям скок към цифровите технологии в училищата.“ (BG)

„Много учители и ученици са придобили нови технически умения“ (BG)

„Използване на много нови платформи и програми, улесняващи онлайн преподаването и обучението“ (PL)

• **Нови методи на обучение / разработка за ученици / мислене за растеж**

„Все още мога да науча нови методи на преподаване, дори ако те не са в моя тон“ (IT)

„Трябва да намеря нови по-добри начини да мотивирам учениците си да учат, когато е необходимо дистанционно обучение“ (BG)

„Винаги можете да направите по-добре“ (EE)

„Умея да приемам предизвикателства и непрекъснато да подобрявам преподавателския си опит“ (BG)

• **Препоръки за сдвояване на двойки за онлайн WBL**

„Онлайн обучението изисква чести почивки“ (CY)

„Нека бъде просто“ (EE)

„Уважавайте мнението на публиката“ (BG)

„Бъдете по-съпричастни. Разбрах, че не всички ученици могат да учат у дома без разсейване или имат всички инструменти, които им позволяват да работят оптимално“ (PT)

„Това активно слушане по време на обучение винаги остава най-важният елемент, който не бива да се подценява.“ (IT)

MAIN LESSONS LEARNT

- online training in WBL is possible
- curriculum and learning process need to adapt
- more challenges
- more flexibility needed
- high leap towards digital technology in WBL
- new methods
- growth mindset
- more collaboration needed
- more personalized teaching and learning
- more challenging to involve students

„Студентите обичат да имат свобода на избор по отношение на времето за изпълнение на задачите.

Привързаността е важна за насърчаване на ангажираността и мотивацията. "(PT)

„Не мога да очаквам студентите без виртуална WBL просто да преминат във виртуален режим - резултатите идват с времето" (EE)

„Да бъдем търпеливи към учениците" (BG)

- **По-персонализирано обучение и обучение**

„Само виртуалното преподаване е още по-важно да се персонализира преподаването, отколкото преподаването в клас" (EE)

„Преподаването трябва да бъде човек, за да бъде добре направено" (PT)

„Никой не трябва да бъде изоставен. Ако е необходимо се обадете на ученици

- **Участието на ученици е предизвикателство**

„В училище вече е трудно да се привлече вниманието на учениците, а когато са вкъщи, става по-трудно" (PT)

„Да можеш да задържиш вниманието на ученика високо, без да имаш пряка връзка" (IT)

- **Заклучения**

В заключение беше посочено, че училището като физическо място все още е много важно за учениците и учителите, че образованието и неговото качество трябва да бъдат приоритет за всички и че уроците от дистанционно обучение по време на пандемията трябва да се научат и да се вземат предвид за в бъдеще.

„Освен всички останали аспекти, основният урок е, че училището (като физическо пространство) е много важно за всички ученици и учители" (PT)

„Образованието трябва да бъде приоритет за всички" (CY)

„Пандемията предоставя мощен тест за потенциала на онлайн обучението. То разкри своите ключови ограничения, включително предпоставката за адекватни цифрови умения, компютърно оборудване и интернет връзка за провеждане на обучение онлайн, трудностите при предоставянето на традиционно професионално обучение "(PT).

6.7 Промени в ПОО

ОБОБЩЕНИЕ. Преподавателите в ПОО са наясно, че са необходими промени и е необходима подкрепа за насърчаването на тези промени

Отвореният въпрос за промените в ПОО („Как пандемията промени ПОО?“) също донесе много различни мнения от всички участващи експерти.

- **Промени в концепциите, методите и подредбата на работата**

Поради пандемията задължителното дистанционно обучение беше предизвикателство както за учениците, така и за учителите, особено при практическото обучение, базирано на работа. Концепциите, методите и организацията на работа се променят и всеки трябваше да се адаптира за кратко време.

„Промени традиционната концепция за преподаване“ (PT)

„Нова работна среда, имаше нужда да се мисли как да се организира работата“ (EE)

„Това показва, че са възможни различни форми на преподаване“ (PT)

-

- **ПОО стана още по-важно**

Промените в обучението, основано на работа, могат да доведат до положителни резултати, като подчертаят по-добре неговото значение.

„Той го променя постоянно, резултатите може да са положителни“ (PT)

„Всички хора разбраха важността на WBL“ (CY)

„WBL е преоткрит“ (IT)

- **Значението на онлайн обучението и технологиите в учебния процес се увеличи**

Значението на онлайн обучението и технологиите нараства, което е почти единственият начин да се продължи процесът на обучение и преподаване. В същото време несъвършенствата на онлайн обучението останаха, въпреки че технологиите също бяха развити.

„Това позволи на учениците да продължат да учат и да завършват курсовете си.“ (PT)

„Той направи онлайн константа в нашия живот (понякога единственият начин за растеж или комуникация)“ (IT)

„Поради липсата на алтернативи, онлайн обучението се е развило и се е подобрило като учебна среда, но запазвайки известните несъвършенства на дистанционното обучение“ (BG)

„Технологията е по-важна сега, тя я направи по-модерна“ (PL)

- **Развита се цифровата грамотност на потребителите**

Дигиталната грамотност на потребителите несъмнено се подобри значително, всеки трябваше да научи много.

„Подобрена техническа грамотност на учители и ученици“ (BG)

„Научихме много за използването на цифрови инструменти“ (EE)

„Насърчава самообучението от учител, който преди не е използвал цифрови инструменти“ (PT)

- **Учителите са по-креативни и гъвкави**

Учителите трябваше да бъдат по-креативни и гъвкави, бързо да намират нови решения. Той също така вижда началото на големи промени в образованието.

„Учителите трябва да станат по-гъвкави и да търсят решения в интернет“ (PL)

„Пандемията ни принуждава да бъдем по-креативни. Това ни принуди да осъзнаем, че светът наистина се променя и че образованието трябва да се адаптира към тази промяна“ (PT)

- **Положителни промени в качеството на преподаване**

Положителни промени се наблюдават в качеството на преподаване, тъй като преподаването трябваше да се планира по-внимателно, да се намерят креативни решения, често преосмисляне на съществуващите учебни дейности. Слабостите и неефективността се оказаха по-големи, което допринесе за подобренията.

„Имам по-интелигентен подход към работата“ (IT)

„От по-положителна гледна точка сега има повече време за разбиране на учебните теми“ (CY)

„По време на практически сесии той повдигна много въпроси за подобряване на ефективността му“ (PT)

„Доказа своите слабости и неефективност в определени области“ (BG)

- **Нови подходи към ключовите умения**

Чрез адаптиране на методологията на преподаване учителите излязоха с редица нови подходи към ключови умения, които досега са получили малко по-малко внимание, например мислене за растеж, емоционална интелигентност, гъвкави методологии и т.н.

„Нови инструменти за обучение - платформи, нови области за учене, наблюдаващи напр. На EQ, мислене за растеж, ловкост, устойчивост“ (CY)

- **Различни последици и по-голяма автономия за учащите**

По отношение на учащите се подчертаваха както положителните, така и отрицателните ефекти, те имаха повече автономност, понякога „експлоатирани“. Със сигурност беше по-трудно да се ангажират учащите.

„Направете децата по-организирани и малко по-хитри“ (BG)

„Даде на учениците повече автономия“ (PT)

„По-трудно ангажиране на ученици“ (EE)

„Намалено ниво на образование“ (PL)

- **Практическото обучение беше заменено отчасти с теория**

Понякога практическото обучение беше заменено от теория и ролята на учителя в учебния процес може да е станала по-доминираща от преди. Дори учещите да имат възможност за по-голяма отговорност и независимост, това често не води до резултат. Все пак се признава, че не е възможно успешно да се извършва цялото обучение, базирано на работа онлайн.

„Пандемията ни принуди временно да превърнем практиката в теория“ (IT)

„Учителите трябва да показват и обясняват повече неща, учениците могат да изживяват / правят самостоятелно много по-малко“ (PL)

„Това го направи по-сложно. Имаше много задачи и процедури, които се нуждаеха от присъствие в реалния живот, но поради пандемията учениците трябваше да бъдат по-независими и сами да намират решения. Обикновено учениците се отказваха за съжаление.“ (EE)

- **Трудности с чиракуването и практиката на работните места**

Чиракуването или практикуването на работни места срещат трудности поради икономиката и бизнеса, засегнати от пандемията.

„Все още трябва да се покаже, тъй като от 2020 г. много студенти не могат да бъдат настанени в чиракуване“ (CY)

„Разбира се, пандемията направи по-предизвикателно прилагането на WBL, тъй като на глобално ниво имаше висока безработица, компаниите не бяха мотивирани да наемат дори стажанти.“ (CY)

- **Резултат от дистанционно обучение в зависимост от региона или учителя**

Въздействието на пандемията върху преподаването може да варира в големите градове и селските райони, като достъпът до технологии и Интернет може да варира в голям мащаб. Възрастта и отношението на учителите също могат да играят важна роля за приемането на промените.

„Пандемията промени и подобри онлайн обучението. В по-големите градове, където има безплатен достъп до Интернет, се провежда ефективно онлайн обучение. Това, разбира се, зависи до голяма степен от компетентността на учителите. Много възрастни учители отказват да приемат новия начин на преподаване и увеличават знанията си. От друга страна, има преподаватели, които умело използват онлайн учебни ресурси, успяват да ангажират своите ученици и провеждат ефективно обучение.“ (BG)

- **Отрицателните ефекти от дистанционното обучение в дългосрочен план**

Съществува общо мнение, че има големи възможности за промени в образованието и в ПОО, но има различни мнения относно това какво и как се променя в образованието, работата или пазара на труда. Например, неравенствата се очаква да се влошат.

„Пандемията COVID-19 сериозно е засегнала уменията, системите за учене през целия живот и обучението, основано на работа и др. Настъпи много рязко и мащабно прекъсване в квалификацията, преквалификацията и повишаването на квалификацията на млади хора и възрастни работници около Светът. Пандемията наруши изпитите,

забави завършването на програмите и ще засегне непосредствената и бъдещата кариера на милиони учащи. Той също така засили съществуващите неравенства, засягащи работниците и учащите по целия свят. "(PT)

Положителните ефекти от дистанционното обучение в дългосрочен план

От друга страна, предизвикателствата и непреклонните години по време на пандемията се разглеждат като възможност за положителни промени в света на труда по отношение на достъпност, приобщаване и по-равни възможности.

„Практикуващите и участниците, участващи в обучение, основано на работа (WBL), са изпитали както период на предизвикателства, така и несигурност по време на пандемията. Има обаче възможност за целия свят да оцени и идентифицира решения за развитие на работната сила, които интегрират многообразие, достъпност, приобщаване, равенство "(PT)

7. Основни изводи за дистанционното ПОО

ОБОБЩЕНИЕ. Цифровото ПОО, ще бъде допълнително възприето в обучението след пандемията и това ще изисква прилагане на иновации

Дистанционното обучение, шселдствие на пандемията, донесе големи промени в професионалното образование и обучение, включително обучението на работното място . Това засегна нашите ученици, учители и цчлата социално- икономическа среда.

По време на провеждане на това проучване и неговия анализ, целия свят все още е изправена пред COVID-19 пандемия и големите ограничения сшързани с нея са в сила в повечето страни участници в този проект. Въпреки това, вече е ясно, че дори и след като ограниченията отпаднат , ние няма да се върнем към на същите "традиционни" методи от началото на 2020 г. Използването на цифровите технологии в обучението, комуникацията и работата се е увеличило експоненциално и е вероятно да бъде възприето по-нататък (след края на пандемията).

Въпреки че дистанционното обучение бе съпътствано с много трудности и предизвикателства, събраните данни са ценен ресурс за прилагането на бъдещи иновации в обучението на работното място и в професионалното образование и обучение като цяло.

7.1 Ефективност на дистанционното обучение

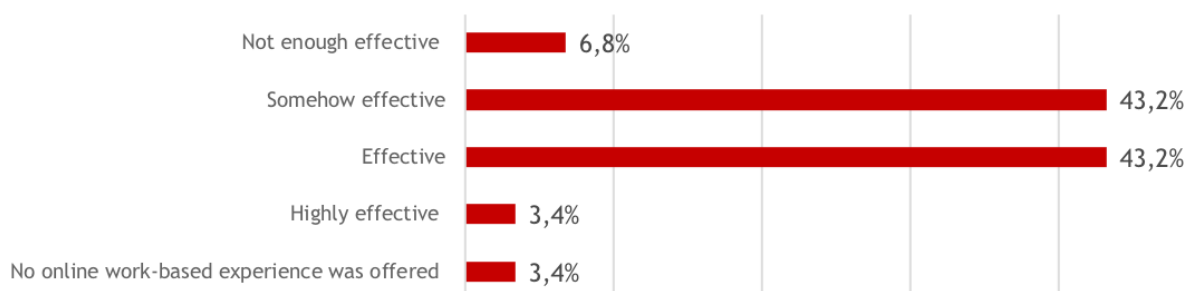
ОБОБЩЕНИЕ. Учителите в ПОО съобщават за обща неинформираност относно ефикасността на онлайн ПОО и обучението на работното място

Резултатите показват (Фигура 15), че по-голямата част от учителите (89,8%) смятат, че онлайн обучението е ефективно, включително високоефективно- 3,4%, ефективно - 43,2% , донякъде ефективно- 43,2%. Само 6,8% казват, че то не е ефективно.

90% of teachers evaluates virtual WBL as effective

64% of teachers estimates effectiveness decreased during pandemic

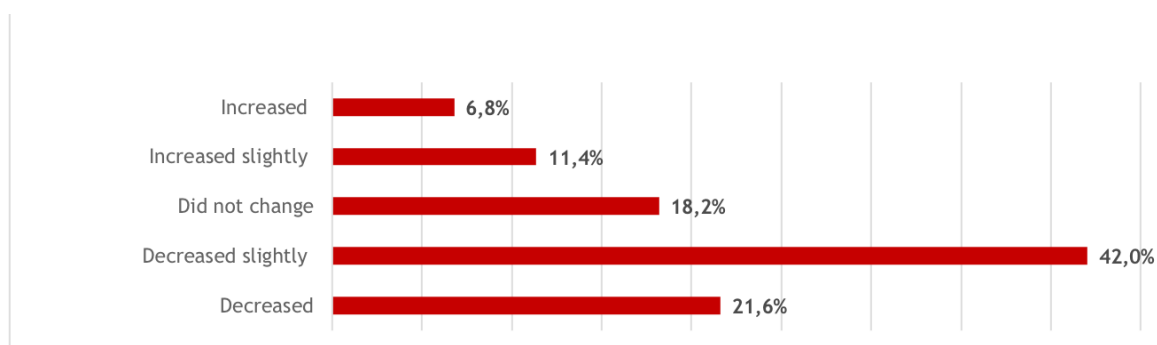
Как самооценявате предложеното от вас онлайн обучение?

Фигура 24. Самооценяване на онлайн обучението - ПОО

Оценките, направени от респондентите, показват, че мнението, че ефективността на обучението, е намаляла леко (42% от отговорилите) или е намаляла (21,6%), като общо 63,6% от анкетираните са казали, че ефективността е намаляла. Съществуват обаче и противоположни мнения, почти една пета, 18,2% от професионалните учители твърдят, че ефективността на обучението, основано на работа, се е увеличила (6,8% от респондентите) или се е увеличила леко (11,4% от анкетираните). Същият брой, 18,2%, не вижда промени в ефективността.

Сравнявайки традиционното обучение преди пандемията, моля, оценете ефективността на дистанционното обучение по време на пандемията

Фигура 25. Ефективност в сравнение с предпандемията

7.2 Какво е важно във виртуалното обучение на работното място?

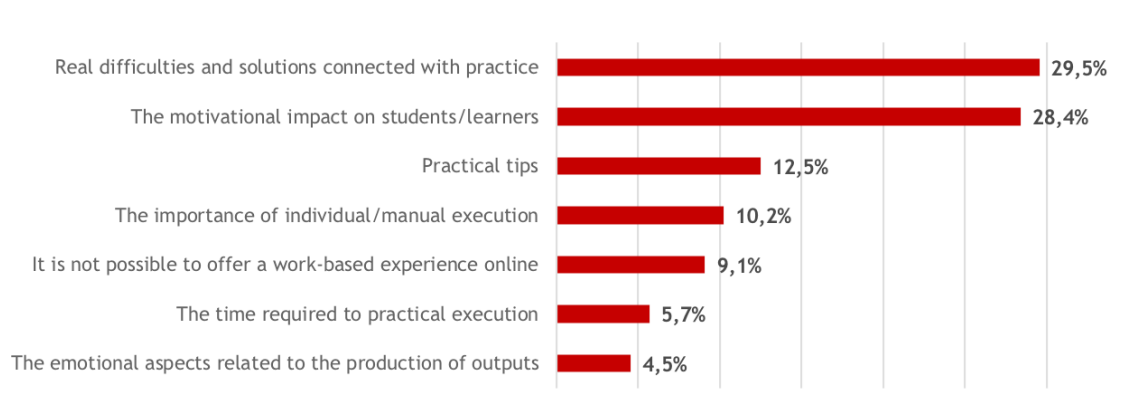
ОБОБОЩЕНИЕ. Виртуалното обучение (ПОО) най-вече трябва:

- да бъде тясно свързан с практиката;
- да мотивира учениците

На въпроса „Какво мислите за най-важният аспект на онлайн обучението? (вкл. Обучение

на работното място)?“ повечето учители отговориха (Фигура 26) „реални трудности и решения, свързани с практиката“ (29,5% от анкетираните) и „мотивационното въздействие върху учениците / обучаемите“ (28,4% от анкетираните). Най-малко „гласове“ получи „емоционалните аспекти, свързани с производството на продукция“ (4,5%) и „времето, необходимо за практическо изпълнение“ (5,7%).

Кой според Вас е най-важният аспект на онлайн обучението на работното място?

Фигура 26

7.3 Необходимост от дългосрочни промени в ПОО

ОБОБЩЕНИЕ. Дългосрочните промени в дигиталното обучение в ПОО ще трябва да включват по-специално:

- специална подготовка, инструменти и методи за цифровото измерение на преподаването;
- продължаващо обучение за учители

На отворения въпрос за бъдещето на дигиталното обучение в професионалното образование и обучение („Как и доколко смятате, че онлайн обучението за ПОО трябва да бъде преразгледано в дългосрочен план, в предпандемичния предстоящ период?“) често отговорът е, че ролята на цифровото обучение в професионалното образование, се увеличава значително. Цифровото обучение се налага все повече и в резултат на това трябва да се направят необходимите корекции. Дигиталното обучение се очертава като ефективна опция.

„Със сигурност онлайн ПОО трябва да бъде преразгледано и пренастроено, тъй като това ще бъде нова реалност за продължителен период от време в бъдеще.“ (СУ)

„Да, като цяло се оказва ефективна възможност за обучение.“ (ВГ)

Тъй като **дигиталното обучение трябва да се комбинира с ученето чрез контакти**, „хибридна“ версия се предлага от учителите по професионално обучение от почти всички страни партньори.

„Мисля, че дистанционното обучение има място в образованието, но то трябва да се прилага целенасочено и в комбинация с традиционната среда в класната стая.“ (BG)

„Вярвам, че образователната система може да бъде смесена.“ (PT)

„Ще се смесва с по-рано използвани методи“ (EE)

„Онлайн обучението е чудесно допълнение / подкрепа за традиционното преподаване в училище“ (PL)

„Да се комбинира с физическия метод за изпълнение“ (CY)

„Тези, които отчасти използват класическата модалност на урока, биха могли в някои случаи да използват измерението на разстоянието в мрежата, но да го интегрират с част от активното и активно участие в присъствието, особено за кооперативна и лабораторна работа.“ (TO)

За да се използва ефективно дигиталното обучение в практическото обучение, основано на работа, след пандемията ПОО, в комбинация с обучението чрез контакт, **трябва да се извършат редица подготвителни действия.**

„Сега живеем преходния период на онлайн обучение за ПОО. Следователно в предстоящия период след пандемията ще има нужда от преразглеждане.“ (CY)

„Трябва да се преразгледа, всеки, който работи в училищата, да бъде подготвен“ (PT)

„Прегледът е очевидно важен за вземане на по-добри решения в бъдеще.“ (EE)

„Да, все още нямаме структура и методология“ (CY)

NEED FOR LONG TERM CHANGES IN VET

- digital learning needs to be combined with contact learning
- preparatory actions need to be carried out
- appropriate tools and equipment
- good connections for everyone
- appropriate methods and content
- communication and cooperation
- continuing training for teachers
- new digital culture
- more online learning in future
- more European cooperation

• Инструменти и оборудване

„Ще е необходимо да направим платформите по-лесни и по-интуитивни“ (IT)

„Мисля, че инструментите и процедурите трябва да бъдат по-опростени и по-унифицирани.“ (IT)

„По-широк достъп до онлайн материали“ (PL)

„Подпомагане на ученици и учители с технически устройства, за да могат да достигнат максималния брой ученици“ (BG)

„Използвайте по-прости и споделени инструменти за управление между различните заинтересовани страни“ (IT)

• Равни връзки

„Не всеки ученик има достъп до WIFI и можем да срещнем проблем с справедливостта“ (PT)

- **Методи и съдържание**

„Намерете решения (цифрови) за преподаване на практически умения“ (EE)

„Видеоклипове трябва да се създават в практически часове с всички необходими стъпки за преподаване на различните предмети“ (PT)

„Разнообразяване на повече преподаване, използване на знанията за мрежата, получени през този период, за да я направим по-активна и по-привлекателна“ (IT)

- **Communication и сътрудничество**

„Подобряването на вътрешната комуникация между ръководителите на проекти в даден курс, учители и учащи, със сигурност би имало положително въздействие.“ (TO)

„Споделяне на опит между колеги“ (EE)

„Онлайн обучението е добър опит, когато става въпрос за групова работа чрез специални платформи“ (PL)

- **Обучение на учители**

„Преструктурирайте и подобрете системите за обучение, за да създадете смислени пътища и стратегии за ориентиране на настоящите и бъдещите работници към уменията и работните места в бъдещето.“ (PT)

„Повече обучение по използване на технологиите и преподаване, алтернативно на класическото.“ (IT)

„Всички ние (инструктори - студенти) не бяхме готови за внезапно започване на онлайн обучение. Ако се подготвим и подобрим цифровите инструменти, нещата ще се подобрят и дистанционното обучение ще се окаже по-добро от традиционното.“ (CY)

„Ще правим повече дистанционно обучение и трябва да сме готови за това“ (EE)

- **Нова дигитална култура**

„Чрез въвеждането възможно най-скоро нова култура към цифровите и новите технологични логии, както в институциите, така и в компаниите“ (IT)

- **Самообучаващо се бъдеще**

„Преходните периоди винаги са трудни. Вярвам, че учениците са напълно способни да се самообучават и целта на дистанционното обучение е да ги насочва / наблюдава“ (PT)

- **Повече онлайн обучение в бъдеще**

„Трябва да бъде преразгледан в дългосрочен план, тъй като е вероятно да се използва все повече и повече в бъдеще.“ (BG)

„Онлайн обучението трябва да се включва редовно в системата на преподаване, то

предоставя много възможности" (PL)

„Докато в краткосрочния план пандемията показва сериозни предизвикателства за учителите, обучителите и обучаващите се в ПОО, блокирането в крайна сметка може да доведе до по-силна и по-устойчива система за ПОО, ако се направят правилните избори. Особено, ако блокирането продължи за дълъг период от време, закриването на едро на институции за образование и обучение може да принуди доставчиците на обучение да възприемат системни и технологични иновации, които ще разширят използването на дистанционно обучение и дистанционни или алтернативни оценки. " (PT)

- **Европейско сътрудничество**

„Да се правят повече европейски проекти като цяло" (IT)

8. Препоръки към преподавателите в ПОО

Препоръка на Европейския съвет от 24 ноември 2020 г. относно професионалното образование и обучение (ПОО) за устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и устойчивост, че висококачественото и иновативно професионално образование и системите за обучение предоставят на хората умения за работа, личностно развитие и гражданство, които им помагат да се адаптират и да изпълнят двойните цифрови и зелени преходи, за да се справят с извънредни ситуации и икономически шокове, като същевременно подкрепят електронния растеж и социалното сближаване. По този начин им се предоставят умения, които им помагат да получат или да създадат работни места, търсени на пазара на труда.

European Council recommended new objectives for high quality and innovative VET (2020)

Съветът препоръчва цели за професионално образование и обучение за следващите години:

1. Професионалното образование и обучение е **гъвкаво** при адаптирането към промените на пазара на труда
2. **Възможностите за гъвкавост и прогресиране са** в основата на професионалното образование и обучение
3. Професионалното образование и обучение е **двигател за иновации и растеж** и се подготвя за цифровите и зелени преходи и професии с голямо търсене
4. Професионалното образование и обучение е **атрактивен избор**, базиран на модерно и цифровизирано предоставяне на обучение / умения
5. Професионалното образование и обучение насърчава **равенството на възможностите**.

За да се постигнат тези цели, се очаква доставчиците на ПОО

- Програмите за професионално образование и обучение предлагат **балансирана комбинация от професионални, включително технически умения**, добре съобразени с всички икономически цикли, променящи се работни места и методи на работа и ключови умения, включително солидни основни умения, цифрови, трансверсални, зелени и други житейски умения, които осигуряват здрави основи за устойчивост, учене през целия живот, заетост през целия живот, социално включване, активно гражданство и личностно развитие.
- Програмите за професионално образование и обучение на **всички нива включват компоненти за обучение, основани на работата**, които се разширяват допълнително и в продължаващото професионално образование и обучение
- Програмите за професионално образование и обучение са **ориентирани към учащите**, предлагат достъп до face-to-face, дигитално или смесено обучение, гъвкави и модулни пътища, основани на признаването на резултатите от неформалното и самостоятелното обучение, и отварят кариера и обучение прогресия; програмите за продължаващо професионално обучение са разработени така, че да бъдат

приспособими към нуждите на пазара на труда, секторните или индивидуалните повишения или преквалификация;

- Програмите за професионално образование и обучение се **осигуряват чрез подходяща комбинация от отворени, дигитални и с участието на учебни среди** , включително благоприятни за ученето работни места и се поддържат от най-съвременната и достъпна инфраструктура, оборудване и технологии и разнообразни педагогически и инструменти , например ИКТ базирани симулатори, виртуална и добавена реалност, които увеличават достъпността и ефективността на предоставянето на обучение , включително за малките предприятия
- **Преподавателите, обучителите и други служители в професионалното образование и обучение предприемат първоначално и продължаващо професионално развитие**, за да: осигурят висококачествено обучение; насърчаване на технически и цифрови умения и ефективни иновативни методи на обучение, включително преподаване във виртуална среда; в съответствие с най-съвременната професионална и дигитална педагогика, работа с цифрови инструменти за обучение и в разнообразна и мултикултурна среда.
- Програмите за ПОО са **достъпни чрез цифрови платформи за обучение** , поддържани от инструменти, устройства и интернет връзка, по-специално за уязвими групи и хора в селски или отдалечени райони.

Постигането на по-добра граница между инвестиции в образование и обучение и динамична промяна е резултат от цифровизацията и автоматизацията на нуждите от умения, изисква добра прогноза на бъдещите нужди от умения, както и инфраструктура за придобиване на тези умения. Дългогодишните изследвания на CEDEFOP в областта на прогнозирането на бъдещи нужди от умения и несъответствието между уменията, изисквани и предлагани в държавите-членки на ЕС, показват, че **прилагането на интегративен подход в управлението на умения** е ключова роля за засилване на комуникацията между ПОО и пазара на труда.

- **Методологии, базирани на дейности в професионалното образование и обучение, основано на работа**

Процесът на преподаване и обучение постоянно изисква от учителите да бъдат актуализирани в стратегиите за медиация на съдържание.

В модалността на професионалното образование и обучение (ПОО) този аспект не се различава , тъй като са необходими методи на преподаване, които позволяват смислено и контекстуализирано обучение за развитие на умения за личния и професионалния живот на ученика. В тази перспектива една от най-добрите практики са методологиите, базирани на дейности, които се фокусират върху ролята на ученика като център на обучението. Те също така благоприятстват автономията на ученика, стимулирайки креативността и подготовката за вземане на решения в неговия / неговия житейски контекст. От използването на методологии, базирани на дейности, учениците играят важна роля в обучението, след като се разбере, че те имат опит и умения за придобиване на нови знания.

Методологиите, базирани на дейности, дават възможност за ангажиране на учениците, позволяват им да откриват концепции чрез действия, а не чрез лекции.

- **Опитното учене**

Педагогическите методологии / стратегии са начини за организиране на дейности по план за постигане на предложените цели. Опитното учене е концепция, която се основава на опита, изживян от ученика през целия процес на обучение.

- **Промени в пост-ковид в дигиталното обучение**

Периодът на дистанционно обучение по време на пандемията промени начина на мислене по такъв начин, че дигиталното обучение вече не е просто „приятно да имаш“ допълнение към обучението за контакт, а също толкова ефективен и необходим начин за преподаване, учене и общуване.

Дигиталното обучение ще се превърне в еднаква среда за комуникация и обучение само чрез използването на допълнителни технологични инструменти и среди, включващи всички страни

Използването на дигитално обучение при придобиване на практически умения, базирани на работата, става все по-широко разпространено от преди

8.1 Рамката онлайн обучението на работното място

Ключови компоненти

Преподаване и учене

Съдържание и ресурси

Оценяване

Професионално развитие на учителите

Оборудване и връзка

1. Преподаване и учене

Методи за:

- подготовка на учащите за бъдещите умения с подходящи способности (решаване на проблеми, критично мислене, самоуправление)
- интегриране на технологични и меки умения за учениците
- методи, ориентирани към ученика
- персонализирано обучение

2. Съдържание и ресурси

Учебни материали и инструменти

- учебни ресурси и инструменти , поддържащи виртуална WBL
- достъпни / достъпни за всички учащи

3. Оценяване

- ясен преглед на напредъка на учениците
- вкарайте оценки за бърза обратна връзка
- интегрирана формативна оценка за персонализирана обратна връзка
- развитие на самоуправляващ се обучаем

4. Научи професионално развитие тели "

Подготовка за vWBL:

- непрекъснато обучение и личностно развитие
- курсове за обучение + учебни кръгове
- умения на учителите за интегриране на традиционни и виртуални WBL
- сътрудничество и взаимно обучение

5. Оборудване и връзка

- наличие на подходящо оборудване и връзка в училищата и домовете на учениците
- равен достъп за учители и учащи, интелигентни класни стаи
- насърчаване на повишаване на квалификацията в vWBL

- **Спомагащи фактори**

ПОЛИТИКА - Препоръки на ЕО за ПОО и национални политики

УПРАВЛЕНИЕ - подходящо управление в системата на ПОО и ниво институция (училище)

СЪТРУДНИЧЕСТВО / ПАРТНЬОРСТВО - сътрудничество и сътрудничество на ментори, учители, студенти

8.2 Управление на виртуална WBL в ПОО институции

Учебни програми и планове за уроци

Както учебните програми, така и плановете за уроци трябва да бъдат преразгледани, за да се организира ефективно виртуално обучение, базирано на работа. Задачите за преподаване и оценка трябва да бъдат уточнени и коригирани, за да могат да се изпълняват виртуално.

Плановите за уроци, използвани при ежедневното планиране в институциите за ПОО, са също толкова важни при виртуалното обучение, но те също така трябва да вземат предвид разликите във виртуалното обучение и използваните инструменти и методи. Преподаването, планирано въз основа на план на урока, е предпочитаният набор от отговори от проведеното проучване, необходимо е и помага на учителите и учениците да определят определена рутинна в ситуация на бърза промяна.

Учебни ресурси

Учебните материали за виртуално обучение, базирано на работа, трябва да са ориентирани към учащия, да имат свободен достъп и да се използват независимо от обучаемия.

Технология: инструменти, устройства, връзка

Технологията, инструментите и интернет връзката са от решаващо значение за функционирането на ефективно виртуално обучение, базирано на работа. В случай на виртуално обучение е необходимо внимателно да обмислите какви инструменти и учебни среди да използвате, за да осигурите успешен процес на обучение. Има по-големи изисквания за подходящ хардуер и софтуер за придобиване на практически умения онлайн.

В този процес има много променливи, които трябва да бъдат взети под внимание.

Учебният процес се ръководи от учителя и училището му осигурява необходимото оборудване и ресурси, както и адекватна връзка. Процесът на обучение обаче ще бъде успешен, само ако ученикът на крайния потребител разполага и с необходимото оборудване, съоръжения, достъп и подходяща скорост на свързване. Всичко това обикновено съществува в училище, но често не е в дома на обучаемия. Необходимо е да се идентифицират възможностите, които учениците наистина имат.

Следователно трябва да се предоставят необходимите ресурси или да се направят промени в учебния процес, за да се осигури необходимата учебна среда за виртуално обучение, базирано на работа.

Резултатите от проведеното проучване показаха, че въпросът за адекватния достъп до

технологииите е един от най-решаващите при дистанционното обучение по време на пандемията, особено от учащия.

Досега **новите технологии** , като решения за виртуална реалност и изкуствен интелект, са използвали малко в обучението, основано на работа. Учителите, участвали в проучването, твърдят, че в повечето случаи не използват симулации в WBL, но биха искали да ги използват.

Учители: подготовка, подкрепа, сътрудничество

Учителите като лидери в учебния процес се нуждаят от адекватно подготвително обучение и поддръжка, както методологически, така и технологично. Подготовката на учителите за използването на цифрови платформи не е достатъчна и развитието на дигитални умения изисква непрекъснато внимание. В допълнение към техническите умения, учителите отбелязват значението на психологическата подготовка и така наречените меки умения за онлайн обучение.

Сътрудничеството между учителите за очакваните успешни резултати от обучението, основано на работа, е от съществено значение както за ученето чрез контакти, така и за виртуалното обучение. Знанията, уменията и нагласите, очаквани от учениците на съвременния пазар на труда, са сложни и преплетени и има смисъл да ги преподават и оценяват по интегриран начин, в тясно сътрудничество между учителите. В резултат на това студентите са по-добре подготвени за предизвикателствата на пазара на труда напред.

Осигуряването на сътрудничество между учителите в дадена организация по отношение на времето и организацията на работа изисква по-голямо внимание от училищните ръководители.

Въз основа на проведеното проучване може да се заключи, че липсват информация , ясни инструкции, съответно управление и структура за подкрепа, както и ясна комуникация. Всички тези фактори трябва да бъдат взети предвид в бъдеще.

Регламенти и дигитална култура в организацията

Преподаването и ученето в училищата за професионално образование и обучение обикновено се регулират добре от много правила и инструкции. Преходът към дистанционно обучение обаче подчерта липсата или липсата на съответни споразумения и разпоредби относно виртуалното обучение. Отделно в проучването бяха подчертани проблеми с липсата на **цифрова култура** и необходимостта от развитие в **онлайн комуникацията** , по-специално използването на камери и микрофони.

Необходими са споразумения за дигиталната култура в училищата, както и подходяща подготовка за всички участници. Как да използваме камери и микрофони, как сигурно да използваме цифрови инструменти и начини за защита на поверителността и правата и т.н., са въпроси, които трябва да бъдат договорени.

Решаване на проблеми

Дистанционното обучение по време на пандемията доведе до **много и нови проблеми и предизвикателства**, които предстои да бъдат анализирани и решени. Важно е да се разбере, че възникналите проблеми и предизвикателства са различни от преди и че традиционните решения за тях може да не дадат добър резултат.

Следователно е добре да се приложи **подходът** за управление на **непредвидени обстоятелства**

(Newstrom 2011), което означава, че различните ситуации изискват различни поведенчески практики за най-голяма ефективност. Анализът на проблемите, причините и последствията ни помага да съберем информацията, необходима за вземане на решения.

8.3 Внедряване на виртуално обучение на работното място

Методи в vWBL

Има много методи, които учителите могат да използват в обучението, на работното място, и всеки учител прави избор в зависимост от целите и резултатите от обучението, целевата група и съдържанието. Въпросите за непригодността на традиционните методи за обучение и инструменти за онлайн обучение възникнаха от проведеното проучване. Поради това е **важно да се променят методите в класната стая и онлайн**, но има и общи принципи, както в класната стая, така и онлайн.

Въз основа на целите, поставени за съвременното професионално образование и очакваните резултати от обучението, **трябва да се даде приоритет на методите, базирани на дейности**.

Например учене, базирано на проблеми, учене, базирано на проекти, обърната класна стая, обучение с опит и др. - всички методологии, които позволяват по-добро участие на обучаемия в учебния процес, по-голяма отговорност, по-добри социални умения, самоуправление, творчество и предприемачество.

Примери за учебни дейности за ангажиране на учащите са:

- представете на учениците задачи без очевидни решения
- помолете учениците да решат собствените си процедури за решаване на сложни задачи
- оставете учениците да работят в екипи за намиране на решения
- дават задачи, които изискват от учениците да мислят критично

Осигуряването на „присъствието“ на учащите в онлайн клас несъмнено е по-голямо предизвикателство, отколкото в редовен клас за контакт.

Ангажирайте учениците

Най- **активно участие и в съзнание присъствието на учениците** в виртуалното обучение продължава да е предизвикателство, за което **suitabl** трябва да се търсят в бъдеще професионално обучение по електронни решения и в сътрудничество на учителите

В центъра на обучаемия / Личен път на обучение

Проучването vWBL установи, че учителите не обръщат достатъчно внимание на подпомагането на обучаемите при **определяне на индивидуални цели и приоритети**, но това е от решаващо значение за развитието на независим, самоуправляващ се ученик и заслужава да бъде подчертано като умение, което изисква по-голям фокус и подкрепа от учители. По-персонализираното обучение изисква персонализирано съдържание и оценка.

Съвместна дейност

Резултатите показват, че е имало малко работа в екип или работа по двойки за ученици (около една трета от учителите редовно), използвани в онлайн обучението по време на пандемия. Като допълнителна препоръка **могат да бъдат възложени значително повече задачи на**

двойки или екипи от ученици , повече учене, базирано на проекти и интегриране на учебни дейности по различни теми.

Оценяване

Оценяването от партньори развива както оценителя, така и студента, който получава оценки от съотборниците си, и увеличава участието / участието на обучаемия в учебния процес.

Проучването също така показва, че самите учители не си сътрудничат достатъчно, като около една трета от учителите казват, че никога не преподават или оценяват ученици заедно с колеги. Ето защо е много важно да се обърне повече внимание на **сътрудничеството както между ученици, така и сред учители**.

В същото време съвременните проучвания и анализи показват, **че ученето става все по-лично** , всеки обучаем се учи със свое собствено темпо и постига различни резултати, прилага ги по различен начин и се учи през целия си живот. Представя нови предизвикателства за училището, учителите, а също и за технологични решения.

Изследването имаше редица отворени въпроси, в които учителите разсъждаваха как да се прилага по-ефективно виртуално практическо обучение .

„Бъдете по-съпричастни. Разбрах, че не всички ученици могат да учат у дома без разсейване или разполагат с всички инструменти, които им позволяват да работят оптимално “(PT)

„Онлайн обучението изисква чести почивки“ (CY)

„Да бъдем търпеливи към учениците“ (BG)

„Това активно слушане по време на обучение винаги остава най-важният елемент, който не бива да се подценява.“ (IT)

„ Учениците обичат да имат свобода на избор по отношение на времето за изпълнение на задачите.

Привързаността е важна за насърчаване на ангажираността и мотивацията. “(PT)

„Не мога да очаквам студентите без виртуална WBL просто да преминат към виртуален режим - резултатите идват с времето“ (EE)

„Уважавайте мнението на публиката“ (BG)

8.4 Осигуряване на качество във онлайн обучението

Събиране на обратна връзка от учениците

Обратната връзка от учащите е ценен източник на информация за учителя за подобряване на учебния процес и за по-добро постигане на резултатите от обучението, поради което е необходимо да се планира внимателно и, в допълнение към обратната връзка и активното слушане на непрекъснат бас, също така се използва подготвени специални (кратка и проста) въпросник, който дава възможност за по-широко (от всички наведнъж) и сравнителен обратна връзка..

Оценка на ефективността

Действителното **качество на обучението** се определя от това, което се случва в класните стаи, физически или виртуални, и този процес се ръководи от учители.

Все по-бързите промени в обществото и икономиката също изискват постоянни иновации в училище и учебния процес, особено в обучението, основано на работа. Припомняйки бързата реорганизация на ученето в началото на пандемията, учителите подчертаха подкрепата на колегите и ученето от колегите като много важни през това време.

Този ценен опит със сигурност си струва да се възползвате от ученето след пандемия.

Обучение за учители

Може би сега е моментът да обърнем повече внимание на това в училищата и да формираме повече от съответните **учебни кръгове за учители**. Това би подобрило сътрудничеството и професионалното развитие на учителите, а процесът на обучение би бил по-интегриран, иновативен и с по-високо качество за учащия. Обучението от връстници може да създаде богата учебна среда, в която всички едновременно преподават и учат, действат и наблюдават, говорят и слушат.

Подобрения в процеса на обучение

Учебните кръгове на учителите в училище, а именно да се учим от колега, е ценно, защото всеки учител е експерт в нещо, споделянето е начинът, по който се учим най-добре, и обратната връзка е необходима, за да се подобри

9. Заключение

Въз основа на разработката на работния екип на vWBL и на консултациите с учителите и експертите в ПОО, проведени в Португалия, Естония, Италия, България, Кипър и Полша, това ръководство предоставя следните изводи, препоръки и предложения.

Обобщение	Препоръка	vWBL предложение
Експертни умения	<i>Необходими специални компетенции за провеждане на онлайн обучение в ПОО</i>	Насоки и обучение за учителите в ПОО, за да повишат своите компетенции по vWBL
Учителите предпочитат индивидуална работа, работа в екип и лекции	<i>По-широк спектър от методи, в зависимост от учебните цели, съдържанието и учениците</i>	По-персонализирано обучение, свързано с онлайн сътрудничество
Учителите оценяват, че имат добри дигитални умения	<i>Подобряване на дигиталните умения чрез обучение и сътрудничество, партньорско обучение</i>	Обучение за използване на съществуващи цифрови умения за придобиване на компетенции за нови възможности в vWBL (VR, AR и др.)
Планиране при дистанционно обучение: по графика	<i>Целите и плановете на учебните дейности в дистанционното обучение трябва да бъдат ясно разбрани и проследими за учащите</i>	Участие на учащите се в определянето и наблюдението на целите и плановете за учебни дейности
Учебни задачи: Включване на учениците в рефлексивни дейности и индивидуални задачи	<i>Интегриран подход към подготовката и изпълнението на учебните задачи</i>	Сътрудничество на учителите при подготовката на учебните задачи
Метод на оценяване: отличителни / формиращи оценки	<i>По-персонализираното обучение и подкрепа за развитието на обучаемия изисква по-формална оценка</i>	Обучение за сътрудничество на учителите при оценяване и по-цялостно (интегрирано) оценяване
Събиране на обратна връзка на ученика: чрез цифрови комуникационни канали	<i>Събиране на по-систематична обратна връзка от учащите като пряк източник на информация за подобряване на ефективността и качеството на учебния процес</i>	Обучение за използване на цифрови възможности за бърза обратна връзка от учащите
Разумно приемане на варианти (отделни сесии и срокове)	<i>По-гъвкаво обучение в подкрепа на личностното развитие на обучаемия</i>	Примери за вариации в учебните задачи и оценки
Индивидуална консултация и изготвяне на куни за ученици	<i>Необходими са индивидуални консултации и съвети, но ресурсоемки, базирани на специални образователни материали</i>	Цифрови решения, използвани за индивидуална консултация (чат и т.н.)
Цифровото ПОО изисква широк спектър от подкрепа за учениците	<i>Създаване на подходящи поддържащи системи, с възможност за бързо ориентиране</i>	Цифрови решения, работещи 24/7
Преподавателите в ПОО имат добри цифрови умения	<i>Професионално развитие чрез обучение и сътрудничество</i>	Съществена предпоставка за разработване на vWBL

Учителите в ПОО се нуждаят от подкрепа: - да повишат нивото на грамотност, за да подобрят използването на цифрови инструменти; - за по-добро преодоляване на цифровите препятствия пред онлайн чат .	<i>Съответни ръководства, обучения и кръгове за обучение на учители</i>	Използване на онлайн информация, форуми и кръгове за чат в социалните медии за учители
Добрите дигитални умения на учителите в ПОО са създадени за онлайн WBL	<i>Професионално развитие чрез обучение и сътрудничество</i>	Повишаване на уменията на съществуващите учители по управление и производство на цифрови медии
Преподавателите в ПОО имат голям интерес към усъвършенстваните цифрови умения за симулиране на WBL онлайн	<i>Симулацията на WBL е необходим компонент на цифровизацията на ПОО</i>	Специално обучение за виртуална WBL
Преподавателите в ПОО се нуждаят от повече информация и сътрудничество / комуникация между колеги, за да подобрят управлението на дигиталното обучение	<i>Персонализираното и интегрирано обучение се нуждае от повече сътрудничество между учителите при планирането, прилагането и оценяването на учебния процес</i>	Учителят с висококвалифицирани компетенции по виртуална WBL ще разпространява професионални подобрения на други учители / връстници
Преподавателите в ПОО са наясно, че виртуалният опит с WBL по време на пандемичния период демонстрира, че е започнала значителна промяна в ПОО, включително обучение, основано на работа.	<i>Готовност за промяна съществува сред учителите</i>	Обучението vWBL пряко допринася за това
Активното участие на учениците все още е предизвикателство / Учебните резултати на учениците са приемливи / добри, но предизвикателни	<i>Разработване и тестване на нови подходящи методи за обучение и преподаване</i>	Виртуална WBL помага насърчаване на интерес и particip учениците ация
Най-въздействащите трудности, с които се сблъскват учителите в ПОО при онлайн обучение, са: - грамотност и цифрови пречки; - взаимодействие със студент / колеги; - недостатъчна информация / подкрепа.	<i>Развитие на цифрови умения на учащите и учителите, подготовка за дистанционно обучение Система за информация и подкрепа (национална и училищна)</i>	Обучение и пилотиране в училищата за ПОО, за да се упражняват висококвалифицираните дигитални компетенции на учителите и да се събират отзиви на учениците за предоставеното онлайн обучение
Преподавателите в ПОО оценяват, че обучението, основано на работа, е / не е достатъчно ефективно в онлайн обучението	<i>Базираното на работа обучение изисква конкретни планове за реализация виртуално, като се отчита достъпността на ресурси и връзки, както и използването на подходящи методи в обучението</i>	Рамката vWBL е проектирана като цялостна рамка, която отчита всички идентифицирани цели и проблеми

При онлайн обучението учителите в ПОО имат проблеми с натоварването и участието на учениците,	<i>По-добрата подготовка на учителите за дистанционно обучение намалява тяхното претоварване, като същевременно оптимизира времето и ефективността на преподаването, както и участието на учениците</i>	Методи, базирани на разумно време за учене а за преподаване, работа за ангажиране на учащите, сътрудничество на учителите и работа в екип Интегриране на теми в учебните задачи
Професионалното развитие на учителите в ПОО е положителна последица от пандемичния опит	<i>Професионалното развитие в дистанционното обучение е добра предпоставка за необходимите промени в системата на ПОО и обучението, основано на работа</i>	vWBL обучение директно адресира за подкрепа и насърчаване на необходимите промени в ПОО
Дългосрочните промени в цифровото чаене на VET ще трябва да включват: - специална подготовка, инструменти и методи за цифровото измерение на преподаването; - продължаващо обучение за учители.	<i>Дигиталното обучение изисква непрекъснато обучение и повишаване на уменията за дигитални компетенции, особено в ПОО и цифровото WBL, което е ключов компонент на ПОО</i>	Обучението vWBL подпомага също така, че учителите в ПОО придобиват пълна информираност за необходимостта от повишаване на квалификацията непрекъснато

Екипът на проекта vWBL (Virtual Work-Based Learning, за да симулира истински опит в цифровото обучение в ПОО) проведе разширено проучване, за да идентифицира нови нужди и проблеми в VET цифровото обучение и виртуалното обучение, основано на работа. Наръчник за учители в ПОО за виртуална WBL е съставен въз основа на резултатите от това проучване.

Резултатите от проучването показват, че доставчиците на ПОО, експерти и учители са готови за значителни промени в ПОО и обучението, основано на работа. Дистанционното обучение по време на пандемията доведе до бърз напредък в дигиталните умения на учителите, но също така подчерта редица проблеми и предизвикателства.

Традиционните методи за контактното обучение не работят добре при дистанционно обучение, особено при обучение, базирано на работа, преподаването и ученето трябва да бъдат по-внимателно планирани за осигуряване на онлайн синхронно и асинхронно обучение, по-сложно е да се включат учащите в процеса на онлайн обучение, по-трудно е да се получи преглед на придобитите знания и умения.

Цифровите инструменти и възможности обаче до голяма степен не се използват или поради недостатъчни умения на учителите и учениците, или поради неравен достъп.

Разделът за препоръки и заключения в ръководството предоставя доставчици на ПОО, експерти и учители с резултатите от проучването и предложения, базирани на тях, за по-ефективно виртуално обучение, базирано на работа

Исползвана литература

- Council recommendations of 24 November 2020 on vocational education and training (VET) for sustainable competitiveness, social fairness and resilience (2020/C 417/01) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=EN)
- edefop (2020). Vocational education and training in Europe, 1995-2035: scenarios for European vocational education and training in the 21st century. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Cedefop reference series; No 114. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/794471>
- CEDEFOP (2021) Vocational education and training in Bulgaria , Available at: https://www.cedefop.europa.eu/files/4161_bg.pdf (Accessed: 08/04/2021).
- National Agency for Vocational Education and Training (2021) State educational standards, Available at: <https://www.navet.government.bg/bg/strategiya-za-razvitie-na-profesional/> (Accessed: 08/04/2021).
- <https://wexhe.eu/wp-content/uploads/2020/09/National-Literature-Review-Cyprus-Final-.pdf>
- The Polish Education System in Brief 2019/2020: <https://eurydice.org.pl/the-polish-education-system-in-brief-2019-20/>
- Organisation of Vocational Upper Secondary Education (15.03.2021) Published on Eurydice: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-vocational-upper-secondary-education-35_en
- Cedefop; Educational Research Institute (2019). Vocational education and training in Europe: Poland [From Cedefop; ReferNet. Vocational education and training in Europe database]. <https://www.cedefop.europa.eu/en/printpdf/tools/vet-in-europe/systems/poland>
- Piotrowska-Grosse, I. (15.07.2019) "Work-based learning" w Polsce. Learn2Create: <https://www.learn2create.eu/pl/work-based-learning-w-polsce/>
- Work Based Learning (7.10.2015) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. <https://www.frse.org.pl/work-based-learning/>
- Co to jest work-based learning (nauka w miejscu) - kilka impresji filmowych. (20.09.2019) Fundacja Arteria. <https://fundacja-arteria.org/co-to-jest-work-based-learning-nauka-w-miejscu-kilka-impresji-filmowych/>
- <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/vocational-education-and-training-europe-estonia-2018>

Приложение

Приложение 1. Въпросник

Questionnaire for VET teachers/trainers/experts in virtual Work Based Learning (WBL)

The team implementing the European project 2020-1-PT01-KA202-078845 vWBL Virtual Work-Based Learning to simulate genuine experience in VET digital training, as part of the Erasmus+ program, is conducting an extended survey at the start of the activities to identify new needs and issues in VET digital training, involving VET teachers and experts in Portugal, Estonia, Italy, Bulgaria, Cyprus, and Poland. As expertly selected in your country, vWBL invites you to provide your opinion on the impacts of the outbreak response on the VET digital training by completing this survey. Your feedback will provide us with relevant guidance, helping us to define how the vWBL professional course on virtual Work-Based Learning should keep your needs in consideration.

1. Personal/Professional information

1.1. Which occupational field do you teach/train and on which level? (required)

Occupational field

EQF-level

1.2. Which contents do you teach/train? (required)

1.3. How long have you been teaching/training in VET? (required)

- ☐ less than a year
- ☐ 1 – 5 years
- ☐ 6 – 10 years
- ☐ more than 10 years

1.4. What kind of professional qualifications do you have? (required)

- ☐ Vocational training
- ☐ Master certification
- ☐ Bachelor's degree
- ☐ Master's degree
- ☐ PhD
- ☐ another qualification

1.5. What kind of work-based learning (WBL) do you practice? (required)

- ☐ apprenticeship
- ☐ on the job teaching
- ☐ job shadow
- ☐ study trips
- ☐ student companies

☐ other, please specify:

1.6. How much experience do you have in distance teaching/training? (required)

- ☐ less than a year
☐ 1 – 5 years
☐ 6 – 10 years
☐ more than 10 years

1.7. Which of the following social forms do you use during your teaching? (required)

	Usage			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
Individual work	☐	☐	☐	☐
Partner work	☐	☐	☐	☐
Teamwork	☐	☐	☐	☐
Lecture	☐	☐	☐	☐
Project work	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

1.8. Please state your knowledge and skills in the following technologies and tools (required):

My knowledge and skills of...	good (1)	acceptable (2)	poor (3)	no knowledge/ skills (4)
Computers (Workstation and laptops) is...	☐	☐	☐	☐
Office applications (like MS Office, Open Office and others)	☐	☐	☐	☐
Learning platforms, LMS (Moodle)	☐	☐	☐	☐
Social media (FB, Messenger, WhatsApp, etc)	☐	☐	☐	☐
On-line tools (Teams, Zoom, Google Classroom)	☐	☐	☐	☐
Digital learning games, learning apps	☐	☐	☐	☐
Virtual Reality equipment and tools	☐	☐	☐	☐
Others, please specify	☐	☐	☐	☐

1.9. Please rate the following statements about yourself as a teacher/trainer (required):

Please rate the following statements if they apply to you	Applies fully (1)	Somewhat applies (2)	Applies to a lesser extent (3)	Does not apply at all (4)

I am able to motivate my students.	☐	☐	☐	☐
I am able to inspire my students on specific topics.	☐	☐	☐	☐
I use methods that promote the problem-solving ability of my students.	☐	☐	☐	☐
I support my students in exploring and applying innovative approaches for solving problems and to achieve work tasks.	☐	☐	☐	☐
I support my students in implementing their ideas.	☐	☐	☐	☐
I encourage my students to work together and to help each other to achieve a work task.	☐	☐	☐	☐
I support and enable my students to define priorities and action plans to achieve a work task or a specific goal.	☐	☐	☐	☐

2. General information about virtual work-based learning (WBL) during the pandemic 2020/21

2.1. Think about your work and well-being during the distance learning period due to the pandemic. What were the main difficulties and challenges you faced? Give a few examples, please (required)

2.2. Think about your work and well-being during the distance learning period due to the pandemic. What supported you in this situation? Give a few examples, please. (required)

2.3. The extent to which your work changed during the distance learning period (required)

Decreased (-2)	Decreased slightly (-1)	Did not change (0)	Increased slightly (1)	Increased (2)
☐	☐	☐	☐	☐

3. Learning/teaching activities and tasks in virtual work-based learning (WBL) during the pandemic 2020/21

3.1. How did you plan your teaching during the pandemic in the WBL group? (required)

	Planning			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
By the timetable	☐	☐	☐	☐
Daily (for next day)	☐	☐	☐	☐
Weekly (for next week)	☐	☐	☐	☐
Set deadlines	☐	☐	☐	☐
Tasks with various levels	☐	☐	☐	☐
Individual learning plans for students	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

3.2. Think about learning tasks and activities during the pandemic in the WBL group (required)

	Learning tasks for students			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
I prepared individual tasks for students.	☐	☐	☐	☐
I prepared tasks for teams or pairs.	☐	☐	☐	☐
I had tasks for independent exploratory activities and requested the results to be sent to myself.	☐	☐	☐	☐
I used project-based learning in pairs or teams.	☐	☐	☐	☐
I directed students to read/listen or watch additional materials via a web link.	☐	☐	☐	☐
I encouraged students to express their views on the content they had learned.	☐	☐	☐	☐
I directed written works (referees, stories, essays) to write.	☐	☐	☐	☐
I directed students to other creative activities and requested the results to be sent to myself.	☐	☐	☐	☐
I applied learning activities integrated with different subjects	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

3.3. Think about assessment activities during the pandemic in the WBL group (required)

	Assessment of students			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
I scored grades for the work submitted by students/teams.	☐	☐	☐	☐
I gave students satisfactory/unsatisfactory for the work submitted by students/teams.	☐	☐	☐	☐
I used pair assessment while working in pairs or teams.	☐	☐	☐	☐
I used formative assessment.	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

3.4. Feedback from students during the pandemic in the WBL group (required)

	Feedback from students			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
I sent a general questionnaire for feedback after the learning period.	☐	☐	☐	☐
I sent a specific (for pandemic) questionnaire for feedback after the learning period.	☐	☐	☐	☐
I asked for feedback via e-mail or the learning platform.	☐	☐	☐	☐
I asked for feedback directly during video sessions.	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

3.5. Variations used for students during the pandemic in the WBL group (required)

	Feedback from students			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
I used different contents for different students.	☐	☐	☐	☐
I used different tasks with the same content.	☐	☐	☐	☐
I set different deadlines for students.	☐	☐	☐	☐
I assessed students differently, based on their abilities.	☐	☐	☐	☐
I had individual sessions for students with difficulties.	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

3.6. What kind of support did you offer to students? (required)

	Support for students			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
I offered individual consultations or counselling.	☐	☐	☐	☐
I conducted individual consultations or counselling when students requested it.	☐	☐	☐	☐
I conducted consultations in a small group.	☐	☐	☐	☐
Students received help from a support specialist.	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

3.7. What kind of additional support did students need during virtual Work-based learning?

3.8. How do you assess students' performance during the pandemic period compared to the past?

4. General information about technology usage for teaching during pandemic 2020/21

4.1. In your online teaching/training you mostly used (required):

	Technology usage			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
Google Meet	☐	☐	☐	☐
MS Teams	☐	☐	☐	☐
Zoom	☐	☐	☐	☐
Classmill	☐	☐	☐	☐
WeSchool	☐	☐	☐	☐
Skype	☐	☐	☐	☐
GoToMeeting	☐	☐	☐	☐
Other, please specify	☐	☐	☐	☐

4.2. Considering your experience, what do you think are the biggest difficulties encountered in online teaching/training? (required)

	Difficulties encountered			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
Limitations due to the used technology	☐	☐	☐	☐
Literacy level of teacher/trainer	☐	☐	☐	☐
Literacy level of students/learners	☐	☐	☐	☐
Stable connection issues	☐	☐	☐	☐
Performance level of the devices used by participants	☐	☐	☐	☐
Students/learners' attention and participation	☐	☐	☐	☐
Participants' other individual problems (e.g. disturbing factors from the connection environment, etc)	☐	☐	☐	☐
Other, please specify	☐	☐	☐	☐

4.3. Considering practice, exercises and work-based learning, how did you transfer these to online learning experiences? (required)

- ☐ Teacher's/trainer's story telling (only audio presentation)
- ☐ Static presentation (presentation with text and images, commented by teacher/trainer)
- ☐ Video presentation (movies played, with or without teacher's/trainer's comments)
- ☐ None of the above. Please specify

4.4. Do you use advanced digital tools for simulating reality in your training/learning?

- ☐ Yes

Please specify

- ☐ No

4.5. Would you be interested in experiencing digital simulation tools? (required)

- ☐ Very much interested
- ☐ Interested
- ☐ Not interested

If yes, please specify

5. Management and Teachers' collaboration during the pandemic

5.1. Please rate the following statements (required)

Please rate the following statements if they apply to you	Applies fully (1)	Somewhat applies (2)	Applies to a lesser extent (3)	Does not apply at all (4)
I had full information, how virtual WBL is organized at our organisation	☐	☐	☐	☐
I knew I could get help if needed.	☐	☐	☐	☐
Any problems that arose were resolved quickly.	☐	☐	☐	☐
I was able to decide for myself how to conduct my lessons.	☐	☐	☐	☐
I discussed activities and tasks related to the learning process with other teachers at least once a week.	☐	☐	☐	☐
Feedback was collected from the students during the study period.	☐	☐	☐	☐
Feedback was used when forming solutions.	☐	☐	☐	☐
Feedback from students was discussed with other teachers.	☐	☐	☐	☐
I value the experience of virtual WBL during the pandemic period.	☐	☐	☐	☐
Other, please specify	☐	☐	☐	☐

5.2. During the pandemic, we implemented the following forms of cooperation (required):

	Collaboration of teachers			
	Regularly (1)	Occasionally (2)	Rarely (3)	Never (4)
Online meetings with the whole team.	☐	☐	☐	☐
Web meetings with relevant teachers.	☐	☐	☐	☐
We discussed and shared information with the online community (FB group, Messenger, WhatsApp etc)	☐	☐	☐	☐
We collaborated with educational materials available on the web.	☐	☐	☐	☐
We shared information and materials via email.	☐	☐	☐	☐
We taught classes together.	☐	☐	☐	☐

We evaluated the students together.	☐	☐	☐	☐
Other, please specify:	☐	☐	☐	☐

5.3. Compared to the previous period, teacher cooperation during the pandemic (required):

Decreased (-2) ☐	Decreased slightly (-1) ☐	Did not change (0) ☐	Increased slightly (1) ☐	Increased (2) ☐
--	---	--	--	---

6. Experience and results of teaching and learning in virtual work-based learning (WBL) during the pandemic 2020/21

6.1. How would you rate the students'/learners' participation level with the online work-based learning you offered? (required)

High (1) ☐	Good (2) ☐	Moderate (3) ☐	Poor (4) ☐	Deficient (5) ☐
--------------------------------------	--------------------------------------	--	--------------------------------------	---

or

☐ No participation (no online work-based experience was offered (0))

Please comment, if any:

6.2. My overall evaluation for students' learning results/outcomes during the distance learning period (required):

Excellent (1) ☐	Good (2) ☐	Acceptable (3) ☐	Poor (4) ☐	Very poor (5) ☐
---	--------------------------------------	--	--------------------------------------	---

Please comment, if any:

6.3. My overall evaluation of students' soft skills development during the distance learning period (required):

Excellent (1) ☐	Good (2) ☐	Acceptable (3) ☐	Poor (4) ☐	Very poor (5) ☐
---	--------------------------------------	--	--------------------------------------	---

Please comment, if any:

6.4. Comparing traditional learning in WBL before the pandemic, please evaluate the effectiveness of distance learning during the pandemic (required):

Decreased (-2) ☐	Decreased slightly (-1) ☐	Did not change (0) ☐	Increased slightly (1) ☐	Increased (2) ☐
--	---	--	--	---

Please comment, if any:

6.5. How do you self-evaluate your proposed online work-based learning? (required)

Highly effective (1) ☐	Effective (2) ☐	Somehow effective (3) ☐	Not enough effective (4) ☐	Not effective at all (5) ☐
--	---	---	--	--

or

☐ No online work-based experience was offered (0)

Please comment, if any:

- 6.6. Did you encounter difficulties with the preparation of the online work-based experience you offered? (required)
- ☐ No difficulties
 - ☐ Difficulties connected with time availability/pressure
 - ☐ Difficulties related to mastering the digital tools to produce the learning contents
 - ☐ Difficulties related to the availability of digital tools to produce the learning contents
 - ☐ General difficulties related to the restrictions in place during the pandemic
 - ☐ No online work-based experience was offered
- 6.7. What do you think is the most important aspect that an online work-based experience should always transfer? (required)
- ☐ Practical tips
 - ☐ Real difficulties and solutions connected with practice
 - ☐ The time required to practical execution
 - ☐ The importance of individual/manual execution
 - ☐ The emotional aspects related to the production of outputs
 - ☐ The motivational impact on students/learners
 - ☐ It is not possible to offer a work-based experience online

Please explain

- 6.8. How do you evaluate your professional development in virtual WBL? How did the pandemic change your teaching? Please give a few examples. (free text, required)

- 6.9. In your own opinion, what are the most important difficulties encountered by VET online training during the outbreak response? (free text, required)

- 6.10. Specifically, regarding the work-based learning, what aspects do you believe have negatively affected the learning process during the outbreak response? (free text, required)

- 6.11. What are the main lessons you learnt in virtual WBL during the pandemic? (free text, required)

6.12. How did the pandemic change the WBL? (free text, required)

6.13. How and to what extent do you believe online VET training should be reviewed in the long term, in the post-pandemic forthcoming period? (free text, required)

6.14. What are your suggestions for a better virtual WBL? (free text, required)

6.15. Additional remarks and suggestions (free text, optional)

Thank you for taking the time to complete our survey regarding the impacts of the outbreak response on the VET Work-Based-Learning!

Приложение 2. Най-добри практики

В допълнение към проучването, партньорите на vWBL потърсиха примери за най-добри практики. Най-добрите практики се фокусират върху съществуващите учебни ресурси, които са полезни, подходящи и релевантни за целевата група студенти от виртуалното обучение, базирано на работа.

Заглавие		Портал „Escola Virtual“	
Страна	Португалия	Език	Португалски
Заглавие (EN)	“Virtual School” platform		
Тип ВР	Извадка от материал, технология, метод, използван във виртуална WBL Пример за инициатива или политика във виртуална WBL		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	www.escolavirtual.pt		

Кратко обобщение:

„Escola Virtual“ е персонализирана платформа за преподаване и обучение, която предоставя учебните предмети на основните предмети от Националната учебна програма от 1 до 12 клас. Целта на проекта, който е отговорност на Grupo Porto Editora, е да осигури на цялата образователна общност по-атрактивни и ефективни методи за обучение и подкрепа, насочени към успеха на учениците.

Това е пионерски проект в Португалия, който позволява на потребителите да подхождат към обучението по интегриран и достоверен начин чрез Internet, като помага да се консолидират знанията, придобити в класната стая, насърчава автономността на обучението и представлява наистина интерактивно средство за учене и тестване на учебни предмети.

Предоставеното учебно съдържание е проектирано с цялата научна и педагогическа строгост от екип от учители и консултанти и структурирано в съответствие с програмните насоки на различните предмети.

Днес виртуалното училище „Escola“ е неизбежна справка, когато става въпрос за образователно съдържание в цифров формат. Многократно награждавана, виртуалното училище обслужва над 200 000 учители и ученици, използва се в стотици училища, получава над 1 000 000 посещения на месец и осигурява над 2 000 000 учебни часа годишно.

Заглавие			
Plataforma LeYa Educação			
Страна	Португалия	Език	Португалски
Заглавие (EN)	LeYa Education Platform		
Тип ВР	Програма / модул за студенти (първоначално ПОО)		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://www.leyaeducacao.com/		
Кратко обобщение:			
Образователен портал, който обединява всички, на едно място, съответните ресурси за образователната общност: учители, ученици, родители и училища. Платформата за дистанционно обучение ви позволява да изучавате съдържанието на вашите предмети, от 1 до 12 клас, чрез цифрови ресурси като видеоклипове, анимации, виртуални лаборатории, презентации, интерактивни тестове, игри и много други			

Заглавие			
MyCompetence			
Страна	България	Език	български
Заглавие (EN)	MyCompetence		
Тип ВР	Програма / модул за студенти (първоначално ПОО)Програма / модул за възрастни обучаеми (продължаващо ПОО)Обучение в компанията (продължаващо ПОО)		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://mycompetence.bg/bg/elearn/		

Кратко обобщение:

MyCompetence е единствената национална информационна система в областта на управлението на човешките ресурси в България, която осигурява стандарти за компетентност за над 500 длъжности в 25 икономически сектора, практически електронни инструменти за оценка на компетенциите , анализ и оценка на длъжности, академия с електронно обучение за развитие на компетентности, както и електронна среда за автоматизирана онлайн обработка на информация.

MyCompetence предоставя следните функции и цели за:

- подпомагат развитието на потенциала на работната сила чрез електронни инструменти за оценка на компетентността и електронно обучение за придобиване и подобряване на компетентности;
- подкрепя и предоставя на едно място информация и ноу-хау при управлението на процесите за прилагане на компетентностния подход в управлението и развитието на човешкия капитал;
- подкрепя и инициира приемането на ефективни мерки (на национално и секторно ниво) за развитие на заетостта и уменията на работната сила в България
- предоставя първоначална информация и искане за нуждите на бизнеса към съдържанието на учебните програми, към качеството и резултатите от професионалното и висшето образование
- представи добри практики при изпълнението на процеса на управление на човешките ресурси;
- предоставяне на онлайн среда и инструменти за управление на процесите на управление на човешките ресурси.

Заглавие		Национална електронна библиотека на учителите	
Страна	България	Език	български
Заглавие (EN)	The National Electronic Library of Teachers		
Тип ВР	Програма / модул за студенти (първоначално ПОО) Програма / модул за възрастни обучаеми (продължаващо ПОО) Извадка от материал, технология, метод, използван във виртуална WBL		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://e-learn.mon.bg/ https://e-learn.mon.bg/public/study-resources?selectedArea=aeb299fe-cb92-4ea9-aa14-bcba940083e9		

Кратко обобщение:

Националната електронна библиотека на учителите е създадена от Министерството на образованието и науката и предоставят възможност за публикуване и споделяне от педагогически специалисти на авторски образователни, дидактически и методически материали за работа в електронна среда - видео уроци, обучителни програми, иновативни методики, тестове, филми, упражнения, занимателна педагогика, презентации и повечето от всички проекти, които са свързани както с независимост при изпълнението в електронна среда, така и с изследвания, работа на ученици, любопитство, мотивиращи елементи, обратна връзка, групов и индивидуална работа, създаване и прилагане на умения и др. Учителите могат да публикуват авторските материали по класове, по тематични насоки и по вид материали - за обучение, за самоподготовка и за тестване. Те могат да подготвят материалите поотделно или в екип, тъй като е необходимо да се съобразят с държавните програми за образователни и обучителни стандарти.

© Министерство на образованието, всички права запазени

Заглавие		Портал в помощ на дистанционното обучение в българските училища	
Paese	България	Език	български
Заглавие (EN)	Portal to support distance learning in Bulgarian schools		
Тип ВР	Пример за инициатива или политика във виртуална WBL		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://edu.mon.bg/		

Кратко обобщение:

Уеб платформа, създадена от Министерството на образованието на България с цел:

- подпомагане на дистанционното обучение в българските училища и на
- помага на учители и други заинтересовани страни с всички въпроси, свързани с дистанционното обучение, обучения за учители и мениджъри на училища, уеб семинари за МЗБ5 и др.

Заглавие				Аргумент “Фрагмент Деинстанис Файненшълс” с аграрни бенефиси “			
Страна		Cypros		Език		Гръцки	
Заглавие (EN)		Project “University Liaison Offices with the labour market”					
Тип ВР		Поставяне на студенти под формата на стаж, по време на обучението им.					
Формат на ВР		Онлайн (цифрово / електронно обучение)					
Справка		Γραφεία Διασύνδεσης Πανεπιστημίων με την αγορά εργασίας (liaisonoffices.ac.cy)					

Кратко обобщение:

Това е инициатива на Европейския социален фонд, който свързва университетите с индустрията и дава възможност на студентите да придобият реален опит, свързан с тяхната експертна област по време на следването. По-подробно, компаниите със студентите се съчетават чрез специфична платформа, създадена само за офисите на Университетския пазар на труда.

Службите за връзка на университетите с пазара на труда работят в контекста на структурните фондове на Европейския съюз. Осем университета, работещи в Република Кипър (трима държавни, петима идианци) участват в работата с фокусна точка на Кипърския университет.

Основната цел на офисите за връзка е да разположат ученици в предприятия и организации, като поставянето им е част от тяхната учебна програма, с оглед придобиване на професионален опит. Това сътрудничество е от полза както за студенти, така и за фирми и организации, участващи в работата.

Целта на университетите е като учебните програми и разположенията са насочени към области с потенциал за развитие и висока добавена стойност. Тези области са възникнали чрез стратегическо проучване на оръжията, включително, наред с другото, информационни и комуникационни технологии, туризъм, изследвания и иновации, околна среда, строителство, адмиралтейство и др.

Пряката полза за учениците е да подобрят своите умения, да придобият допълнителни знания и опит, да подобрят своите комуникационни възможности, така че да подобрят шансовете и възможностите им за работа по време на тяхното обучение и след дипломирането. Пряката полза на предприятията е заетостта и подготовката на място (на работното място) на нови човешки ресурси, с нови идеи и съвременни знания и по-тясно сътрудничество с университетите в Кипър. Непряката полза за по-широката кипърска общност е вероятното намаляване на безработицата сред младите завършили и развитието на оперативни и търгуеми иновации чрез нови идеи, които студентите и завършилите ще прехвърлят от университетите в бизнеса и индустрията.

По своята функция офисите за връзка допринасят ефективно за подобряване на връзката на университетската общност с пазара на труда и нейните реални нужди, в полза на развитието на сайта.

Пример:

През изминалата година Eurosuccess Consulting беше домакин на двама души чрез тази програма. В отговор на глобалната здравна криза и ограниченията, както и възможностите, които създаде, EUROSC управлява и двете програми изцяло чрез виртуално обучение, базирано на работа. Два инструмента, които се оказаха много полезни, беше използването на общ онлайн мениджър на задачи и методология за онлайн обучение и отчет за напредъка, за да се гарантира, че всички са на една и съща страница и участниците могат да обмислят натрупания опит, да предоставят обратна връзка и да обсъдят всякакви притеснения или въпроси, които са имали относно настаняването и техните задачи.

Международен пример е посочен по-долу: (PDF) [Liaison Offices-Good Practices in European Universities-The Case of Liaison Office sec T.E.I. Piraeus, Greece](#)" (researchgate.net)

Заглавие			
Стажантска програма за студенти от катедрата по счетоводство и финанси			
Страна	Cypros	Език	Английски
Заглавие (EN)	Internship program for undergraduate students of the department of accounting and finance		
Тип ВР	Поставяне на студенти под формата на стаж, по време на обучението им.		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://www.ucy.ac.cy/fem/documents/Internships_AFN_eng.pdf		
Това е инициатива на Департамента по счетоводство и финанси (AFN) на Кипърския университет, която стартира през 2018 година. По принцип четирите най-големи одиторски фирми в страната предлагат платен стаж на студентите по време на тяхното обучение. Предимства на програмата: 1. Студентите разширяват своите мрежи; в много случаи студентите могат да получат предложение за постоянен договор от компанията. 2. Опитът и часовете практика се записват от одиторската фирма и се измерват спрямо професионалния опит, който те трябва да придобият като стажанти, за да станат членове на професионалните институти ICAEW и ACCA. 3. Дава възможност на студентите да проверят дали се интересуват или не да присъстват в одиторска фирма и да получат международна квалификация, свързана с одита. 4. Страхотен източник за набиране на работа за компаниите: премахване на риска от даване на постоянен договор на служител, който не е достатъчно талантлив да се присъедини към компанията. 5. Минимизиране на натоварването на фирмите. В наши дни, благодарение на Covid-19 и поради факта, че компаниите работят в сферата на услугите, те предлагат тази възможност на практика.			

Заглавие				Hariduse tehnoloogiakompass			
Страна		Естония		Език		Естонски	
Заглавие (EN)		The Technology Compass for Education					
Тип ВР		Пример за инициатива или политика във виртуална WBL					
Формат на ВР		Онлайн (цифрово / електронно обучение)					
Справка		https://kompass.harno.ee					

Кратко обобщение:

Технологичният компас е инициатива на образователния и младежкия комитет, която ще начертае технологичните тенденции, които най-много засягат образователния пейзаж през следващите години, и ще информира естонските преподаватели за развитието на технологиите и свързаните с тях методи на преподаване в света. Годишният обзор се фокусира върху избрани теми и идентифицира текущото състояние на естонското училище и нови възможности - на какво трябва да научим учениците да ги подготвят за пазара на труда в бъдеще и какви възможности се предлагат от прилагането на различни технологии в обучението.

За да се извърши първият мониторинг, през 2018 г. беше свикана експертна група, състояща се от представители на университети, защитници на технологиите и учители. Заедно бяха избрани въпросите, на които докладът от мониторинга трябва да дава отговори .

- Кои са важните технологични тенденции в момента?
- Кои биха могли да имат значение за развитието на естонската образователна система през следващите три до пет години?
- Какво позволяват и какъв проблем биха могли да решат?
- Как могат да се използват възможностите, произтичащи от тези тенденции в образованието (I печалба и преподаване)? Какво вече се прави в училищата?
- В този контекст, какво е важно да се преподава вече на общообразователно ниво, за да се подготвят и подготвят учащите (и учителите) за ефектите от дигитализацията?
- Какви са новите възможности в естонското образование, произтичащи от технологичните тенденции?

Като първа стъпка, базирана на международния опит и визията на естонските експерти, експертната група картографира най-важните технологични тенденции и избира фокуса на годината измежду тях . Първият доклад, публикуван на 21 февруари 2019 г., представи пет тенденции: интернет на нещата, добавена и виртуална реалност, големи данни и анализи, изкуствен интелект и сигурност в цифровия свят във всички области. През 2020 г. технологичният компас беше допълнен от две нови теми: персонализирано обучение, игри и обучение, основано на игри. Тази година, 21 февруари 2021 г., ще отворим нова глава в компаса, която е „Дистанционното обучение на сънищата, т.е. как да използваме дистанционното обучение най-разумно в обучението ?“.

Заглавие				E-koolikott: õppematerjalide портал			
Страна		Естония		Език		Естонски	
Заглавие (EN)		The Technology Compass for Education					
Тип ВР		Програма / модул за студенти (първоначално ПОО) Извадка от материал, технология, метод, използван във виртуална WBL					
Формат на ВР		Онлайн (цифрово / електронно обучение)					
Справка		https://e-koolikott.ee					
Кратко обобщение: Е-Koolikott / E-Schoolbag е инициатива на Съвета за образование и младеж към Министерството на образованието на Естония. Порталът е общ за всички нива и видове образование, но добре структуриран и лесен за навигация. Съществуват повече от 700 учебни ресурси за професионално образование и обучение, сред които и много съчетание в обучението, основано на работа. Екипът на портала произвежда и посредничи съвременни учебни материали (учебници, работни книги, аудио-визуални материали, електронни материали и др.), Предназначени за използване в естонските професионални образователни институции както за учители, така и за ученици. Учебните материали са структурирани по области на обучение и групи по учебни програми.							

Заглавие "Didattica a distanza e diritti degli studenti – Mini-guida per docenti"			
Страна	Italia	Lingua	Italiano
Заглавие (EN)	"Distance learning and students' rights – Mini-guide for teachers"		
Тип ВР	Пример за инициатива или политика във виртуална WBL		
Формат на ВР	Печатни материали Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://www.istruzione.it/coronavirus/allegati/miniguide_mi_AGIA_6_4_2020_.pdf „Didattica a distanza e diritti degli studenti - Mini-guida per docenti“, Ministero dell'Istruzione		

Кратко обобщение:

„Дистанционното обучение и правата на учениците - мини ръководство за учители“ е мини ръководство, изготвено от италианското министерство на образованието с цел подпомагане на учителите при организирането на онлайн обучение в пандемичния период. Използвайки това ръководство, Министерството на образованието се опитва да придаде ежедневен ритъм на дейностите и да успокои учениците в този извънреден период, предлагайки методическа и практическа подкрепа, започвайки със защитата на правата. Целта в този момент на истински сътресения със сигурност не е да разстрои напълно ритмите на ежедневието им, но също така да помогне на учителите и да обучи учениците да реагират гъвкаво на промените, да се адаптират към тях и да черпят от тях способността да дават творчески и иновативни отговори. По този начин спешната здравна помощ щеше да даде възможност на всеки да научи; да научи, че е възможно да се учи от трудностите, превръщайки момент на криза в полезен ресурс. Предложенията, разработени от ръководството, са: лекции, посветени на студенти; предлагат възможности за обучение и новаторска методология; създаване на видео уроци за разпространение на информация; създайте специална платформа за учители и ученици. Ръководството може да се използва на различни образователни нива.

Заглавие				"Accademia delle Professioni"			
Страна		Италия		Език		Италиански	
Заглавие (EN)		"Academy of Professions"					
Тип ВР		Програма / модул за студенти (първоначално ПОО)Програма / модул за възрастни обучаеми (продължаващо ПОО) Обучение в компанията (продължаващо ПОО)					
Формат на ВР		Онлайн (цифрово / електронно обучение)					
Справка		https://www.accademiaprofessionale.it/index.php					
Кратко обобщение:							
„Accademia delle Professioni“ е дидактичен полюс, който работи повече от тридесет години за насърчаване на професионалното и човешко развитие на млади хора, търсещи работа, и хора, които вече са във фирма. В днешно време тя насочва своите дейности към обучение, образование и ориентиране. Той създава полезни взаимодействия с публични институционални участници, като местните власти и компании, но също така и с търговски асоциации и с основните производствени райони. Основните области на намеса са: образование и професионално обучение, обучение на работното място, работа в сянка и непрекъснато обучение и бизнес консултации. Основната цел на платформата е да улесни придобиването на теоретични знания от учащите.							
© Copyright Tutti i diritti sono riservati.							

Заглавие				"Accademia professionale italiana"			
Страна		Италия		Език		Италиански	
Заглавие (EN)		"Italian Professional Academy"					
Тип ВР		Програма / модул за студенти (първоначално ПОО) Програма / модул за възрастни обучаеми (продължаващо ПОО) Обучение в компанията (продължаващо ПОО) Извадка от материал, технология, метод, използван във виртуална WBL					
Формат на ВР		Онлайн (цифрово / електронно обучение)					
Справка		https://www.accademiaprofessionale.it/index.php					
Кратко обобщение:							
„Accademia Professionale Italiana“ предлага широка гама от активиращи курсове, с прозрения, лаборатории и експертни и ефективни учители. Истински наръчник за работниците, път, който започва от ориентацията и завършва с оформянето на висококвалифицирани и специализирани професионални профили. Тя позволява на обучаващите се да придобият умения и практики, като отговарят на нуждите на пазара. Курсовете за обучение се провеждат онлайн в режим на електронно обучение. На платформата учащите ще намерят безплатно всички учебни материали, от които се нуждаят, и ще ми бъде назначен и наставник, който ще ги подкрепя.							
© Copyright Tutti i diritti sono riservati.							

Заглавие Portal "Zawodowa Edukacja"			
Страна	Полша	Език	Полски
Заглавие (EN)	"Vocational Education" platform		
Тип ВР	Програма / модул за студенти (първоначално ПОО) Програма / модул за възрастни обучаеми (продължаващо ПОО)		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	http://zawodowaedu.pl/index.php/design/item/294-zagospodarowanie-turystyczne-i-obiekty-edukacji-lesne		

Кратко обобщение:

Порталът „Zawodowa Edukacja“ представлява колекция от електронни ресурси, създадени по проект „Модел на системата за управление и използване на отдела за обучение в страната“, реализиран от Националния център за подкрепа на професионалното и продължаващо образование. Порталът е създаден през 2014 г. и отново активиран през 2020 г. поради нарастващата необходимост от използване на онлайн и мултимедийни ресурси. Платформата е разделена на областите на професионалното образование и обучение, например Поле Б - строителство, Поле С - електрическо-електронно и др. Всяко поле включва различни материали. Материалите са разделени на теми и всяка тема посочва: професията, към която е адресирана темата, нивото на полската квалификационна рамка, вида на курса, модула и включените видове материали (електронни книги, видео касти, аудио касти, диаграми, теоретични материали и др.). Всяка тема е съществен източник на знания за учениците, който може да се използва за самостоятелно обучение или от учители по време на онлайн класове. Той дава възможност на студентите да видят как се извършват определени дейности на практика, как работят определени машини / устройства и т.н.

© 2014 - 2021 Zawodowa Edukacja. All rights reserved. Designed by Piotr Halama

Заглавие Platforma Edukacyjna: Almanach Cukierniczo-Piekarski			
Страна	Полша	Език	Полски
Заглавие (EN)	Educational Platform: Confectionery and Bakery Almanac		
Тип ВР	Програма / модул за студенти (първоначално ПОО) Програма / модул за възрастни обучаеми (продължаващо ПОО)		
Формат на ВР	Онлайн (цифрово / електронно обучение)		
Справка	https://cukiernictwo-piekarstwo.blogspot.com/		

Кратко обобщение:

Алманахът за сладкарски и хлебни изделия е образователна платформа - широко и свободно достъпна колекция от материали, касаещи хранителните технологии и производството на хлебни и сладкарски изделия. Материалите, включени в основния раздел на уебсайта, обхващат основни понятия в областта на хранителните технологии, стокоснанието, микробиологията, техническото оборудване, както и хлебното производство и сладкарските технологии. Създаден е за учениците, които се подготвят да изпълняват професията на сладкар и / или пекар и техните учители. Целта на платформата е да улесни придобиването на теоретични знания от учениците. Включените теми включват теоретични материали, видео уроци, видео презентации и др. Това е чудесен източник на знания за учениците, защото те могат да се научат как да подготвят определени продукти, като гледат, което е по-практичен подход. Качените видеоклипове са професионални, включват важна информация във въпросната област и много практически съвети за учениците. Платформата може да се използва от ученици за самостоятелно учене или от учители по време на онлайн класове.

Polska Fundacja Ośrodków
Wspomagania Rozwoju Gospodarczego
„OIC Poland” w Lublinie

www.vwbl.eu

info@vwbl.eu